

Dienvidkurzemes novada pašvaldība

Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes nov., LV-3430
Tālr. 63490458, pasts@dkn.lv
www.dkn.lv

METRUM

SIA „METRUM”

Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011
Tālr. 80008100, metrum@metrum.lv
www.metrum.lv

**LOKĀLPLĀNOJUMS
TERITORIJAS PLĀNOJUMA PRECIZĒŠANAI UN GROZĪŠANAI
VĒJA PARKAM “AUDARI WIND”,
PRIEKULES PAGASTĀ, DIENVIDKURZEMES NOVADĀ**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Pasūtītājs: AS “AB Wind” , reģ Nr.50203360371, adrese: Čiekuru iela 4-8, Priedkalne, Garkalnes pagasts, Ropažu novads, LV-1024

Lokālpilnojumā izstrādes vadītāja: Dienvidkurzemes novada Būvvaldes teritorijas plānotāja Jolanta Lubiņa

Izstrādātājs: SIA „METRUM”, reģ. Nr.40003388748, adrese: Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011

SATURS

IEVADS	3
1.LOKĀLPLĀNOJUMA SASTĀVS	4
2.TERITORIJAS RAKSTUROJUMS	5
2.1. TERITORIJAS NOVIETOJUMS	5
2.2. PLATĪBA UN ROBEŽAS	6
2.3. ESOŠĀ TERITORIJAS UN APKĀRTNES IZMANTOŠANA	7
2.4. ESOŠĀ APBŪVE LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJĀ UN APKĀRTNĒ	10
2.5. ESOŠĀ TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	10
2.6. ESOŠI INŽENIERTĪKLI.....	10
2.7. DABAS APSĀKĻI, DABAS VĒRTĪBAS UN KULTŪRVĒSTURISKAS MANTOJUMS	12
2.7.1. ĢEOLOĢISKIE, INŽENIERĢEOLOĢISKIE UN HIDROĢEOLOĢISKIE APSTĀKĻI	12
2.7.2. DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES.....	12
2.7.3. ŪDENS ŅEMŠANAS VIETAS.....	12
2.7.4. POTENCIĀLI PIESĀRŅOTAS VIETAS UN RISKA OBJEKTI	13
2.7.5. VIRSZEMES ŪDENSOBJEKTI.....	13
2.7.6. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS.....	13
2.7.7. MIKROLIEGUMI.....	14
2.7.8. AIZSARGĀJAMI KOKI	14
2.7.9. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMI BIOTOPI UN AIZSARGĀJAMU AUGU ATRADNES.....	14
2.7.10. ORNITOFAUNA.....	15
2.7.11. SIKSPĀRŅI	16
2.7.12. ABINIEKI	16
2.7.13.TERITORIJAS AINAVISKĀ KVALITĀTE	16
2.7.14. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS.....	18
2.7.15. ESOŠI TROKŠŅA AVOTI UN ESOŠĀ GAISA KVALITĀTE	19
2.8. ESOŠAS AIZSARGJOSLAS UN CITI TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI.....	19
3. LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI	21
3.1. LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES MĒRĶIS UN UZDEVUMI	21
3.2. LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS KONTEKSTS DIENVIDKURZEMES NOVADA TERITORIJAS ATTĪSTĪBĀ.....	22
3.3. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IECERES APRAKSTS	22
3.3.1. VĒJA PARKA BŪVNICĪBA UN EKSPLUATĀCIJA	26
3.3.2. BŪVNICĪBAS PROCESA GALVENIE POSMI	27
3.4. PLĀNOTAIS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS UN PAMATOJUMS	28
3.5. TRANSPORTA ORGANIZĀCIJAS RISINĀJUMI	33
3.6. PLĀNOTIE INŽENIERTĪKLI.....	35
3.7. IESPĒJAMĀS IETEKMES UN MAZINOŠIE PASĀKUMI.....	35
3.7.1. TUVĀKĀS DZĪVOJAMĀS VAI PUBLISKĀS ĒKAS.....	35
3.7.2. TROKSNIS.....	38
3.7.3. MIRGOŠANAS EFEKTS	39
3.7.4. ELEKTROMAGNĒTISKĀ LAUKA IEDARBĪBA.....	40
3.7.5. VIBRĀCIJAS.....	41
3.7.6. IETEKME UZ ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀM DABAS TERITORIJĀM, AUGIEM UN BIOTOPIEM	42
3.7.7. ORNITOFAUNA.....	45
3.7.8. SIKSPĀRŅI	46
3.7.9. ABINIEKI	47
3.7.10. AINAVA UN VIZUĀLĀ IETEKME	48
3.7.11. KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS	53
3.7.12. DROŠĪBA UN CIVILĀ AIZSARDZĪBA	54
3.8. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI	55
3.9. NOTEIKTĀ FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA ATBILSTĪBA PAŠVALDĪBAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAI.....	56
3.10. LOKĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA.....	57

IEVADS

Lokālpilnojumā izstrāde uzsākta saskaņā ar Dienvidkurzemes novada domes 29.02.2023. lēmumu Nr.185 "Par lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas pilnojumā precizēšanai un grozīšanai vēja parkam "Audari Wind", Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā" un apstiprināto Darba uzdevumu lokālpilnojumā izstrādei.

Lokālpilnojumā izstrāde veikta saskaņā ar 14.10.2014. MK noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un citu attiecināmu normatīvo aktu prasībām.

Saskaņā ar noslēgto līgumu lokālpilnojumā izstrādi veica SIA „METRUM”: projekta vadītājs - Tālis Skuja, kartogrāfs – Jānis Skudra.

Lokālpilnojumā izstrādes vadītāja - Dienvidkurzemes novada Būvvaldes teritorijas plānotāja Jolanta Lubiņa.

Lokālpilnojumā izstrādei saņemti institūciju nosacījumi:

- 1) Dienvidkurzemes novada pašvaldības Komunālā pārvalde;
- 2) Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra;
- 3) Valsts vides dienests;
- 4) Dabas aizsardzības pārvalde;
- 5) Veselības inspekcija;
- 6) AS "Sadales tīkls";
- 7) AS "Augstsprieguma tīkls";
- 8) VAS "Latvijas valsts ceļi";
- 9) SIA „TET”;
- 10) Nacionālā kultūras mantojumu pārvalde;
- 11) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
- 12) VSIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi;
- 13) Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežniecība;
- 14) AS "Latvijas Valsts meži";
- 15) Kurzemes plānošanas reģions.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra

Vides pārraudzības valsts birojs 29.05.2024. pieņēma lēmumu Nr. 4-02/36/2024 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu". Lokālpilnojumam veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sagatavots Vides pārskats. Vides pārskatu sagatavoja SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra

Lokālpilnojumā teritorijā paredzētā darbība atbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikuma objektiem, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams.

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 28.08.2023. lēmumu Nr. 5-02-1/23/2023 paredzētajai darbībai piemērots ietekmes uz vidi novērtējums. Paralēli lokālpilnojumā izstrādei tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” sagatavojusi "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu", kas izmantots lokālpilnojumā izstrādē.

Ekspertu atzinumi

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros sagatavoti ekspertu atzinumi, kas izmantoti lokālpilnojumā izstrādē. Ekspertu atzinumi iekļauti lokālpilnojumā sadaļas Paskaidrojuma raksts atsevišķā apkopojumā "Pielikumi":

- 1.pielikums. Sertificētu sugu un biotopu ekspertu atzinums.
- 2.pielikums. Sertificēta ornitologa atzinums.

- 3.pielikums. Sertificēta sikspārņu eksperta atzinums.
- 4.pielikums. Sertificēta abinieku eksperta atzinums.
- 5.pielikums. Sertificēta ainavu eksperta atzinums.
- 6.pielikums. Kultūrvēstures eksperta atzinums.

1. LOKĀLPLĀNOJUMA SASTĀVS

Lokālpilnojums ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kuru izstrādā valstspilsētas daļai, novada pilsētai vai tās daļai, ciemam vai tā daļai vai lauku teritorijas daļai kāda plānošanas uzdevuma risināšanai vai teritorijas plānojuma detalizēšanai vai grozīšanai.

Lokālpilnojums sastāv no trim savstarpēji saistītām daļām:

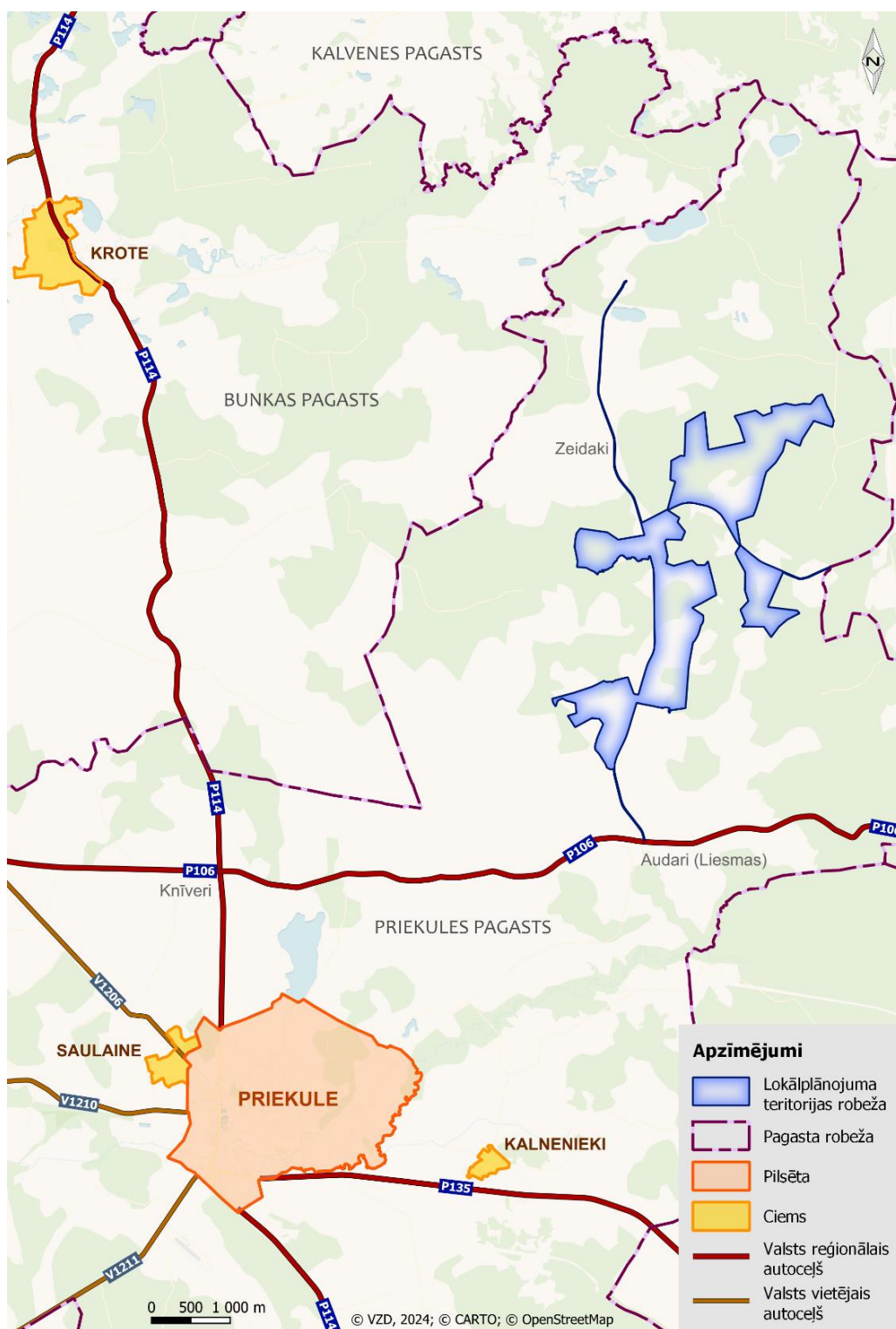
- **I „PASKAIDROJUMA RAKSTS”**, kur ietverts lokālpilnojuma izstrādes pamatojums, risinājuma apraksts un tā saistība ar blakus esošajām teritorijām un risinājuma atbilstība Dienvidkurzemes novada pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai.
- **II „GRAFISKĀ DAĻA”**, kur noteikts teritorijas funkcionālais zonējums, noteikts transporta infrastruktūras risinājums un attēlotas apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.
- **III „TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI”**, kur noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametri funkcionālajā zonā, kā arī citas prasības, aprobežojumi un nosacījumi.
- Atsevišķā sējumā „PĀRSKATĀ PAR LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDI” apkopoti dokumenti par lokālpilnojuma izstrādes procesu – novada domes lēmumi, darba uzdevums, institūciju nosacījumi un atzinumi par lokālpilnojuma redakciju, publiskās apspriešanas dokumenti – paziņojumi, publikācijas, sabiedriskās apspriešanas sanāksmju protokoli u.c.

2. TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

2.1. TERITORIJAS NOVIETOJUMS

Lokālplānojuma teritorija atrodas Dienvidkurzemes novada rietumu daļā, Priekules pagastā. Tuvākā pilsēta ir Priekule, kas atrodas ~5 km attālumā dienvidu virzienā. Tuvākie ciemi – Kalnenieki (~5 km), Saulaine (~6 km), Kalvene, Bunka (~8 km), Vībiņi (~11 lkm), Dzelda, Paplaka (~12 km), Vaiņode (~12.5 km), Virga un Tadaiki (~14 km).

1. attēls. Lokālplānojuma teritorijas novietojums

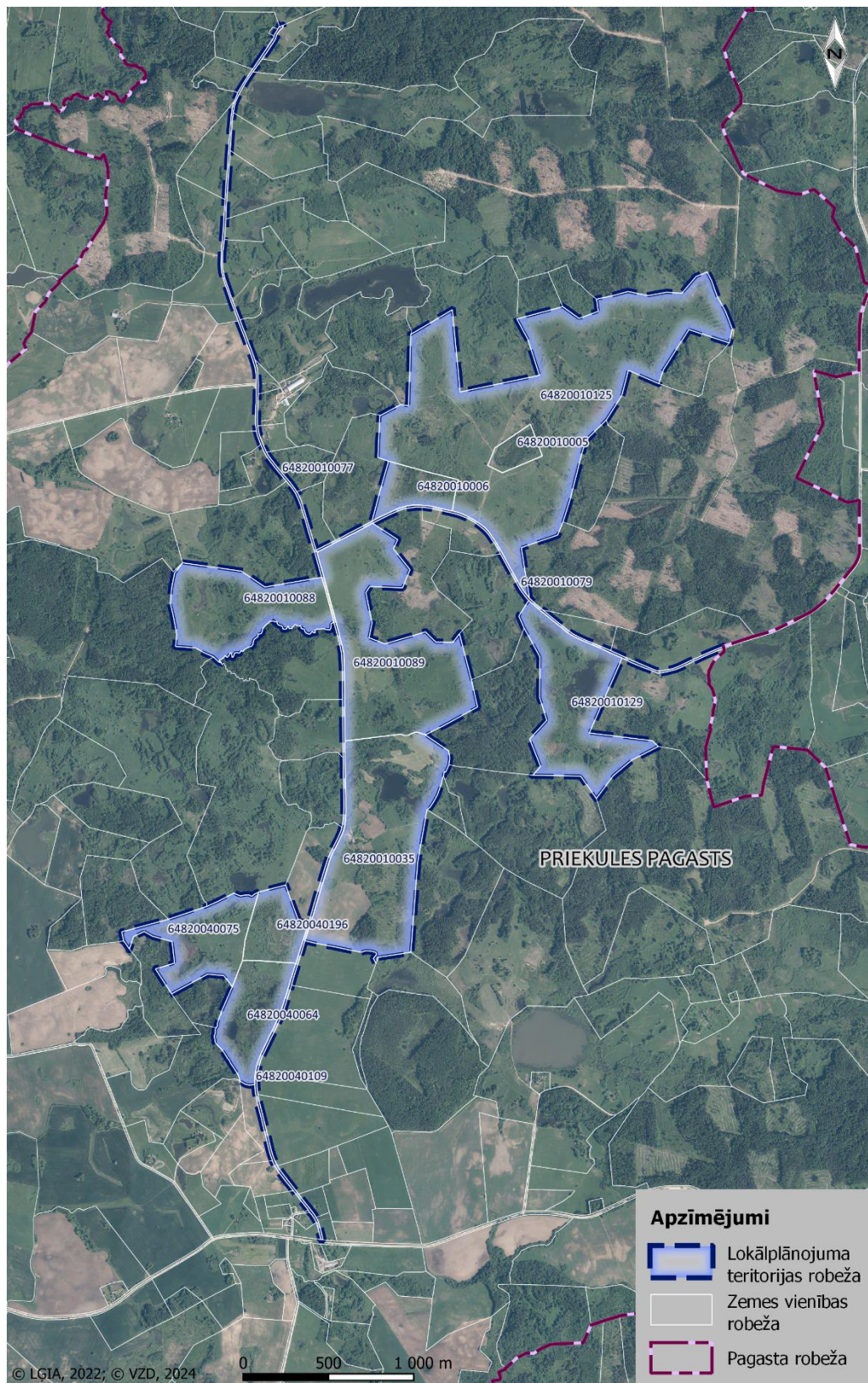

2.2. PLATĪBA UN ROBEŽAS

Lokālplānojuma teritorijā iekļautas 13 zemes vienības (1.tabula un 2.attēls) ar kopējo platību – **425,57 ha**.

2. attēls. Lokālplānojuma teritoriju veidojošās zemes vienības

[pamatne - LĢIA ortofoto karte, VZD kadastra dati]

1. tabula. Lokālpilānojuma teritorijā ietilpstošās zemes vienības

Nr.p.k.	Īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība (ha)
1.	Ķērpji	64820010125	64820010125	141.40
2.	Kalēji	64820010005	64820010005	4.90
3.	Jaunjeramuši	64820010006	64820010006	10.00
4.	Lejas Unas	64820010104	64820010129	37.20
5.	Bezzobji	64820010035	64820010035	69.00
6.	Vēji	64820040117	64820040064	19.90
7.	Stepiņi	64820040075	64820040075	22.53
8.	Dižvēji	64820040121	64820040196	12.14
9.	Lielās Unas	64820010100	64820010089	61.50
10.	Unas	64820010088	64820010088	35.00
11.	Liesma Reiņa ezers	64820010077	64820010077 pašv. Ceļš Liesma Reiņa ezers	6.20
12.			64820040109 pašv. Ceļš Liesma Reiņa ezers	2.60
13.	Lejnieki Embūte	64820010079	64820010079 pašv. Ceļš Lejnieki Embūte	3.20

2.3. ESOŠĀ TERITORIJAS UN APKĀRTNES IZMANTOŠANA

Teritorijas reljefs salīdzinoši mainīgs. Teritorijā augstuma atzīmju svārstības vietām sasniedz vairāk nekā 20 m, atsevišķās zonās svārstoties no 100 m v.j.l. līdz 125 m v.j.l. Vietām nepilna kilometra diapazonā reljefa svārstības sasniedz 15 m starpību, un reljefa profils ir mainīgs, veidojot pacēlumus, kas mijas ar izteiktiem reljefa pazeminājumiem. Ziemeļu, dienvidu un austrumu virzienā izteiktās reljefa svārstības saglabājas diezgan plašā areālā, taču rietumu virzienā līmeņa svārstības pakāpeniski samazinās un reljefa forma izlīdzinās¹.

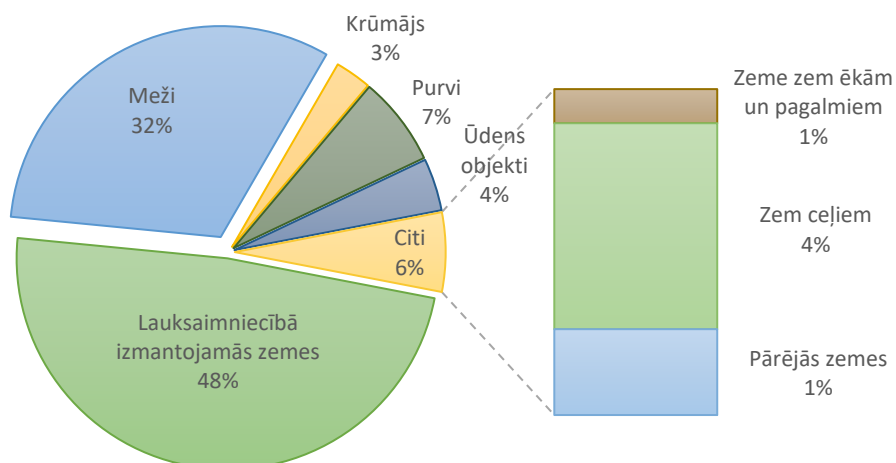
Lokālpilānojuma teritoriju galvenokārt veido lauksaimniecībā izmantojamās zemes (~48% no teritorijas), un meži (~32% no kopējās teritorijas), nelielas purvu platības, ceļi un atsevišķi ūdens objekti.

Teritoriju veido gan apsaimniekotas, gan aizaugošas lauksaimniecības zemes un mežaudzes, kas veidojušās aizaugot vēsturiskajām lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm. Lauksaimniecības zemes ir samērā vāji drenētas, apkārtne izplatītas mālainas gruntis un paugurainajā reljefā sastopams daudz pārmitru ieplaku, daļa no tām pārpurvojas, bet daļa aizaug ar kokiem un krūmiem.

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem pēc zemes lietošanas veidiem lielāko teritorijas daļu aizņem:

- meži - 135,4 ha, jeb 32%;
- lauksaimniecībā izmantojamās zemes – 206,43 ha, jeb 48%;
- pārējās zemes veido 20% lokālpilānojuma teritorijas – purvi 29.04 ha (~7%), ūdens objektu zeme 17.05 ha (~4%), zem ceļiem -16.31 ha (~4%), krūmājs 11.84 ha (~3%), zeme zem ēkām un pagalmiem – 2.7 ha (~1%), pārējās zemes veido 6.8 ha (~1%) teritorijas platības.

¹ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g. 153.lpp

Platības ziņā plašākās lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas atrodas īpašumos "Kalēji" (84,3 ha), "Unas" (38.2 ha) un "Vēji" (34.8 ha).

Plašākās mežu teritorijas atrodas īpašumos "Kalēji" (34.4 ha), "Vēji" (24.9 ha) un "Unas" (13.7 ha). Mežus veido galvenokārt jaunaudzes un reljefs ir mēreni paugurains.

Teritorijā atrodas vairākas relatīvi nelielas un seklas ūdenstilpes, atsevišķi lielāki dīķi, kā arī atsevišķas ūdensteces un grāvji.

Arī lokālplānojuma teritorijas apkārtējo ainavu veido lauksaimniecības zemes un mežaudzes.

3. attēls. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes lokālplānojuma teritorijas dienvidu daļā īpašumā "Bezzobji"

[foto Google Maps, 2023.g.]

4. attēls. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes un krūmājs lokālplānojuma teritorijas ziemeļu daļā īpašumā "Kērpji"

[foto Google Maps, 2023.g.]

5. attēls. Ūdens objekts lokālplānojuma teritorijas ziemeļu daļā īpašumā "Lejas Unas"

[foto Google Maps, 2023.g.]

2.4. ESOŠĀ APBŪVE LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJĀ UN APKĀRTNĒ

Lokālpilnojumā teritorijā vai tās tiešā tuvumā neatrodas ciemi vai pilsētas. Apkārtnei raksturīga Kurzemei tipiska viensētu apbūve.

Nekustamā īpašumā "Bezzobji" zemes vienībā atrodas ēkas, kas Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā **nav** reģistrētas kā dzīvojamās ēkas:

- 1) ēka ar kadastra apzīmējumu 64820010035001 (saimniecības ēka);
- 2) ēka ar kadastra apzīmējumu 64820010035002 (saimniecības ēka);
- 3) ēka ar kadastra apzīmējumu 64820010035003 (garāža ar pagrabu);
- 4) ēka ar kadastra apzīmējumu 64820010035004 (ēkas lietošanas veids nav noteikts).

Lokālpilnojumā teritorijā **neatrodas** dzīvojamās ēkas², tuvākās dzīvojamās ēkas atrodas uz ziemeļiem no lokālpilnojumā teritorijas - "Nodegu Kalēji", "Krūmkalni", "Caunas", "Zeidaku māja", "Ozoli", "Asītes", "Bumbieri" un uz dienvidiem no lokālpilnojumā teritorijas pie valsts reģionālā autoceļa P106 – "Incīša Dzirnava", "Straumes", "Induļi", "Vāverītes", "Imanti", "Liesmiņas", "Auseklīši", "Cerības", "Asteres", "Dambji" u.c.

2.5. ESOŠĀ TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

Piekļuve lokālpilnojumā teritorijai nodrošināta no valsts reģionālā autoceļa P106 *Ezere - Embūte - Grobiņa* un pašvaldības ceļiem B86 *Liesma - Reiņa ezers* un C111 *Lejnieki - Embūte*. Satiksmes intensitāte valsts reģionālajā autoceļā P106 ir ap 700 automašīnām dienaktī³.

2.6. ESOŠI INŽENIERTĪKLI

Gar pašvaldības ceļu B86 *Liesma - Reiņa ezers* izbūvēta vīdsprieguma elektrisko tīklu gaisvadu līnija un transformatoru apakšstacija pie īpašuma "Bezzobji".

Neliela daļa teritorijas atrodas meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.

Meliorācijas grāvji vairāk izplatīti teritorijas centrālajā un ziemeļaustrumu daļā. Drenas un drenu kolektori lauksaimniecības zemēs sastopami vien tās dienvidu daļā. Lielākā ūdenstece, ar ko robežojas lokālpilnojumā teritorija, ir valsts nozīmes ūdensnoteka Čiksste (meliorācijas kadastra numurs 3428682:01), kas teritorijā nav regulēta.

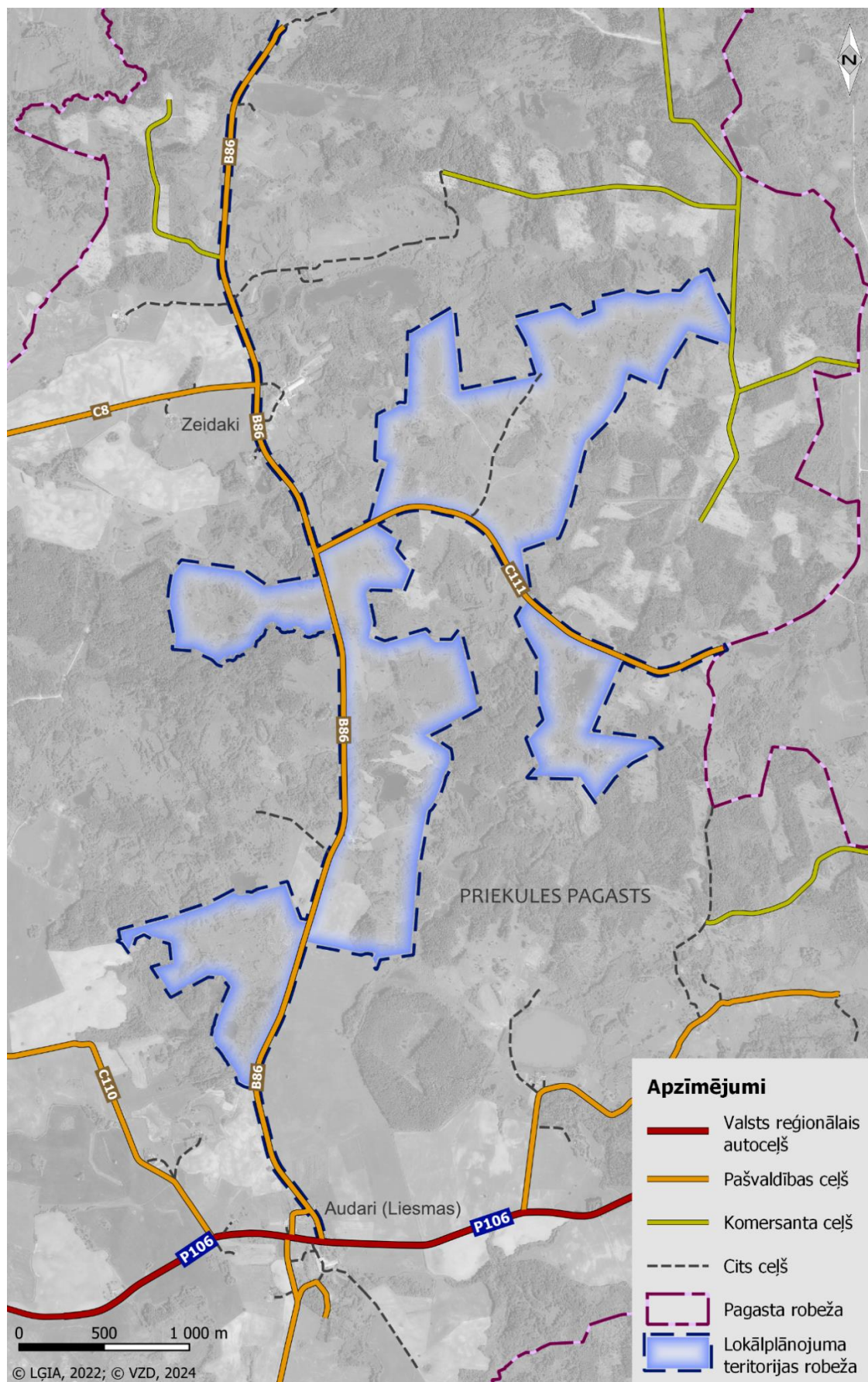
Saskaņā ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras 08.03.2024. nosacījumiem lokālpilnojumā izstrādei lokālpilnojumā teritorijā nav valsts ģeodēziskā tīkla punktu.

² Nekustamajā īpašumā "Bezzobji" (kadastra apzīmējums 64820010035) atrodas ēkas, kas Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā nav reģistrētas kā dzīvojamās vai publiskās ēkas, tādēļ uz tām nav attiecināmi MK 30.04.2013. noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 163.2 punktā norādītās prasības, ka vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostācijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m.

³ VSIA "Latvijas Valsts ceļi" satiksmes intensitātes dati par 2022.gadu, <https://vceli.lv/celu-tikls/statistikas-dati/satiksmes-intensitate/>

6. Attēls. Esošā transporta infrastruktūra

[pamatne – LĢIA ortofoto karte, VZD kadastra informācijas sistēmas dati.]

2.7. DABAS APSĀKĻI, DABAS VĒRTĪBAS UN KULTŪRVĒSTURISKAS MANTOJUMS

2.7.1. Ģeoloģiskie, inženierģeoloģiskie un hidroģeoloģiskie apstākļi

Lokālpilnplānojuma teritorija atrodas Rietumkursas augstienes Embūtes paugurainē. Rietumkursas augstiene pieskaitāma salveida cokolaugstienēm jeb erozijas – akumulācijas augstienēm. Atšķirībā no citām augstienēm, kas veidojušās uz zemkvartāra virsmas lielpacēlumiem, Rietumkursas augstienes pamatā ir lokālu paaugstinājumu un denudācijas palikšņu virknes, tādēļ nogulumu segas biezums ir ļoti mainīgs.

Lokālpilnplānojuma teritorijā zem kvartāra nogulumiem iegul Augšperma Naujoji-Akmenes svītas nogulumieži P_{2nk} , kurus veido gaišpelēki, zemjaini kaļķakmeņi ar porcelānveida un slēptkristālisku kaļķakmeņu starpslāņiem un kukuļiem jeb konkrēcijām, organogēnie kaļķakmeņi, oolītdolomīti, dolomitizēti kaļķakmeņi un dolomīti. Kvartāra nogulumu segas biezums teritorijā mainās no aptuveni 50 līdz 90 m.

Apkārtne raksturīgi morēnas nogulumi, reljefu veido morēnas pauguri, dauguļi un kēmi. Starppauguru ieplakās sastopami kūdras nogulumi. Reljefs teritorijā mainās robežās no 90 m v.j.l. Čikstes labā krasta pietekas upītes ielejā, uz rietumiem no vēsturiskās viensētas "Junkurēni" teritorijas rietumu daļā, līdz 127 m v.j.l. vēsturiskās mājvietas "Berķi tuvumā" teritorijas austrumu daļā.

Teritorijā nav dabiskas izcelsmes ezeru, bet ir daudz dažāda izmēra dīķu un mitru, pārpurvojušos ieplaku. Atbilstoši projekta "Depth-to-water" kartēšanas datiem gruntsūdens līmenis teritorijā pārsvarā iegul līdz 5 m dziļumam. Hipsometriski augstāk paceltajos pauguros līdz pat 20 m dziļumam⁴.

SECINĀJUMI⁵

- Teritorija ir piemērota būvniecībai un tajā nav konstatēti tādi inženierģeoloģiskie apstākļi, kas liegtu izbūvēt vēja parku.
- Pēc kvartāra nogulumu kartes, ģeotehniskā griezuma augšējo daļu veido dabiskos apstākļos stabilas gruntis, kas var kalpot par būvju dabisko pamatni – glacigēnie nogulumi – morēnas smilšmāls un morēnas mālsmilts. Vietām sastopamas arī būvniecībai nepiemērotas gruntis – kūdras nogulumi.
- Nav sagaidāma VES būvniecības vai ekspluatācijas ietekme uz teritorijas ģeoloģiskajiem un inženiertehniskajiem apstākļiem.

2.7.2. Derīgo izrakteņu atradnes

Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Zemes dziļu informācijas sistēmas datiem lokālpilnplānojuma teritorijas austrumu daļā iekļaujas divi prognozētie kūdras resursu laukumi K11630 un K11640. Tuvākajā teritorijas apkārtnē reģistrēti vairāki prognozētie kūdras resursu laukumi, kā arī viens prognozētais māla resursu laukums⁶.

2.7.3. Ūdens ņemšanas vietas

Paredzētās darbības teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā, un ietilpst Karbona-Perma ($C_{1nc} - P_{2nk}$) pazemes ūdens horizontu kompleksā. Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem lokālpilnplānojuma teritorijā reģistrēts viens ūdensapgādes urbums - īpašumā "Bezzobji", Nr.3955.

⁴ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 199.lpp

⁵ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 207.lpp

⁶ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 199.lpp

SECINĀJUMI⁷

- Ņemot vērā paredzētā vēja parka novietojumu attiecībā pret tuvumā esošajām derīgo izrakteņu atradnēm, nav prognozējams, ka VES būvniecība un ekspluatācija atstās negatīvu ietekmi uz derīgo izrakteņu atradnēm vai prognozētajiem resursu laukumiem.
- Nav paredzams, ka VES būvniecība atstās negatīvu ietekmi uz ūdens ņemšanas vietu (urbumu), gruntsūdens aku un gruntsūdens kvalitāti un ūdens līmeņiem.

2.7.4. Potenciāli piesārņotas vietas un riska objekti

Atbilstoši VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" uzturētajā Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā iekļautajai informācijai, lokālpļānojuma teritorijā neietilpst neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Teritorijai tuvākā potenciāli piesārņota vieta ir bijusī PSRS armijas teritorija Embūtes pagastā, aptuveni 10 km attālumā.

Saskaņā ar Valsts vides dienesta uzturēto informācijas sistēmu par operatoriem izsniegtajām atļaujām piesārņojošas darbības veikšanai lokālpļānojuma teritorijā netiek veikta piesārņojoša darbība. Līdz 2 km attālumam no lokālpļānojuma teritorijas atrodas 3 dzīvnieku novietnes: Priekules pagasta lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības "AUDARMUIŽA", Bunkas pagasta z/s "Nodegi" un z/s "Krūmkalni" (attālums līdz lokālpļānojuma teritorijai attiecīgi 200 m; 1000 m un 1600 m).

Saskaņā ar Ministru kabineta 21.01.2021. noteikumiem Nr.46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts", tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts - AS "Conexus Baltic Grid" maģistrālais gāzes vads - atrodas 12 km uz ziemeļiem no lokālpļānojuma teritorijas.

2.7.5. Virszemes ūdensobjekti

Teritorija ietilpst Ventas upes baseina apgabalā un Lībjupes, Čikstes, Remeses upju un Sepenes ezera sateces baseinos.

Lielākā ūdenstece, ar ko robežojas lokālpļānojuma teritorija, ir valsts nozīmes ūdensnoteka **Čikste** (meliorācijas kadastra numurs 3428682:01), kas teritorijā nav regulēta. Teritorijā ietilpst vairāki dīķi.

2.7.6. Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu sistēmā „Ozols” publicēto informāciju, lokālpļānojuma teritorijā **neatrodas** īpaši aizsargājamas dabas teritorijas.

Teritorijas tuvumā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas:

- aptuveni 0,6 km attālumā ZA virzienā no lokālpļānojuma teritorijas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) - **dabas liegums "Blažģa ezers"**.

Dibināts 1999.gadā, kopējā platība - 463 ha. Nozīmīga teritorija kokvārdes *Hyla arborea* aizsardzībai, kur veiksmīgi noris šīs sugas reintrodukcija. Apvidus pēc mikroklimatiskā un biocenotiskā raksturojuma atbilst kokvārdes bioloģiskajām prasībām. Teritorijā sastopami arī vairāki ES nozīmes aizsargājami biotopi: sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, mēreni mitras pļavas, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, veci jaukti platlapju meži, dabiski eitrofi ezeri ar iegrīmušo ūdensaugu un peldaugu augāju, pārejas purvi un slīkšņas. Liegumā konstatēta liela ornitofaunas daudzveidība. Konstatētas vairākas Eiropā un Latvijā aizsargājamas putnu sugas. Liegumam raksturīga arī liela abinieku un rāpuļu faunas dažādība – liegumā sastopamas 8 abinieku un 4 rāpuļu sugas⁸.

⁷ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g.

⁸ Dabas aizsardzības pārvaldes informācija, <https://www.daba.gov.lv/lv/blazga-ezers>

Dabas liegumam izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2008. līdz 2023. gadam. Liegumam nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

- aptuveni 6 km uz A no lokālpilnojumā teritorijas atrodas **dabas parks "Embūte"** (Natura 2000 teritorija). Dibināts 1977.gadā, kopējā platība - 458 ha. Teritorija veidota izcilu gravu un nogāžu mežu aizsardzībai, kas ir arī ES Biotopu direktīvas aizsargājams biotops. Embūtes gravām ir arī ģeomorfoloģiska nozīme⁹.
- aptuveni 7,5 km uz A no teritorijas atrodas dabas piemineklis, **ģeoloģiskais veidojums "Embūtes gravas un Joda dambis"**, kas ietilpst dabas parkā "Embūte". Dabas pieminekļa teritorijā divas vaļņveida reljefa formas veido loku, ko nodala Lankas senlejas posms ar upes ieleju. Pēc savas morfoloģijas vaļņi atgādina osus. Loka iekšpusē atrodas senlejas paplašinājums, kurā ir izvietotas tūrisma infrastruktūras būves. Teritorijā atrodas vērtīga kultūrvēsturiska ainava, nogāžu mežu komplekss un avoti¹⁰.
- aptuveni 10,3 km uz D atrodas **dabas liegums "Ruņupes ieleja"** (B tipa Natura 2000 teritorija, vietas kods LV0524500). Dibināts 1977.gadā, kopējā platība – 593,8 ha. Teritorija veidota unikāla Ruņupes posma aizsardzībai. Izcila vairāku Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu: 9180* Nogāžu un gravu meži, 9160 Ozolu meži un citu biotopu aizsardzības teritorija. Ruņa ir viena no straujākajām upēm Latvijā¹¹.

2.7.7. Mikroliegumi

Lokālpilnojumā teritorijā neiekļaujas mikroliegumi vai to buferzonas. Tuvākie mikroliegumi atrodas aptuveni 1,3 – 2,2 km attālumā. Mikroliegumu raksturojums sniegts 2.tabulā, atrašanās vietas norādītas attēlā Paskaidrojuma raksta 1.pielikumā.

2.tabula. Lokālpilnojumā teritorijai tuvākie mikroliegumi¹²

Mikrolieguma Nr.	Izveidošanas kritēriji	Suga
Mikroliegums Nr.1046	Putnu aizsardzībai	Melnais stārķis <i>Ciconia nigra</i>
Mikroliegums Nr.1921	Putnu aizsardzībai	Mazais ērglis <i>Clanga pomarina</i>
Mikroliegums Nr.2458	Putnu aizsardzībai	Melnais stārķis <i>Ciconia nigra</i>
Mikroliegums Nr.1050	Putnu aizsardzībai	Mazais ērglis <i>Clanga pomarina</i>
Mikroliegums Nr.1048	Vaskulāro augu aizsardzībai	Izlocītā ķērsa <i>Cardamine flexuosa</i>

2.7.8. Aizsargājami koki

Tuvākie aizsargājami koki ir divi dižkoki – blīgzna *Salix caprea* (ID 509570), kas atrodas lokālpilnojumā teritorijas ziemeļu daļā un parastā zirgkastaņa *Aesculus hippocastanum* (ID 113700) pie valsts reģionālā autoceļa P106 *Ezere - Embūte – Grobiņa* un pašvaldības ceļa B86 *Liesma - Reiņa ezers* krustojuma.

2.7.9. Īpaši aizsargājami biotopi un aizsargājamo augu atradnes

Saskaņā ar "Ozolā" ietvertu informāciju lokālpilnojumā teritorijā **nav** konstatēti Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamas augu sugas. Tuvākie īpaši aizsargājami biotopi lokālpilnojumā teritorijai:

- 9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži (1.variants)¹³;

⁹ Dabas aizsardzības pārvaldes informācija, <https://www.daba.gov.lv/lv/embute>

¹⁰ Dabas aizsardzības pārvaldes informācija, <https://www.daba.gov.lv/lv/embutes-gravas-un-joda-dambis>

¹¹ Dabas aizsardzības pārvaldes informācija, <https://www.daba.gov.lv/lv/runupes-ieleja>

¹² "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 90.lpp

¹³ tuvākais biotops atrodas starp lokālpilnojumā ietilpstoša nekustamā īpašuma "Unas" zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 64820010089 un 64820010129

- 6270* Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas (3.variants);
- 9020* Veci jaukti platlapju meži;
- 91E0* Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži);
- 9010* Veci vai dabiski boreāli meži;
- 9080* Staignāju meži

Papildus "Ozolā" ietvertajai informācijai, ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros veikti lokālpilānojuma teritorijas apsekojumi trīs veģetācijas sezonās 2022., 2023. un 2024. gadā., lai konstatētu īpaši aizsargājamus biotopus un sagatavotu biotopu ekspertu atzinumus.

Lokālpilānojuma teritorijas eksperta apsekojumos, kas veikti ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros tika konstatēts 0,34 ha liels ES nozīmes aizsargājamā zālāju biotopa **6510 Mēreni mitras pļavas** (2.variants) poligons, kas atbilst arī Latvijas aizsargājamajam biotopam 3.12. *Mēreni mitras pļavas*.

Biotops atrodas reljefa pazeminājumā, tā struktūra un sugu sastāvs liecina par ilgstošu ekstensīvu apsaimniekošanu bez uzāršanas vai ielabošanas, sastopamas dabiskajiem zālājiem raksturīgas sugas, t.sk. bioloģiski vērtīgo zālāju indikatorsugas. Zālāju biotopa ziemeļu daļa, kurā sastopamas zemāka auguma graudzāļu, grīšļu un platlapju sugas, ir dzīvotne aizsargājamajai augu sugai **vīru dzegužpuķei** *Orchis mascula*.

Nekustamā īpašuma "Unas" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820010089 konstatēta **naktsvijoles** *Platanthera spp.* atradne.

2.7.10. Ornitofauna

Nodaļas sagatavošanā izmatots eksperts Dr. biol. Māra Strazda un Pētera Dakņa atzinums par plānotā vēja parka būvniecības un ekspluatācijas varbūtējo ietekmi uz putnu faunu. Atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 2. pielikumā.

Putnu populāciju apzināšanai tika izmantotas lauka novērojumu metodes, kā arī apkopota informācija par iepriekš veiktajiem novērojumiem.

Eksperti par plānotā vēja elektrostaciju parka iespējamo ietekmi uz ornitofaunu secinājuši:

1. Nozīmīgākās teritorijā konstatētās ligzdojošās sugas, kas var ietekmēt plānoto VES izvietojumu, ir **jūras ērglis, ziemeļu gulbis, dzērve, purva tilbīte un lielais dumpis**. Sugas globālās nozīmības dēļ ir jārēķinās arī ar **mazo ērgli**.
2. **Jūras ērglim** teritorijas tuvumā konstatēta tikai viena ligzda un vēl viena varētu būt iespējama. Sugas ligzdojošās populācijas blīvums šeit ir līdzīgs vai pat mazāks nekā lielākajā daļā dienvidrietumu Kurzemes, bet ainavas struktūras dēļ šeit (regulāri) ir novērojami neligzdojoši putni, kas var sapulcēties ievērojamā skaitā. Tā kā jūras ērglis ir viena no visaugstākā riska sugām, lai izvairītos no varbūtējām sadursmēm, ir vēlams VES aprīkot ar ierīcēm, kas atpazīst tuvojošos putnus un attiecīgi stacijas darbību aptur, ja putns pielidojis par tuvu.
3. **Ziemeļu gulbja** un **dzērves** ligzdojošā (un neligzdojošā) vietējā populācija ir ievērojama, bet putnu sadursmju varbūtība ar VES ir maza. Turklāt ir zināms, ka ziemeļu gulbji no esošām VES cenšas izvairīties, tās aplidojot. Eksperti norāda uz to, ka, uzsākot parka būvniecību, situācija šai sugai būtiski mainīsies.
4. **Purva tilbītes** viena pāra ligzdošana teritorijā 2023. gadā ir tikai varbūtēja. Šīs sugas klātbūtnei un statusam jāpievērš uzmanība turpmāk, veicot būvniecības uzraudzības monitoringu.
5. Visas konstatētās **lielā dumpja** ligzdošanas vietas no plānotajām VES atrodas tālāk par kritisko attālumu, kādā sugu var ietekmēt troksnis.
6. **Mazajam ērglim** konstatētas tikai divas ligzdošanas teritorijas (atrastas ligzdas), kas, ņemot vērā šai sugai ļoti piemēroto barošanās dzīvotni (jo lielāko daļu ne-meža teritorijas aizņem ganības un zālāji, nevis intensīvi apsaimniekotas lauksaimniecības zemes) ir ļoti maz. Visticamākais iemesls

tam ir visu piemēroto mežaudžu izciršana, kas var turpināties, padarot šīs sugas ligzdošanu teritorijā nākotnē maz reālu. Formāli šīs sugas skaits teritorijā nesasniedz tādu pakāpi, lai ietekmi uz sugu varētu uzskatīt par būtisku, bet, ņemot vērā to, ka šīs sugas populācija Latvijā veido nozīmīgu daļu no sugas globālās populācijas, ar to tomēr ir jārēķinās.

7. **Melnais stārķis** 2023.gadā teritorijā nav konstatēts un zonas, kas jā saglabā brīvas no vēja elektrostacijām ap melnajam stārķim svarīgajām upēm plānotā parka teritoriju neskar.

2.7.11. Sikspārņi

Nodaļas sagatavošanai izmantots zīdītāju - sikspārņu (Chiroptera) eksperta Jurgā Šubas¹⁴ atzinums, kas sagatavots ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros un pievienots Paskaidrojuma raksta 3.pielikumā. Eksperta atzinumā novērtēta plānotā vēja parka būvniecības un ekspluatācijas potenciālā ietekme uz konstatētajām sikspārņu sugām gan lokālplānojuma teritorijā, gan tās apkārtnē, kā arī ir sniegti priekšlikumi potenciālās ietekmes mazināšanai un turpmākai uzraudzībai.

Sākotnēji izvērtēta "Ozolā" pieejamā informācija konstatētajām sikspārņu sugām. Ziņas par sikspārņu novērojumiem šajā teritorijā nav atrodamas. Arī sikspārņu vasaras vai ziemas mītnes vēja parka tuvākajā apkārtnē nav zināmas. Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā no 19.05.2023. līdz 16.09.2023. tika veikta padziļināta teritorijas izpēte.

Teritorijā tika konstatētas piecas sikspārņu sugas: rūsganais vakarsikspārnis, ziemeļu sikspārnis, divkrāsainais sikspārnis, Natūza sikspārnis, pigmejsikspārnis, kā arī nenoskaidrotas trīs naktssikspārņu ģints Myots sugas. Teritorijā dominē ziemeļu sikspārnis, Pigmejsikspārnis, Natūza sikspārnis un Rūsganais vakarsikspārnis. Šīs ir visaugstākā riska sugas sadursmēs ar VES rotoru spārnēm. Naktssikspārņi netiek uzskatīti par augsta riska sugām, jo parasti lido un medī tuvu ainavas struktūrām un reti tiek novēroti lielākā augstumā virs zemes. Vidējā visu sugu sikspārņu aktivitāte teritorijā ir 0,9 pārlidojumi stundā, kas atbilstoši eksperta pielietotajai metodikai, vērtējama kā vidēji zema¹⁵.

2.7.12. Abinieki

Nodaļa sagatavota, izmantojot informāciju no uz sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma par plānotā vēja parka iespējamo ietekmi uz abinieku un rāpuļu sugām. Atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 4.pielikumā.

Tika veikta priekšizpēte, analizējot kartogrāfisko informāciju, izvērtējot iespējas konstatēt īpaši aizsargājamās sugas un lokālplānojuma teritorijā plānotās VES vietas un to apkārtni tika apsekota 2022. un 2023.gadā. Ņemot vērā teritorijas nozīmīgumu kokvārdes aizsardzībai, apsekojumā īpaša uzmanība tika pievērsta dīķiem, grāvjiem un citām abiniekiem piemērotām vietām.

Kaut gan, apsekojot teritoriju, kokvārdes nav konstatētas, teritorijā ir vairākas kokvārdēm piemērotas ūdenstilpes, kurās kokvārdes konstatētas iepriekšējo gadu apsekojumos. Apsekojot teritoriju, citas aizsargājamās abinieku un rāpuļu sugas nav konstatētas, bet secināts, ka teritorija ir tiem piemērota.

2.7.13. Teritorijas ainaviskā kvalitāte

Nodaļas aprakstā izmantots sertificētas ainavu arhitektes Gunitas Čepānes atzinums, kas sagatavots ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros un pievienots Paskaidrojuma raksta 5.pielikumā.

Teritorija atrodas mozaīkveida pauguru un paugurgrēdu ainavā, mežāru morēnas paugurainē. Tā ietilpst Rietumkursas vidienes paugurainē (Rietumkursas augstiene). Šajā apvidū ainava ir sīkkontūrainā, kur dažāda izmēra pauguri mijas ar ieplakām, veidojot gan bioloģisko, gan ainavisko daudzveidību. Reljefa

¹⁴ sertifikāts Nr. 071, derīgs līdz 17.05.2026.

¹⁵ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 110.lpp

paaugstinājumos esošās teritorijas ir piemērotas izmantošanai zemkopībā, taču pazeminājumos, kur sastopamas mitrākas teritorijas, vietām izveidojušies dažāda izmēra dīķi un ezeri.

Ainavas segas raksturu nosaka mežāru vienības tips, kam arī raksturīga mozaīkveida struktūra, ko nosaka meža teritoriju mija ar lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Līdz ar to apvidus ainavā sastopami gan plašāk atvērti, gan pilnībā slēgti skati, kas noslēdzas meža sienās. Kā jebkurai ainavas tipa vienībai arī šajā par ainavu kvalitāti paaugstinošiem elementiem ir uzskatāmi lauku apbūves grupas, dabīgas pļavas, lauku ceļi, soliterkoki, kā arī lielāki un mazāki koku puduri.

Arī reljefā redzams ļoti izteikts sadrumstalojums un sīka struktūra. Tā vienmērīgi aptver apvidu arī plašākā mērogā. Austrumos tā slejas līdz Embūtes senlejai, kas aiz Kuiļupes tāpat kā rietumos aiz Trumpes upes pakāpeniski pāriet viengabalainā reljefa struktūrā. Dienvidu virzienā reljefa sīkkontūrainums, pakāpeniski sašaurinoties, sasniedz un šķērso Lietuvas robežu, savukārt ziemeļos tas sniedzas līdz pat Kuldīgai.

Vērtējot reljefa augstuma mainību, konstatēts, ka plānotās darbības teritorijā augstuma atzīmju svārstības vietām sasniedz vairāk nekā 20 m, atsevišķās zonās svārstoties no 100 m v.j.l. līdz 125 m v.j.l. Vietām nepilna kilometra diapazonā reljefa svārstības sasniedz 15 m starpību, un reljefa profils ir mainīgs, veidojot pacēlumus, kas mijas ar izteiktiem reljefa pazeminājumiem. Ziemeļu, dienvidu un austrumu virzienā izteiktās reljefa svārstības saglabājas diezgan plašā areālā, taču rietumu virzienā (Baltijas jūras virzienā) līmeņa svārstības pakāpeniski samazinās un reljefa forma izlīdzinās.

Šāda veida struktūra nodrošina vizuālo izteiksmīgumu un arī nepārtrauktu skatu mainību ļoti īsā trases trajektorijas posmā, kas nozīmē, ka ainavā esošo elementu eksponēšanās ir neparedzama – no viena skatu punkta paverot plašu skatu uz tiem, bet, virzoties pa konkrēto trajektoriju uz priekšu, pat pēc ļoti īsa posma elementi skatam var tikt pilnībā aizsegti, taču pēc kāda laika atkal eksponēties pilnībā.

Lai gūtu pēc iespējas objektīvāku priekšstatu par plānotās darbības apvidus ainavas raksturu, apsekojot teritoriju plānotās darbības tuvumā, eksperte fiksēja atsevišķus skatus, kas sniedz priekšstatu gan par apvidus ainavu pēc būtības, gan par tās esošajām vērtībām un kvalitātēm. Visbiežāk skati tika fiksēti no publiski nozīmīgiem ceļiem, kas vislabāk nodrošina fizisko un līdz ar to arī vizuālo pieejamību. Uzmanība tika pievērsta gan ikdienas ainavas iezīmēm, gan vizuāli nozīmīgiem skatiem, kas raksturo apvidus ainavas izteiksmību. Visbiežāk skatu izejas punkti izvēlēti tieši no reljefa augstākajiem punktiem ar pietiekami lielu skata atvērumu, tādējādi nodrošinot labu apvidus pārskatāmību. Taču vienlaikus tika fiksēti arī tādi skati, kam ir ļoti ierobežota skatu perspektīva vai tādas nav vispār, tādējādi apkopojot pēc iespējas lielāku apvidus ainavas daudzveidību.

SECINĀJUMI¹⁶

- Lokālplānojuma teritorija saglabā paugurainumu. Zemākajās vietās ir izteikti mitras teritorijas, kur vietām izveidojušies ezeriņi. Perimetrāli to no apkārtnes nodala lielāki meža masīvi, taču plānoto VES zemes vienībās ir palikuši nelieli ar kokiem un krūmiem apauguši nogabali. To izplatība ir nevienmērīga, tādēļ lokāli vērojams ainavas mainīgums, atsevišķās vietās apaugumam pienākot pavisam tuvu ceļam, bet citviet atvirzoties no ceļa un tādējādi veidojot atvērtākas ainavas telpas.
- Raksturīgākās ainavas iezīmes labi nolasās autoceļa A9 tuvumā, kur skatam paveras ne tikai daudzveidīga zaļā struktūra, bet arī reljefa izteiksmība.
- Ļoti ainavisks skats lokālplānojuma teritorijas virzienā fiksēts pie Dzeldas pilskalna.
- Viens no vērtīgākajiem skatiem paveras no Embūtes skatu torņa, kas atrodas netālu no Embūtes pilskalna un paver plašu un ainavisku skatu uz Embūtes senleju

¹⁶ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 1153.-158..lpp

- Vizuālā ietekme vērtēta arī skatā no dabas lieguma "Blažga ezers". Liegums attiecībā pret teritoriju atrodas padziļinājumā, taču, virzoties augšup Sepenes ezera virzienā, reljefs pakāpeniski paaugstinās, atverot plašāku skatu uz apkārtni, kā arī nodrošinot labāku pārskatāmību.
- Ainaviski skati ar labu pārskatāmību paveras arī no valsts reģionālā autoceļa P106 Ezere– Embūte– Grobiņa, kas atrodas dienvidu pusē no lokālpilnojumuma teritorijas. Kopumā P106 ceļa posms no autoceļa P114 līdz P116 ir uzskatāms par ļoti ainavisku, jo tur dominē atvērti skati, kur labi nolasās gan apvidum raksturīgās reljefa formas, gan zaļās struktūras daudzveidība.

2.7.14. Kultūrvēsturiskais mantojums

Saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes datu bāzi¹⁷ lokālpilnojumuma teritorijā **neatrodas** valsts aizsargājami kultūras pieminekļi. Tuvākajā apkārtnē atrodas trīs kultūras pieminekļi:

- reģiona nozīmes kultūras piemineklis **Priežu kalva – senkapi** (aizsardzības Nr.1399). Atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820040029. Senvieta reģistrēta 1941. gadā. Paugurs tautā saukts arī par Karātavu kalnu. Tur esot atrasti cilvēku kauli, par senlietām ziņu nav. Mūsdienās ap uzkalnu ir apstrādāti tīrumi, arts ir līdz pašai kapu uzkalna pakājei, tā jau agrāk nopostot iespējamajos viduslaiku kapsētām raksturīgos iežogojumus – akmens sētu vai zemes valnīti. Precīzas senvietas robežas nav nosakāmas. Paugurs tika postīts ar 2. pasaules kara ierakumiem, tā dienvidrietumu malā ir ierīkots pagrabs¹⁸.
- valsts nozīmes kultūras piemineklis **Asītes pilskalns** (aizsardzības Nr.1383) – atrodas otrpus valsts reģionālā autoceļa P106, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820040059. Datējams ar vēlo dzelzs laikmetu.
- valsts nozīmes kultūras piemineklis **Elkas Ķezēnu senkapi** (aizsardzības Nr. 1388) – atrodas otrpus valsts reģionālā autoceļa P106, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820040009. Datējams ar vidējo dzelzs laikmetu¹⁹. Elkas Ķezēnu māju apkārtnē vairākkārt atrastas senlietas. Pirmās ziņas par to ir no 1929.gada, arī vēlāk atrastas senlietas. Konstatētas vairākas atradumu vietas, arī hronoloģiski atradumi attiecināmi gan uz vidējo dzelzs laikmetu (4.-8. gs.), gan viduslaikiem. Precīzu kopējo senvietas teritoriju bez arheoloģiskajiem pētījumiem noteikt nav iespējams. Senlietas atrastas dažādās vietās aptuveni 250 m (austrumu- rietumu virzienā) x 150 (ziemeļu- dienvidu virzienā) plašā teritorijā ap Elkas Ķezēnu māju vietu²⁰.

7.attēls. Priežu kalva - senkapi

[foto – Jana Mikuļska, 2018.g., <https://mantojums.lv>]

8.attēls. Asītes pilskalns

[foto – Jana Mikuļska, 2020.g., <https://mantojums.lv>]

¹⁷ <https://karte.mantojums.lv>

¹⁸ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 172.lpp

¹⁹ <https://mantojums.lv>

²⁰ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 174.lpp

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros sagatavots eksperta Ritvara Rituma atzinums par vēja parka izbūves ietekmi uz kultūrvēsturiskajām vērtībām. Atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 6.pielikumā.

9.attēls. Elkas Ķezēnu senkapi

[foto – Jana Mikuļska, 2021.g., <https://mantojums.lv>]

2.7.15. Esoši trokšņa avoti un esoša gaisa kvalitāte

Atbilstoši pieejamai informācijai tuvumā neatrodas rūpnieciskā trokšņa avoti. Par nozīmīgākajiem trokšņa avotiem apkārtnē uzskatāms valsts autoceļš P106 *Ezere—Embūte—Grobiņa*, kam atbilstoši MK 07.01.2014. noteikumiem Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” tiek noteikti vides trokšņa robežlielumi, kas piemērojami satiksmes radītajam troksnim.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniedza informāciju par esošo piesārņojuma līmeni teritorijas apkārtnē. Gaisa piesārņojuma koncentrācija lokālplānojuma teritorijā un tās apkārtnē ir zema un nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos noteiktās robežvērtības. Vēl jo vairāk – visām piesārņojošām vielām Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra norādītās piesārņojuma koncentrācijas ir zemākas nekā apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis (attiecīgi, 65% no gada robežlieluma vērtības slāpekļa oksīdam un 50 % no gada robežlieluma vērtības daļiņām).

Tas nozīmē, ka esošā gaisa kvalitāte teritorijā ir laba un nav nepieciešams plānot pasākumus gaisa kvalitātes uzlabošanai. Kā liecina piesārņojuma telpiskā izkliede, piesārņojuma avotu augstākā koncentrācija ir novērojama valsts reģionālā autoceļa P106 *Ezere—Embūte—Grobiņa* tuvumā, kas saistīta ar autotransporta kustību²¹.

2.8. ESOŠAS AIZSARGJOSLAS UN CITI TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI

Lokālplānojuma teritorija pilnībā atrodas valsts aizsardzības vajadzībām paredzētā Līvkalnu navigācijas tehniskā līdzekļa aizsargjoslā²².

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas datiem lokālplānojuma teritorijā ietilpstošajām zemes vienībām noteikti aprūtinājumi (detalizēti skatīt 3.tabulā):

- ceļa servitūtu teritorijas;
- ekspluatācijas aizsargjoslas gar autoceļu;
- ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju;
- ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju;
- aizsargjoslas teritorija ap valsts ģeodēzisko atbalsta punktu.

²¹ “Vēja elektrostaciju parka “Audari Wind” būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums”, SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 182.lpp

²² aizsargjosla noteikta saskaņā ar Ministru kabineta 20.05.2014. noteikumu Nr. 246 “Noteikumi par to valsts aizsardzības vajadzībām paredzēto navigācijas tehnisko līdzekļu un militāro jūras novērošanas tehnisko līdzekļu sarakstu, ap kuriem nosakāmas aizsargjoslas, aizsargjoslu platumu un tajās nosakāmajiem būvniecības ierobežojumiem” 4.4 punktu.

3.tabula. Lokālplānojuma teritorijā ietilpstošo zemes vienību apgrūtinājumi²³

Nr.	Īpašuma nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Apgrūtinājumi
1.	Ķērpji	64820010125	ceļa servitūta teritorija - 0.84 ha ceļa servitūta teritorija - 0.51 ha ceļa servitūta teritorija - 0.31 ha ceļa servitūta teritorija - 0.31 ha
2.	Kalēji	64820010005	ceļa servitūta teritorija - 0.036 ha
3.	Jaunjermuši	64820010006	aizsargjoslas teritorija gar autoceļu - 1.1 ha
4.	Lejas Unas	64820010129	aizsargjoslas teritorija gar autoceļu - 1.53 ha ceļa servitūta teritorija - 0.47 ha ceļa servitūta teritorija 0.22 ha
5.	Bezzobji	64820010035	ceļa servitūta teritorija - 0.1137 ha aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās - 0.1 km ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju - 1.3 km
6.	Vēji	64820040064	aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās - 0.1 ha ceļa servitūta teritorija - 0.2 ha
7.	Stepiņi	64820040075	x
8.	Dižvēji	64820040196	aizsargjoslas teritorija gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ārpus pilsētām un ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās - 0.57 ha aizsargjoslas teritorija gar autoceļu 0.59 ha ceļa servitūta teritorija - 0.07 ha
9.	Lielās Unas	64820010089	aizsargjoslas teritorija ap valsts ģeodēzisko atbalsta punktu - 0.0003 ha aizsargjoslas teritorija gar autoceļu - 3.71 ha
10.	Unas	64820010088	aizsargjoslas teritorija ap valsts ģeodēzisko atbalsta punktu aizsargjoslas teritorija gar autoceļu - 0.75 ha
11.	Liesma Reiņa ezers	64820010077 pašv. Ceļš Liesma Reiņa ezers	x
12.		64820040109 pašv. Ceļš Liesma Reiņa ezers	x
13.	Lejnieki Embūte	64820010079 pašv. Ceļš Lejnieki Embūte	x

²³ datu avots - Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas dati, www.kadastrs.lv

3. LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

3.1. LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Saskaņā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldības domes 29.02.2024. sēdes lēmumu Nr.185 "Par lokālpilānojuma izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas plānojuma precizēšanai un grozīšanai vēja parkam "Audari Wind", Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā" apstiprināto darba uzdevumu lokālpilānojuma izstrādes **mērķis** –

- *precizēt un grozīt spēkā esošo Priekules novada (administratīvās teritorijas līdz 01.07.2021.) teritorijas plānojumu 2015. – 2026. gadam, lokālpilānojuma teritorijā iekļautajās zemes vienībās, kur plānota vēja elektrostaciju un nepieciešamo inženierbūvju būvniecība:*
 - *nosakot funkcionālās zonas "Lauksaimniecības teritorija" (L) apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts "Lauksaimniecības teritorija" (L);*
 - *nosakot funkcionālās zonas "Mežu teritorija" (M) apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts "Mežu teritorija" (M);*
- *precizējot vietas, kurās ir iespējams izvietot VES, ievērojot MKN Nr.240 un citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības (TIAN 44.13. punkts);*
- *izvērtējot kultūras pieminekļu aizsardzības zonās plānoto VES ietekmi uz kultūrvēsturisko ainavu, veicot izpēti un vizualizāciju, ņemot vērā konkrēto situāciju un kultūras pieminekļa specifiku (TIAN 286. punkts);*
- *norādot satiksmes infrastruktūras objektus (esošie autoceļi un plānotie piebraucamie ceļi) VES uzstādīšanai un apkalpošanai, un paredzot to izmantošanas nosacījumus (TIAN 44.14. punkts).*

Lokālpilānojuma izstrādes uzdevumi:

- 1) Veikt spēkā esošā teritorijas plānojuma analīzi lokālpilānojuma teritorijai.
- 2) Sagatavot ainavu izvērtējumu un vēja parka ietekmi uz ainavas izmaiņām.
- 3) Noteikt potenciāli iespējamo vēja elektrostaciju skaitu un citus parametrus.
- 4) Precizēt zonējuma robežas, apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
- 5) Noteikt satiksmes infrastruktūras objektus (esošos autoceļus un plānotos piebraucamos ceļus) un elektrisko tīklu shēmu vēja elektrostaciju uzstādīšanai un apkalpošanai, paredzot to izmantošanas un apbūves kārtību.
- 6) Veikt prognozēto trokšņu līmeņa aprēķinus un modelēšanu, kā arī izvērtēt šīs teritorijas kopīgo potenciālo ietekmi uz apdzīvotām vietām: ciemiem, lauku sētām (viensētām), kā arī citām dzīvojamām ēkām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, gājputnu migrācijas ceļiem u.tml., pamatojoties uz ietekmes uz vidi novērtējumu.
- 7) Grozīt/detalizēt Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus un Grafisko daļu.
- 8) Lokālpilānojumu izstrādāt Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS).
- 9) Divas nedēļas pirms lokālpilānojuma publiskās apspriešanas uzsākšanas informēt visus Lokālpilānojuma teritorijā esošo un pieguļošo zemju īpašniekus vai tiesiskos valdītājus par publiskās apspriešanas termiņiem un pasākumiem.

3.2. LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS KONTEKSTS PLĀNOTAJĀ DIENVIDKURZEMES NOVADA TERITORIJAS ATTĪSTĪBĀ

Priekules novada teritorijas plānojums 2013. - 2025. gadam (ar 2022.gada grozījumiem)

Spēkā esošajā teritorijas plānojumā lokālplānojuma teritorijai noteiktas funkcionālās zonas "Lauksaimniecības teritorija" (L) un "Mežu teritorija" (M). Ūdensobjekti iekļauti funkcionālajā zonā "Ūdeņu teritorija" (Ū).

Saskaņā ar Priekules novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 44.13.apakšpunktu vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu lielāku par 20 kW, atļauts izvietot gan "Lauksaimniecības teritorijā" (L), gan "Mežu teritorijā" (M) ārpus pilsētas un ciemu robežām, ievērojot citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības.

Saskaņā ar Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.240) 3.pielikumu vēja parks ietilpst izmantošanas veidā *Energoapgādes uzņēmumu apbūve* (kods 14006), kas Priekules novada teritorijas plānojumā atļauts funkcionālajā zonā "Lauksaimniecības teritorija" (L), bet nav atļauta funkcionālajā zonā "Mežu teritorija" (M).

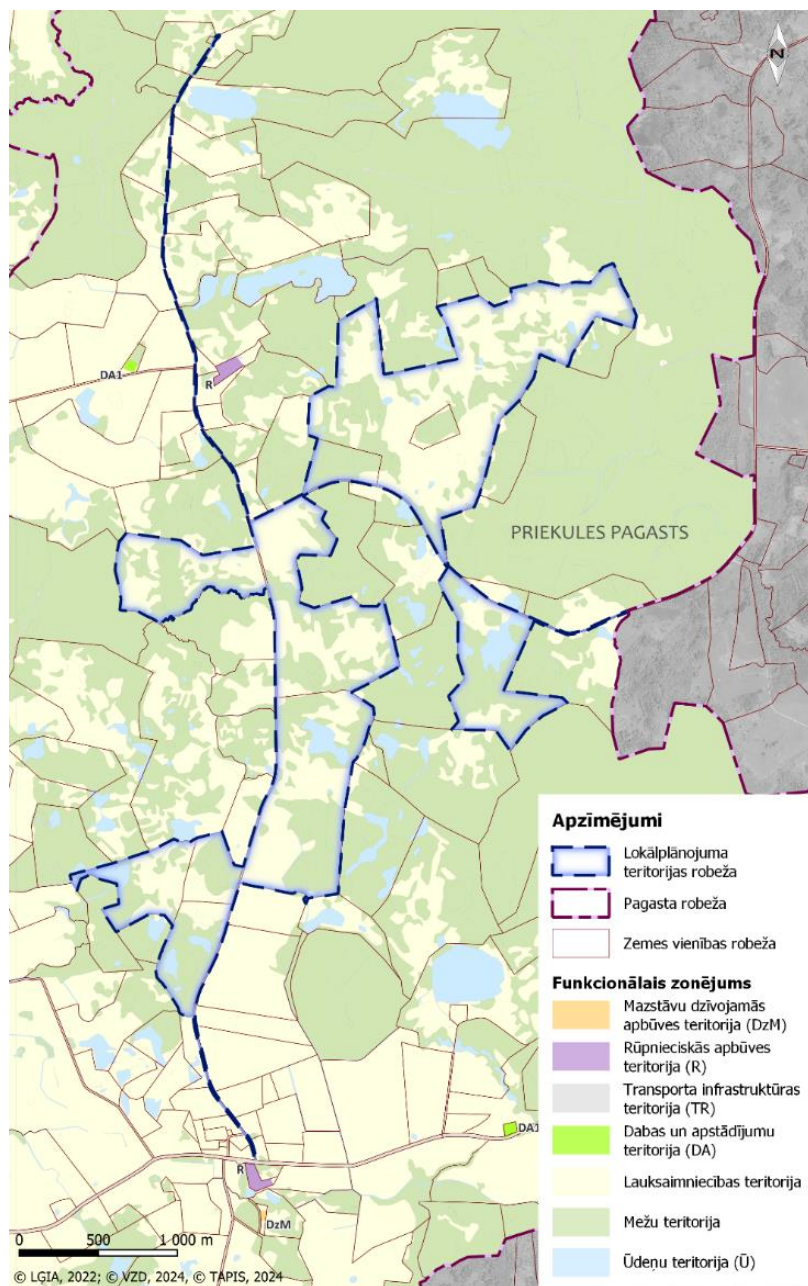
TIAN 44.15. apakšpunkts nosaka, ka pirms jaunu vēja parku būvniecības uzsākšanas izstrādā lokālplānojumu vai detālplānojumu.

3.3. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IECERES APRAKSTS

Lokālplānojuma teritorijā plānots izbūvēt vēja elektrostaciju parku "Audari Wind". Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, ko veica SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" speciālisti un pieaicinātie eksperti, ņemot vērā iespējamo būvniecības ietekmi uz vidi, kā arī ekonomiskos aspektus, tika apskatītas vairākas iespējamās vēja elektrostaciju būvniecības vietas. Ņemot vērā ekspertu vērtējumu un ierobežojošos kritērijus, tika identificētas būvniecībai piemērotākās teritorijas.

10.attēls. Lokālplānojuma teritorijas spēkā esošais funkcionālais zonējums

[pamatne – LĢIA ortofoto karte, VZD kadastra dati]

Plānotajā vēja elektrostaciju parkā ir paredzēts uzstādīt līdz 16 jaunākās paaudzes vēja elektrostacijām ar kopējo jaudu līdz 120 MW un vienas vēja elektrostācijas nominālai jauda pārsniedzot 6 MW. Informācija par zemes vienībām, kurās plānota vēja elektrostaciju būvniecība apkopota 4.tabulā un 11.attēlā.

4.tabula. Plānotās vēja elektrostaciju būvniecības vietas

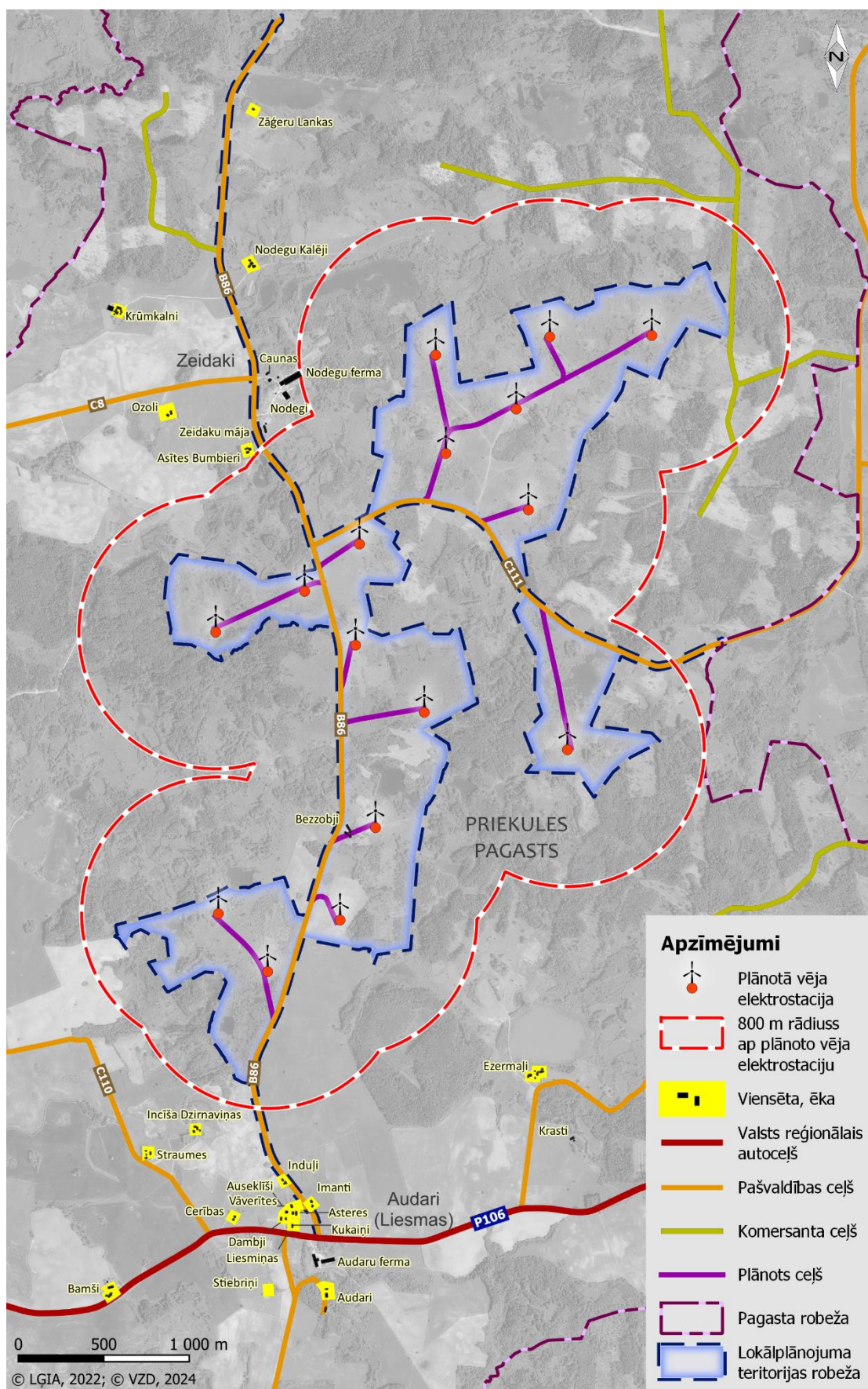
<i>Vēja elektrostācijas Nr.</i>	<i>Īpašuma nosaukums</i>	<i>Zemes vienības kadastra apzīmējums</i>	<i>Vietas apraksts</i>
WT1	Vēji	64820040064	Atmata
WT2	Stepiņi	64820040075	Atmata, pieguļošajā teritorijā- dabiskais zālājs
WT3	Bezzobji	64820010035	Tīrums
WT4	Bezzobji	64820010035	Atmata
W5	Unas	64820010089	Atmata
WT6	Unas	64820010089	Atmata
W7	Unas	64820010088	Iespējams, veca atmata
WT8	Unas	64820010088	Atmata
WT9	Unas	64820010089	Kultivēts zālājs
WT10	Ķērpji	64820010125	Aizaugošs zālājs, krūmi
WT11	Ķērpji	64820010125	Aizaugošs zālājs
WT12	Ķērpji	64820010125	Aizaugošs zālājs
WT13	Ķērpji	64820010125	Aizaugošs zālājs
WT14	Ķērpji	64820010125	Bērzu jaunaudze
WT15	Ķērpji	64820010125	Aizaugošs zālājs
WT17	Unas	64820010129	Aizaugošs zālājs

Lokālplānojuma Grafiskajā daļā risinājumos nav precīzi attēlotas vēja staciju novietojuma vietas, jo potenciālās vēja elektrostaciju izbūves vietas vērtētas ietekmes uz vidi ietvaros un uz dokumentu izstrādes brīdi norādītas indikatīvi, ņemot vērā vietu izvēli ierobežojošos kritērijus.

Lokālplānojumā tiek radīti priekšnoteikumi vēja elektrostaciju izvietojamam, atbilstoši paredzot funkcionālās apakšzonas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Iespējamās vietas, kur ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros izvērtētas iespējas izvietot vēja elektrostācijas ir norādītas 11.attēlā. Vēja elektrostaciju novietojums var tikt precizēts norādītās zemes vienības robežās, tāpēc lokālplānojuma saistošajā daļā netiek norādītas precīzas vēja elektrostaciju izvietojuma vietas.

11.attēls. Plānotais vēja elektrostaciju izvietojums
[pamatne – LĢIA ortofoto karte, VZD nekustamā īpašuma kadastra dati]

Atbilstoši MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 163.2. apakšpunktu vēja elektrostaciju, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, būvniecība nav pieļaujama tuvāk nekā 800 m no dzīvojamām un publiskām ēkām.

Kā minēts [2.4.nodalā](#), lokālplānojuma teritorijā neatrodas dzīvojamās vai publiskās ēkas. Tuvākās dzīvojamās ēkas plānoto vēja elektrostaciju vietām apkopotas 5.tabulā.

5.tabula. Plānotās vēja elektrostaciju būvniecības vietas²⁴

Nr. p.k.	Dzīvojamās ēkas kadastra apzīmējums	Dzīvojamās ēkas nosaukums	Tuvākā vēja elektrostacija	Attālums starp tuvāko vēja elektrostaciju un dzīvojamo ēku (m)
1.	64820010021001	Asītes Bumbieri	WT9	857
2.	64820010043001	Zeidaku māja	WT9	898
3.	64820010023001	Caunas	WT11	971
4.	64820040069001	Inciša Dzirnaviņas	WT1	1023
5.	64820010013001	Nodegu Kalēji	WT11	1173
6.	64820040029001	Induļi	WT1	1215
7.	64820040027001	Straumes	WT1	1269
8.	64820010016001	Ozoli	WT8	1292
9.	64820040221001	Vāverītes	WT1	1370
10.	64820040037001	Imanti	WT1	1389
11.	64820040031001	Auseklīši	WT1	1404
12.	64820040034001	Asteres	WT1	1413
13.	64820040032001	Dambji	WT1	1439
14.	64820050003001	Ezermaļi	WT3	1457
15.	64820040030001	Cerības	WT1	1458
16.	64820040067001	Liesmiņas	WT1	1485
17.	64820050007001	Mednieki	WT17	1714
18.	64820010014001	Krūmkalni	WT11	1875
19.	64820050005001	Krasti	WT3	1877
20.	64820040086001	Audari	WT1	1913
21.	64540010008001	Apses	WT13	2094
22.	64820040042001	Bamši	WT1	2107
23.	64540010193001	Gobijas 2	WT13	2167
24.	64820040065001	Vītoli	WT2	2295
25.	64820040001001	Liepiņas	WT2	2346
26.	64820040008001	Mālkalni	WT2	2460
27.	64820040043001	Brīvkalni	WT1	2465
28.	64820040044001	Mucenieki	WT1	2885

Vēja parka būvniecība ir saistīta ne vien ar vēja elektrostaciju izbūvi, bet arī ar saistītās infrastruktūras – pievedceļu, montāžas laukumu un elektropārvades infrastruktūras izveidi. Plašāka informācija par saistītās infrastruktūras izbūvi sniegta 3.6.nodaļā.

²⁴ datu avots - "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 22.lpp

3.3.1. Vēja parka būvniecība un ekspluatācija

Vēja elektrostaciju un ar tām saistītās infrastruktūras izbūvei būs nepieciešama tikai neliela daļa no lokālpilnojumā teritorijas. Dažas teritorijas tiks izmantotas gan parka būvniecības, gan ekspluatācijas laikā, savukārt citas būs vajadzīgas tikai būvniecības fāzē.

6.tabulā norādīta informācija par vēja elektrostaciju parka būvniecībai nepieciešamo zemes platību, saskaņā ar ražotāju specifikācijām. Pēc aprēķiniem, 16 vēja elektrostaciju izveidei būs vajadzīgi aptuveni 20 hektāri. Paredzams, ka pārējā lokālpilnojumā teritorijā saimnieciskās darbības ierobežojumi netiks noteikti.

Būvdarbu laikā teritorijas, kas atrodas blakus būvobjektiem, īslaicīgi var tikt izmantotas materiālu glabāšanai, piemēram, no ceļu vai laukumu izbūves vietām noņemtās augsnes un grunts virskārtas novietošanai. Šobrīd nav iespējams precīzi noteikt šādu īslaicīgi izmantoto teritoriju platību, jo tas ir atkarīgs no konkrētiem būvdarbu veikšanas risinājumiem.

Arī elektropārvades infrastruktūras izveidei būs nepieciešama atbilstoša teritorija. Tā kā plānots izbūvēt elektropārvades kabeļu līnijas, pēc kuru ieguldīšanas teritoriju virs tām varēs izmantot iepriekšējiem mērķiem, šai infrastruktūrai nepieciešamā zemes platība nav detalizēti analizēta.

6.tabula. Vēja parka būvniecībai nepieciešamās teritorijas platības ²⁵

Objekts	Nepieciešamā platība (ha)
<i>Ilglaicīgi apbūvētās teritorijas</i>	
Jaunu pievedceļu būvniecība	4,80
VES pamatu laukums	1,36
Stacijas montāžas laukums, tai skaitā pievedceļš montāžas laukumā	15,52
Apakšstacijas laukums	1,00
<i>Atmežojamās platības</i>	
Montāžas laukumos, tai skaitā pievedceļš montāžas laukumā	2,66
Jaunu pievedceļu būvniecībai	1,13
<i>Teritorijas, kur iekārtu transportēšanai ir nodrošināmi apauguma augstuma ierobežojumi</i>	
Teritorija ar apauguma augstuma ierobežojumu	3,9

7.tabulā apkopota informācija par nepieciešamajām atmežojamām platībām atkarībā no mežaudzes vecuma. Zemes vienības, kurās jāveic atmežošana ir: 64820040075, 64820040064, 64820010088, 64820010089, 64820010125, 64820010006, 64820010129.

7.tabula. Vēja parka būvniecībai nepieciešamās teritorijas platības ²⁶

Mežaudzes vecums	Montāžas laukumi	Pievedceļi
Jaunaudze	2,64	1,01
Vidēja vecuma audze	0,02	0,04
Briestaudze	-	0,05
Pieaugusi audze	-	0,03
Kopā	2,66	1,13

²⁵ datu avots - "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 31.lpp

²⁶ datu avots - "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 31.lpp

3.3.2. Būvniecības procesa galvenie posmi

Vēja elektrostaciju parku plānots uzbūvēt vienā kārtā aptuveni divu gadu laikā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegta informācija par vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības procesu, ņemot vērā paredzētās darbības ierosinātāja un vēja elektrostaciju ražotāju būvdarbu veikšanas specifikācijās sniegto informāciju. Galvenie būvniecības procesa posmi ir šādi:

1. būvniecības dokumentācijas izstrāde un saskaņošana;
2. būvdarbi:
 - 2.1. teritorijas sagatavošana;
 - 2.2. pievedceļu un laukumu izbūve;
 - 2.3. meliorācijas sistēmu pārkārtošana;
 - 2.4. inženiertīklu izbūve;
 - 2.5. vēja elektrostaciju pamatu izbūve;
 - 2.6. vēja elektrostaciju piegāde;
 - 2.7. vēja elektrostaciju uzstādīšana;
 - 2.8. teritorijas rekultivācija;
3. vēja parka nodošana ekspluatācijā.

Vēja elektrostaciju parka būvniecība ir saistīta arī ar ievērojama apjoma materiālu un iekārtu transportēšanu. Atbilstoši vēja elektrostaciju ražotāju sniegtajām tehniskajām specifikācijām ir nepieciešami transporta resursi šādiem būvniecības procesiem:

- jaunu pievedceļu izbūve - līdz 30 kravas automašīnām uz 100 m jauna ceļa;
- montāžas laukuma būvniecība - līdz 140 kravas automašīnām uz vienu laukumu;
- VES būvniecība - līdz 280 kravas automašīnām uz vienu VES;
- galvenā celtņa montāža - līdz 55 kravas automašīnām uz vienu VES.

Teritorijas sagatavošanas darbi

Vēja elektrostaciju parka būvniecība sāksies ar teritorijas sagatavošanu. Jauno ceļu un VES būvniecības vietās tiks noņemta augsnes un grunts virskārta, izveidoti montāžas laukumi un sagatavotas būvbedres. Katra montāžas laukuma platība būs apmēram 1 hektārs, pamatne – no grants un šķembu materiāla ar slodzes noturību vismaz 200 kN/m². Precīza laukumu atrašanās vieta tiks noteikta būvprojekta laikā.

Pēc IVN procesa pabeigšanas sāksies inženierģeoloģiskā izpēte, novērtējot grunts nestspēju katrā VES vietā. Pirms būvdarbu sākšanas tiks noņemta augsnes virskārta, kas tiks īslaicīgi novietota pie būvobjekta robežas un izmantota rekultivācijai.

Pievedceļu un laukumu izbūve

Lai nodrošinātu piekļuvi VES būvniecības un ekspluatācijas laikā, jāizbūvē pievedceļi un montāžas laukumi, kā arī jāveic esošo ceļu pārbūve, ja nepieciešams. Piekļuve vēja parkam "Audari Wind" tiks nodrošināta ar valsts ceļu P106 un pašvaldības ceļiem B86 un C111, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem. Pārbūvēs nepieciešamos ceļu posmus un veidos jaunus savienojumus ar pašvaldības ceļiem. Kopējais uzlabojamo ceļu garums ir aptuveni 2 km.

Jaunbūvējamie pievedceļi tiks izbūvēti lauku bloku vai zemes vienību robežu tuvumā, lai samazinātu lauksaimniecības zemju fragmentāciju. Ceļu novietojums tiks saskaņots ar īpašumu īpašniekiem. Jaunizbūvējamo ceļu garums būs apmēram 8 km.

Atbilstoši VES ražotāju noteiktajām prasībām, visiem izmantojamiem pievedceļiem ir jābūt vismaz 6 m platiem (taisnos, līdzenos ceļa posmos vismaz 4,5 m) un to slodzes nestspējai jābūt lielākai par 250 kN/m². Tiek plānots, ka esošie autoceļi tiks pārbūvēti to esošajā platumā, ja vien tas nav mazāks par 6 m. Sagaidāms, ka jaunbūvējamie autoceļi tiks veidoti no grants un šķembu materiāla. Konkrētie tehniskie

risinājumi un darbu apjoms tiks noteikti, izvērtējot katra autoceļa posma tehnisko stāvokli un nestspējas rādītājus būvprojekta izstrādes stadijā.

Jaunbūvējamie ceļi tiks plānoti meliorācijas grāvju tuvumā, lai mazinātu jaunas drenāžas infrastruktūras nepieciešamību. Esošajos ceļos grāvji tiks saglabāti un tīrīti, ja nepieciešams. Būvprojekta ietvaros tiks izstrādāti risinājumi meliorācijas un drenāžas sistēmas uzturēšanai.

Pie katras VES tiks izveidots montāžas laukums, kura izmērs un konfigurācija būs atkarīga no VES modeļa un citiem faktoriem, un tiks projektēts sadarbībā ar VES ražotāju. Montāžas laukumiem un pievedceļiem jānodrošina slodzes nestspēja virs 250 kN/m².

Vēja elektrostaciju pamatu izbūve

VES pamati tiks veidoti no monolīta dzelzsbetona, ievērojot ražotāja tehniskās specifikācijas un grunts nestspēju. Pamatu konstrukcijas apjoms būs atkarīgs no VES modeļa, masta augstuma un grunts nestspējas.

Inženierģeoloģiskā izpēte sāksies pēc IVN procesa pabeigšanas, lai novērtētu grunts nestspēju katrā VES vietā. Ja grunts nestspēja būs nepietiekama, pamatus balstīs uz pāļiem. Pāļu nepieciešamība un tehnoloģija tiks noteikta būvprojekta izstrādes laikā.

Vēja elektrostaciju piegāde un uzstādīšana

Izstrādājot būvprojektu, tiks izvērtēti transportēšanas maršruti un izstrādāts VES transportēšanas plāns, ņemot vērā daļu izmērus, svaru un ceļu kapacitāti. Nepieciešamības gadījumā tiks veikta ceļu pārbūve, lai pielāgotu lielgabarīta kravām.

VES tiks piegādātas no ražotnes uz Liepājas vai Ventpils ostu, no kurienes tās ar autotransportu nogādās uz "Audari Wind" parku. Piekļuve tiks nodrošināta pa valsts ceļu P106 un pašvaldības ceļiem B86 un C111, kā arī jaunbūvētiem pievedceļiem.

VES daļu piegādi veiks ražotājs vai autorizēts transporta uzņēmums. Lai mazinātu satiksmes traucējumus, transportēšana var notikt arī naktī. Lielgabarīta kravu maršruti tiks saskaņoti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

3.4. PLĀNOTAIS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS UN PAMATOJUMS

Lokālpilānojuma teritorijas funkcionālās zonas priekšlikums noteikts saskaņā ar darba uzdevumu lokālpilānojuma izstrādei un 30.04.2013. MK noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" noteikto funkcionālo zonu klasifikāciju, paredzot atbilstošus teritorijas izmantošanas veidus.

Lokālpilānojuma teritorijai noteiktas funkcionālās apakšzonas:

- **Lauksaimniecības teritorija (L1)** – noteikta zemes vienībām vai to daļām, kur spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteikta funkcionālā zona "Lauksaimniecības teritorija" (L);
- **Mežu teritorija (M1)** – noteikta zemes vienībām vai to daļām, kur spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteikta funkcionālā zona "Mežu teritorija" (M);
- **Transporta infrastruktūras teritorija (TR1)** - noteikta esošām transporta infrastruktūras objektiem lokālpilānojuma teritorijā;
- **Ūdeņu teritorija (Ū1)** – noteikta esošiem ūdensobjektiem lokālpilānojuma teritorijā.

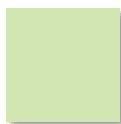
LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJA (L1)

Funkcionālās apakšzonas izveides mērķis – nodrošināt iespēju veikt plānoto darbību lokālpilnojumā teritorijā – vēja parka būvniecību.

8.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Lauksaimniecības teritorija" (L1)

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Lauksaimniecības teritorija (L1) ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu vēja parka būvniecības iespējas, kā arī lauksaimniecības zemes, kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	<p>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Viensētu apbūve (11004).</i> 2) <i>Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003).</i> 3) <i>Lauksaimnieciska izmantošana (22001).</i> 4) <i>Labiekārtota ārtelpa (24001).</i> 5) <i>Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).</i> 6) <i>Ūdens telpas publiskā izmantošana (24003).</i> <p>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Vasarnīcu apbūve (11002).</i> 2) <i>Dārza māju apbūve (11003).</i> 3) <i>Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002).</i> 4) <i>Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003).</i> 5) <i>Kultūras iestāžu apbūve (12004).</i> 6) <i>Sporta būvju apbūve (12005).</i> 7) <i>Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006).</i> 8) <i>Veselības aizsardzības iestāžu apbūve (12008).</i> 9) <i>Sociālās aprūpes iestāžu apbūve (12009).</i> 10) <i>Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve (12010).</i> 11) <i>Reliģisko organizāciju ēku apbūve (12011).</i> 12) <i>Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve (13001).</i> 13) <i>Derīgo izrakteņu ieguve (13004).</i> 14) <i>Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005).</i> 15) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001).</i> 16) <i>Transporta lineārā infrastruktūra (14002).</i> 17) <i>Transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003).</i> 18) <i>Noliktavu apbūve (14004).</i> 	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši spēkā esošajam teritorijas plānojumam (<u>nav veikti grozījumi</u>), izņemot dzēsts papildizmantošanas veids <i>Lidostu un ostu apbūve (14005)</i> , kas neatbilst teritorijas izmantošanas iespējām.

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
	19) <i>Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki.</i> 20) <i>Mežsaimnieciska izmantošana (21001).</i> 21) <i>Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001).</i>	
<i>Minimālā jaunveidojamās zemes vienības platība</i>	2 ha	Atbilst spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktajam
<i>Maksimālais apbūves blīvums</i>	30 % piemērojams, ja zemes vienības platība ir lielāka par 2 ha	Atbilst spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktajam
<i>Maksimālais stāvu skaits</i>	2 stāvi maksimālā stāvu skaita ierobežojumu attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	Noteikts atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai un spēkā esošā teritorijas plānojumā noteiktajam
<i>Maksimālais apbūves augstums</i>	12 metri maksimālā apbūves augstuma ierobežojumu attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	

MEŽU TERITORIJA (M1)

Funkcionālās apakšzonas izveides mērķis – nodrošināt iespēju veikt plānoto darbību lokālplānojuma teritorijā – vēja parka būvniecību.

9.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Mežu teritorija" (M1)

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Mežu teritorija (M1) ir funkcionālā zona, ko nosaka lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai, vēja parka būvniecībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: 1) <i>Mežsaimnieciska izmantošana (21001).</i> 2) <i>Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (21002).</i> 3) <i>Labiekārtota ārtelpa (24001).</i> 4) <i>Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).</i> Teritorijas papildizmantošanas veidi 1) <i>Viensētu apbūve (11004).</i> 2) <i>Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002).</i> 3) <i>Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003).</i> 4) <i>Sporta būvju apbūve (12005).</i> 5) <i>Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006).</i> 6) <i>Derīgo izrakteņu ieguve (13004).</i> 7) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001).</i> 8) <i>Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki.</i>	Saglabātas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās izmantošanas. Palīgizmantošanas papildinātas ar <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)</i> un <i>Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006)</i> , kas atbilst lokālplānojuma izstrādes mērķim un plānotajai teritorijas izmantošanai Palīgizmantošanas papildinātas ar <i>Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006)</i> .

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
	9) Lauksaimnieciska izmantošana (22001).	
<i>Minimālā jaunveidojamās zemes vienības platība</i>	2 ha	Atbilst spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktajam
<i>Maksimālais apbūves blīvums</i>	30 % attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	Atbilst spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktajam
<i>Maksimālais stāvu skaits</i>	2 stāvi attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	Noteikts atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai un spēkā esošā teritorijas plānojumā noteiktajam
<i>Maksimālais apbūves augstums</i>	12 metri attiecina vienīgi uz dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves teritorijas izmantošanas veidiem	

TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA (TR1)

Funkcionālās zonas izveides mērķis – nodrošināt piekļuvi lokālplānojuma teritorijai un izbūvēt nepieciešamos inženiertīklus.

10.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Transporta infrastruktūras teritorija" (TR1)

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Transporta infrastruktūras teritorija (TR1) ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu transportlīdzekļu satiksmei nepieciešamo infrastruktūru un teritorijas inženiertehnisko apgādi.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: 1) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001).</i> 2) <i>Transporta lineārā infrastruktūra (14002).</i>	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai.

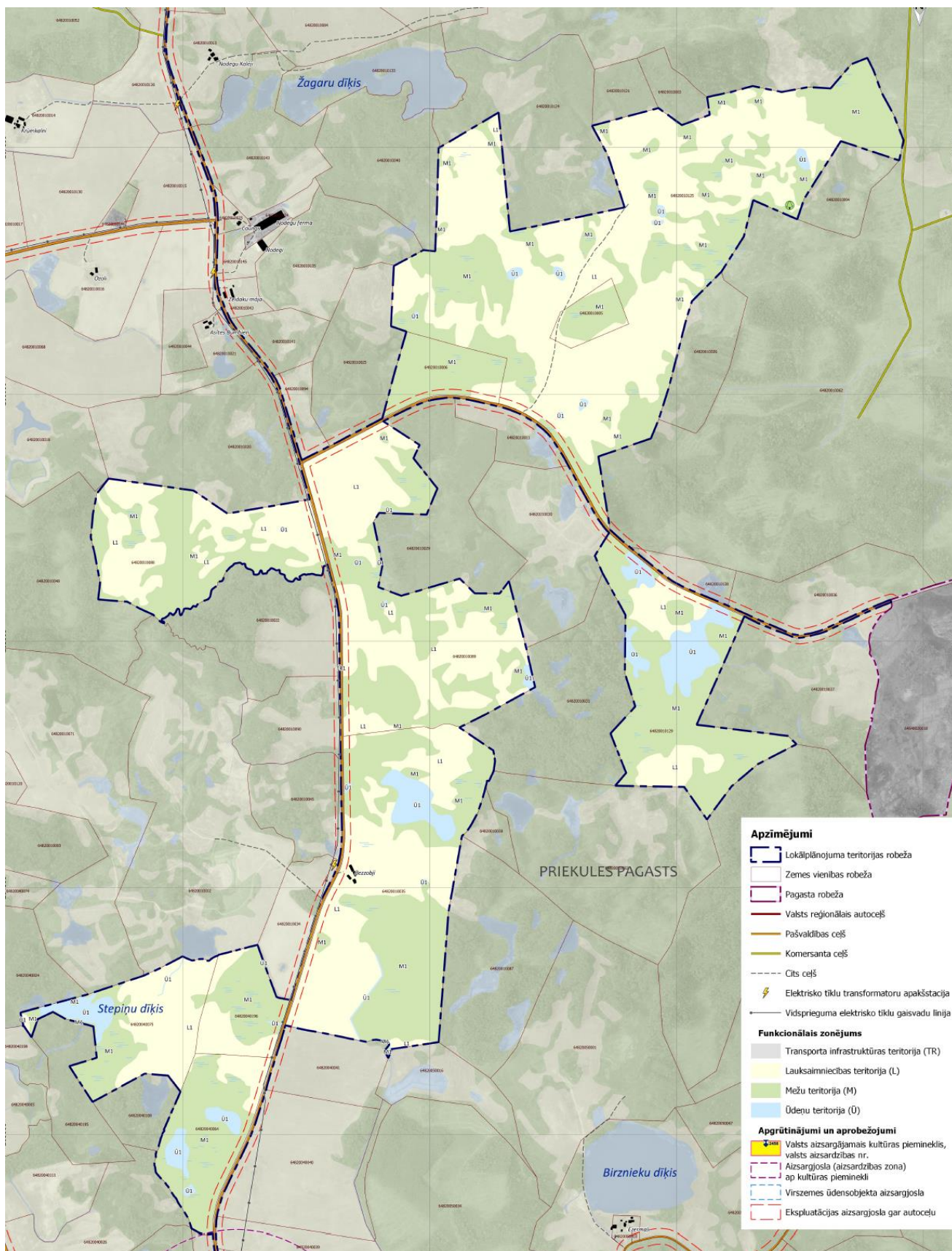
ŪDEŅU TERITORIJA (Ū1)

Funkcionālās zonas izveides mērķis – saglabāt funkcionālo zonu esošiem ūdensobjektiem.

11.tabula. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikums un pamatojums funkcionālajā zonā "Ūdeņu teritorija" (Ū1)

	<i>Apbūves parametri un citi izmantošanas noteikumi</i>	<i>Pamatojums</i>
<i>Definīcija</i>	Ūdeņu teritorija (Ū1) ir funkcionālā zona, kas noteikta, lai nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai un vides aizsardzībai.	Definīcija atbilst plānotajai teritorijas izmantošanai.
<i>Izmantošanas veidi</i>	Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: 1) <i>Inženiertehniskā infrastruktūra (14001).</i> 2) <i>Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001).</i>	Teritorijas izmantošanas veidi noteikti atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai.

11.attēls. Ar lokālpānojumu noteiktais funkcionālais zonējums
[pamatne – LĢIA ortofoto karte, VZD nekustamā īpašuma kadastra dati]

3.5. TRANSPORTA ORGANIZĀCIJAS RISINĀJUMI

Lai nodrošinātu piekļuvi vēja elektrostaciju būvniecības vietām būvdarbu veikšanas laikā un vēja parka ekspluatācijas laikā jāizbūvē pievedceļi un montāžas laukumi, kā arī nepieciešamības gadījumā jāveic esošo ceļu pārbūve.

Piekļuvi plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiek plānots nodrošināt, izmantojot valsts reģionālo autoceļu P106 *Ezere - Embūte - Grobiņa*, pašvaldības autoceļus B86 *Liesma - Reiņa ezers* un C111 *Lejnieki - Embūte*, kā arī jaunbūvējamus pievedceļus, kur tas nepieciešams piekļuvei vēja elektrostacijām (attēls).

Paredzētās darbības ietvaros ir plānots izmantot esošos savienojumus, kā arī izveidot jaunus savienojumus ar pašvaldības vietējiem autoceļiem B86 un C111. Vietās, kur tas nepieciešams, plānota krustojuma nogriešanās rādiusa pārbūve (piemēram, autoceļa P106 un B86 krustojumā, B86 un C111 krustojumā) un esoša ceļa posma pārbūve (ceļa C111 Lejnieki- Embūte).

Plānotā vēja parka būvprojekta izstrādes laikā tiks veikts valsts un pašvaldības ceļu piemērotības novērtējums būvmateriālu un vēja elektrostaciju komponentu transportēšanai. Vajadzības gadījumā tiks paredzēta nepieciešamo autoceļu posmu vai to daļu pārbūve, lai uzlabotu ceļu nestspēju. Iespējamais pārbūvējamo pašvaldības autoceļu garums ir aptuveni 2 km.

Saskaņā ar vēja elektrostaciju ražotāju noteiktajām prasībām, pievedceļiem ir jābūt vismaz 6 metrus platiem, bet taisnajos un līdzenajos ceļa posmos – ne mazāk kā 4,5 metriem. To slodzes nestspējai jābūt lielākai par 250 kN/m². Paredzams, ka esošie ceļi tiks pārbūvēti to esošajā platumā, ja vien tas nav mazāks par 6 metriem. Jaunie pievedceļi tiks veidoti no grants un šķembu materiāla. Precīzi tehniskie risinājumi un darbu apjoms tiks noteikti, izvērtējot katra autoceļa posma tehnisko stāvokli un nestspēju būvprojekta izstrādes laikā.

Plānotie pievedceļi līdz vēja elektrostacijām tiks izbūvēti, cik vien iespējams, lauku bloku vai zemes vienību robežu tuvumā, lai mazinātu lauksaimniecībā izmantojamo zemju sadrumstalotību. Jaunbūvējamo autoceļu kopējais garums būs aptuveni 8 km.

Jaunie autoceļi tiks plānoti esošu meliorācijas grāvju tuvumā, lai mazinātu nepieciešamību veidot jaunu teritorijas nosusināšanas infrastruktūru. Plānotā vēja parka būvprojekta ietvaros tiks izstrādāti un būvniecības laikā īstenoti risinājumi, kas nodrošinās esošo meliorācijas un drenāžas sistēmu funkcionēšanu arī pēc vēja parka būvniecības pabeigšanas²⁷.

Montāžas laukumi

Pie katras vēja elektrostacijas tiks izveidots montāžas laukums, kura izmērs un konfigurācija būs atkarīga no konkrētā vēja elektrostacijas modeļa, montāžas tehnikas, būvniecības teritorijas novietojuma, zemes virsmas augstuma izmaiņām, loģistikas risinājumiem, rotora montāžas veidiem, kā arī citiem procesu ierobežojošiem faktoriem, piemēram, atsevišķi saglabājamiem kokiem un citiem elementiem. Montāžas laukuma konfigurācija tiks izstrādāta sadarbībā ar izvēlēto vēja elektrostaciju ražotāju vai tā autorizētu būvniecības uzņēmumu.

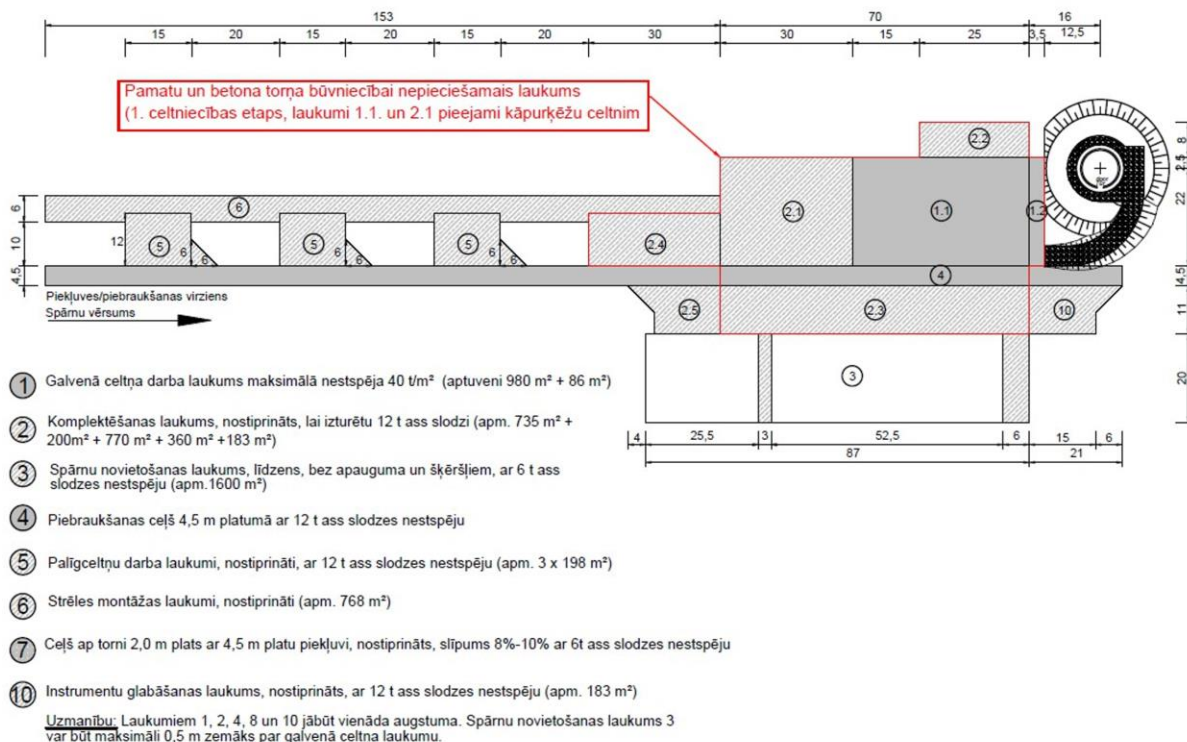
Shematisks montāžas laukuma piemērs ir iekļauts attēlā. Montāžas laukuma elementi, kas paredzēti spārnu un masta elementu novietošanai, kā arī pievedceļi, galvenā celtņa darba laukums un laukumi ar cieto segumu (sabīvēts grants šķembu materiāls ar noteiktu slodzes nestspēju) un vēja elektrostacijas pamatu izbūves laukums, tiks izveidoti būvniecības procesā un uzturēti parka ekspluatācijas laikā.

²⁷ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 34.lpp

Pievedceļi un galvenā celtņa darba laukums tiks būvēti no grants un šķembu materiāla, un to slodzes nestspējai būs jābūt lielākai par 250 kN/m² ²⁸.

12.attēls. Montāžas laukuma piemērs

[avots: "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g.

Vēja elektrostaciju pamatu izbūve

Plānots, ka vēja elektrostaciju pamati tiks izbūvēti uz monolīta dzelzsbetona pamata, ievērojot ražotāju tehniskās specifikācijas un grunts nestspējas rādītājus paredzētajā darbības teritorijā. Pamatu konstrukcijas apjoms būs atkarīgs no uzstādāmā vēja elektrostacijas modeļa, masta augstuma, grunts nestspējas rādītājiem un citiem faktoriem. Detalizēti inženierģeoloģiskās izpētes darbi vēja elektrostaciju izbūves vietās tiks uzsākti pēc ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras pabeigšanas un lokālpilnojumā īstenošanas atļaujas saņemšanas. Inženierģeoloģiskās izpētes laikā tiks novērtēti grunts nestspējas rādītāji katrā vēja elektrostacijas izbūves vietā.

Vēja elektrostaciju piegāde un uzstādīšana

Izstrādājot būvprojektu, tiks detalizēti analizēti transportēšanas maršruti un sagatavots vēja elektrostaciju pārvadājumu plāns. Tā izstrādes laikā tiks ņemti vērā transportējamo vēja elektrostaciju komponentu izmēri, svars, ceļu kapacitāte, kā arī citi ierobežojumi, piemēram, tiltu, viaduktu un citu objektu novietojums transportēšanas maršrutā vai ceļu tuvumā. Vajadzības gadījumā tiks veikta ceļu pārbūve, nestspējas uzlabošana vai ceļu konfigurācijas izmaiņas, lai nodrošinātu lielgabarīta kravu transporta manevrus.

Vēja elektrostacijas no ražošanas vietas tiks piegādātas uz Liepājas vai Ventpils ostu, no kurienes tās tiks transportētas uz vēja parku "Audari Wind" ar autotransportu, izmantojot speciāli aprīkotas automašīnas.

²⁸ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g., 34.lpp

Šo transportu nodrošinās vēja elektrostaciju ražotājs vai tā pilnvarots transporta uzņēmums. Vienas vēja elektrostacijas uzstādīšanai nepieciešamais laiks parasti ir 5-7 dienas.

3.6. PLĀNOTIE INŽENIERTĪKLI

Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, paredzētās darbības apkārtņē plānots izbūvēt elektropārvades infrastruktūru. Lai nodrošinātu vēja parka saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, pie esošas 110 kV elektrolīnijas *Grobiņa-Priekule-Kūmas-Brocēni*, plānots izbūvēt jaunu transformatoru apakšstaciju zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820010089.

Lai nodrošinātu elektroenerģijas nodošanu uz apakšstaciju, vēja parka attīstītājs plāno izbūvēt kabeļlīnijas, tādējādi mazinot gan paredzētās darbības ietekmi uz vidi, gan turpmāko zemes izmantošanu pārvades līniju trasēs. Kabeļlīnijas iespēju robežās tiks izbūvētas ceļu nodalījuma joslā.

Būvniecības procesa ietvaros paredzēts izbūvēt arī komunikāciju tīklus, kas nepieciešami VES vadībai un uzraudzībai. Izbūvējamie tīkli (optiskās šķiedras un vājstrāvas kabeļu līnijas) tiks novietoti paralēli elektropārvades tīkliem un inženiertīklu izbūves process tiks veikts paralēli vēja elektrostaciju pievedceļu būvniecībai.

Tehniskais risinājums saražotās elektroenerģijas ievadīšanai kopējā tīklā tiks izvēlēts būvprojekta izstrādes laikā, ņemot vērā būvniecībai izvēlēto staciju modeli, konkrētās vēja elektrostaciju būvniecības vietas un citus faktoros.

3.7. IESPĒJAMĀS IETEKMES UN MAZINOŠIE PASĀKUMI

3.7.1. Tuvākās dzīvojamās vai publiskās ēkas

Saskaņā ar MK 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 163.2.apakšpunktu vēja elektrostaciju, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, būvniecība nav pieļaujama tuvāk nekā 800 m no dzīvojamām vai publiskām ēkām.

Lokālpilnvarojuma teritorijā neatrodas dzīvojamās vai publiskās ēkas²⁹. Tuvākās dzīvojamās ēkas plānoto vēja elektrostaciju vietām apkopotas 12.tabulā.

12.tabula. Tuvākās dzīvojamās ēkas plānoto vēja elektrostaciju vietām³⁰

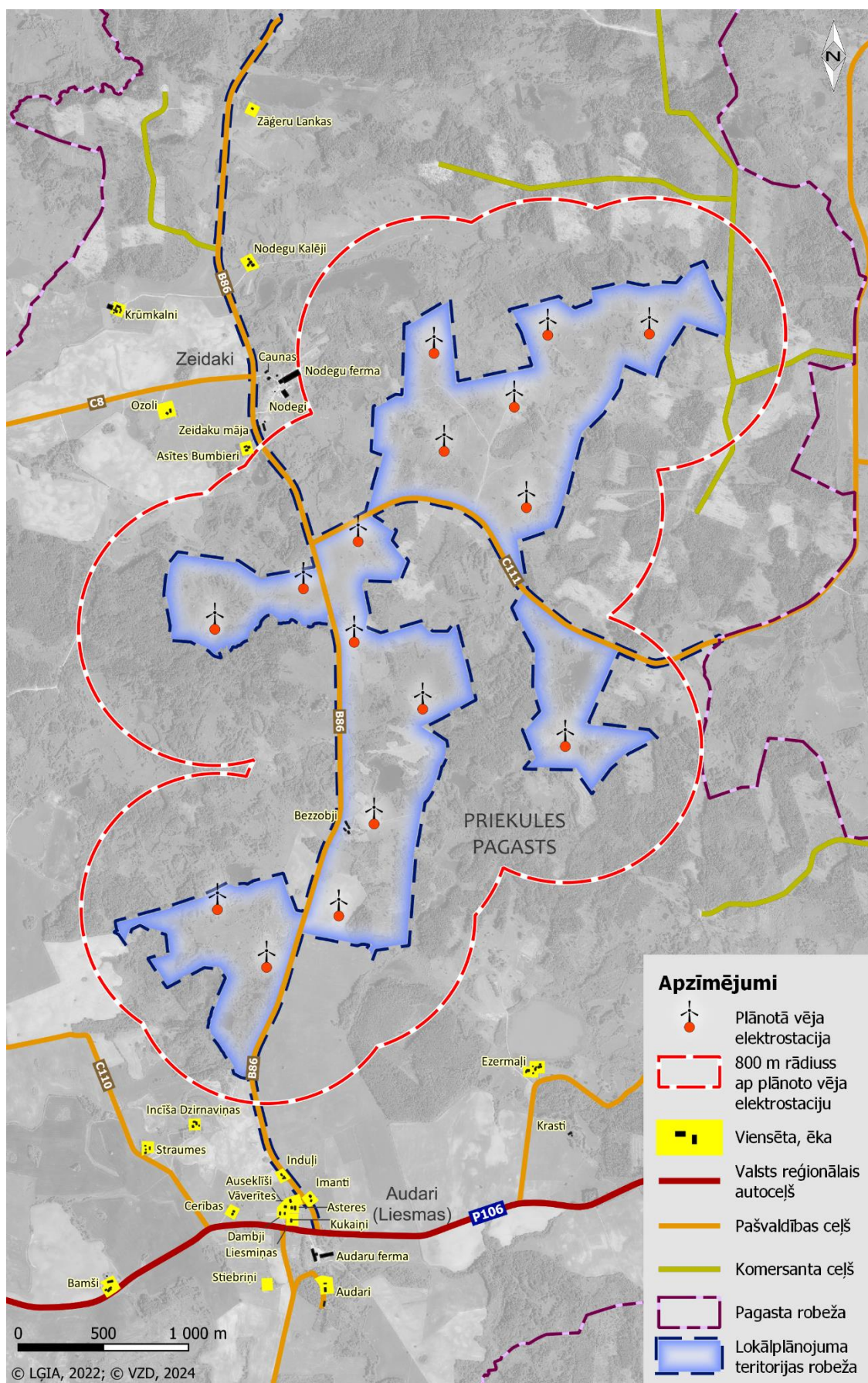
<i>Nekustamais īpašums</i>	<i>Dzīvojamās ēkas kadastra apzīmējums</i>	<i>Tuvākās VES Nr.</i>	<i>Attālums no dzīvojamās ēkas līdz tuvākajai VES (m)</i>
Asītes Bumbieri	64820010021001	WT9	857
Zeidaku māja	64820010043001	WT9	898
Caunas	64820010023001	WT11	971
Inciša Dzirnaviņas	64820040069001	WT1	1023
Nodegu Kalēji	64820010013001	WT11	1173
Induļi	64820040029001	WT1	1215
Straumes	64820040027001	WT1	1269
Ozoli	64820010016001	WT8	1292
Vāverītes	64820040221001	WT1	1370
Imanti	64820040037001	WT1	1389
Auseklīši	64820040031001	WT1	1404

²⁹ nekustamajā īpašumā "Bezzobji" (kadastra apzīmējums 64820010035) atrodas ēkas, kas Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā nav reģistrētas kā dzīvojamās vai publiskās ēkas

³⁰ datu avots - "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g.

<i>Nekustamais īpašums</i>	<i>Dzīvojamās ēkas kadastra apzīmējums</i>	<i>Tuvākās VES Nr.</i>	<i>Attālums no dzīvojamās ēkas līdz tuvākajai VES (m)</i>
Asteres	64820040034001	WT1	1413
Dambji	64820040032001	WT1	1439
Ezermaļi	64820050003001	WT3	1457
Cerības	64820040030001	WT1	1458
Liesmiņas	64820040067001	WT1	1485
Mednieki	64820050007001	WT17	1714
Krūmkalni	64820010014001	WT11	1875
Krasti	64820050005001	WT3	1877
Audari	64820040086001	WT1	1913
Apses	64540010008001	WT13	2094
Bamši	64820040042001	WT1	2107
Gobijas 2	64540010193001	WT13	2167
Vītoli	64820040065001	WT2	2295
Liepiņas	64820040001001	WT2	2346
Mālkalni	64820040008001	WT2	2460
Brīvkalni	64820040043001	WT1	2465
Mucenieki	64820040044001	WT1	2885

13.attēls. Tuvākās dzīvojamās ēkas plānoto vēja elektrostaciju vietām
[pamatne – LĢIA ortofoto karte, VZD nekustamā īpašuma kadastra dati]

3.7.2. Troksnis

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros novērtēta vēja parka "Audari Wind" iespējamā ietekme uz trokšņa līmeni lokālpilānojuma teritorijas apkārtnē. Sagatavojot IVN ziņojumu, aprēķināts gan prognozējamais vides trokšņa, gan zemas frekvences trokšņa piesārņojuma līmenis.

Vides troksnis

VES radītais vides trokšņa līmenis aprēķināts 20 dzīvojamās apbūves teritorijās, kas novietotas līdz 2 km attālumā no plānotā vēja parka. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, abu VES modeļu, kas aplūkoti aprēķinos, ekspluatācijas laikā radītais trokšņa līmenis nepārsniegts 07.01.2014. MK noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Taču, paredzams, ka atsevišķās vēja parkam tuvumā izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās, trokšņa līmenis varētu būt augstāks par Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajām robežvērtībām VES radītajam troksnim.

Vides trokšņa aprēķinu rezultāti liecina, ka paredzēto darbību ir iespējams īstenot, ievērojot Latvijas normatīvo aktu prasības trokšņa pārvaldības jomā, tomēr paredzams, ka, izbūvējot skaļākās pieļaujamās stacijas, 3-5 plānotajam vēja parkam tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās trokšņa līmenis būs augstāks par Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajām robežvērtībām VES radītajam troksnim.

Lai gan šobrīd nav pamata izvirzīt prasības par obligāti īstenojamiem pasākumiem ietekmes novēršanai vai samazināšanai, tomēr plānotā vēja parka darbības radītās ietekmes mazināšanai VES modeļa izvēles procesā ir ieteicams pievērst uzmanību VES radītajam trokšņa līmenim, un, ja nav citu pamatotu iemeslu skaļākas stacijas izvēlei, izvēlēties un vēja parkā "Audari Wind" uzstādīt VES ar iespējami zemāku trokšņa emisijas līmeni. Klusāku staciju izvēle ļaus tuvināt vai sasniegt tādu ietekmes līmeni tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās, kas atbilst Pasaules Veselības organizācijas rekomendētajām trokšņa robežvērtībām VES radītajam troksnim.

Zemas frekvences troksnis

Zemas frekvences trokšņa līmenis IVN Ziņojuma sagatavošanas ietvaros aprēķināts 20 dzīvojamās ēkās, kas atrodas līdz 2 km attālumam no plānotajām VES būvniecības vietām.

Izvērtējot aprēķinu rezultātus, tika secināts, ka zemas frekvences trokšņa līmenis ir paredzēto darbību limitējošs faktors, jo atbilstoši aprēķinu rezultātiem plānotajā vēja parkā, uzsākot divu no vērtētajiem VES modeļiem ekspluatāciju, tiks pārsniegta 20 dB(A) robežvērtība parkam tuvumā izvietotajās 1-3 dzīvojamās ēkās. Lai gan zemas frekvences troksnim Latvijas normatīvajos aktos nav noteikti robežlielumi, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātāja ieskatā paredzētās darbības īstenošanai ir nosakāmi pasākumi ietekmes mazināšanai, lai nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzību pret VES radīto zemas frekvences troksni.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegti vairāki priekšlikumi pasākumiem zemas frekvences trokšņa ietekmes mazināšanai. Ņemot vērā, ka lokālpilānojuma izstrādes posmā nav prognozējams, kurš no pasākumiem tiks īstenots, paredzēts, ka būvprojektēšanas posmā attīstītajam jāapliecina vēja parka atbilstība zemas frekvences trokšņa līmeņa rekomendētajām robežvērtībām. Attiecīga prasība iekļauta lokālpilānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļautas prasības:

- Izbūvē vēja elektrostacijas, kuru radītais ietekmes līmenis tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto trokšņa līmeni.
- Vēja elektrostaciju būvprojekta izstrādes laikā atkārtoti veic zemas frekvences trokšņa aprēķinus, lai apliecinātu, ka plānotais vēja parks neradīs zemas frekvences trokšņa piesārņojumu, kas pārsniedz 20 dB (A) atzīmi dzīvojamajās ēkās.

- Izniedzot būvatļauju jaunas dzīvojamās vai publiskās ēkas būvniecībai teritorijā, kas atrodas mazāk nekā 1 km attālumā no izbūvētajām vēja elektrostacijām lokālplānojuma teritorijā, prognozē zemas frekvences trokšņa līmeni būves iekštelpās un, ja nepieciešams, izmanto būvmateriālus ar augstāku skaņas izolācijas līmeni.

3.7.3. Mirgošanas efekts

Mirgošanas efektu (angļu val. *shadow flickering*) izraisa vēja elektrostaciju rotoru kustība, periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas. Šo efektu novēro tikai saulainās dienās, jo mākoņainā laikā tas nenotiek. Pētījumu, kas pierādītu ilgtermiņa negatīvu ietekmi uz sabiedrības veselību, nav, taču mirgošanas efekts tiek uzskatīts par traucēkli vēja elektrostaciju tuvumā dzīvojošajiem, tāpēc to jāņem vērā plānojot vēja parkus.

Mirgošanas efekts vairāk ietekmē telpās esošos cilvēkus, jo saules gaisma caur logiem koncentrēti ienāk iekšā, un rotoru kustības dēļ rodas īslaicīgs apgaismojuma samazinājums. Ārpus telpām gaisma ir mazāk koncentrēta, tāpēc efekts ir mazāk traucējošs. Tāpēc mirgošanas efekta ietekmi novērtē galvenokārt uz dzīvojamām ēkām vēja parku apkārtnē.

Mirgošanas efekta ietekmi var precīzi prognozēt, izmantojot speciālas programmas, kas ņem vērā vēja elektrostaciju darbības laikus, vēja virzienus un saules spīdēšanas laikus. Ja nepieciešams, šo efektu var samazināt, automātiski apturot vēja elektrostacijas noteiktos laikus un vietās.

Latvijā nav normatīvo aktu, kas regulētu mirgošanas efekta novērtēšanu un tā pieļaujamo līmeni. Līdzīga situācija ir daudzās ES valstīs, kur robežvērtības tiek noteiktas vadlīnijās, nevis normatīvajos aktos. Lielākā daļa valstu izmanto Vācijā izstrādātās vadlīnijas. Analizējot regulējumu citās valstīs, biežākās mirgošanas efekta laika robežvērtības ir:

- ne vairāk kā 30 mirgošanas stundas gadā pēc sliktākā scenārija metodes;
- ne vairāk kā 8 mirgošanas stundas gadā pēc reālās situācijas scenārija;
- ne vairāk kā 30 minūtes dienā abos scenārijos.

Šīs robežvērtības ieteikts izmantot arī 2022. gada vadlīnijās par vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumu³¹.

Sliktākā scenārija metode pieņem, ka saule pastāvīgi spīd un vienmēr ir perpendikulāra rotora lāpstiņām, kuras nepārtraukti kustas. Reālās situācijas scenārijs balstās uz vēsturiskajiem datiem par saules spīdēšanas ilgumu, vēja ātrumu un virzienu konkrētajā teritorijā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros mirgošanas efekta novērtēšanai izmantota WindPro programma, kas veidota vēja parku ietekmju analīzei un ietver speciālu moduli mirgošanas efekta aprēķināšanai. Aprēķinos izmantoti Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra (ECMWF) modeļa ERA5 dati par vēja ātrumu un virzienu laika periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim. Reālā laika scenārija aprēķini balstās uz vidējā saules spīdēšanas laika datiem, kas reģistrēti meteoroloģiskajā stacijā "Liepāja". Dati aptver 10 gadu periodu no 2014. līdz 2023. gadam, nodrošinot precīzu vidējā saules spīdēšanas laika aprēķinu katram gada mēnesim.

Mirgošanas efekta ietekmes laiks aprēķināts dzīvojamajām un publiskajām ēkām, kas reģistrētas valsts kadastra informācijas sistēmā, kā arī Būvniecības informācijas sistēmā kā būvniecības stadijā esošām dzīvojamām mājām.

³¹ "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai", Valsts vides dienests. 2022.g.

Secinājumi

- Plānotajā vēja parkā potenciālais mirgošanas efekts var pārsniegt pieļaujamās robežas visos analizētajos vēja elektrostaciju modeļos.
- Lai samazinātu mirgošanas efekta ietekmi, vienīgais risinājums ir staciju darbības pārtraukšana noteiktos laikos. Šo režīmu var iestatīt, balstoties uz teorētisko vai faktisko saules spīdēšanas laiku. Teorētiskais risinājums ir vienkāršāks un neprasa papildu aprīkojumu, savukārt faktiskais risinājums, kas prasa saules spīdēšanas laika fiksēšanu, ir sarežģītāks. Ieviešot kādu no šiem režīmiem, iespējams samazināt mirgošanas efekta ietekmi.
- Lokālpilnvarotāja izstrādes procesā nav noteikts, kurš VES modelis un masta augstums tiks izmantots, un vēja parka būvniecības laikā VES novietojums var tikt precizēts. Ja izvēlētais risinājums atšķirsies, būs nepieciešams atkārtoti aprēķināt mirgošanas efekta ietekmi un attiecīgi pielāgot elektrostaciju darbības režīmus.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļautas prasības:

- Vēja parka būvniecības procesa laikā veic mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķinus, nosakot ietekmētās apbūves teritorijas un izstrādā vēja elektrostaciju darbības apturēšanas režīmus, lai nodrošinātu, ka parka ekspluatācijas laikā mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās ēkās nepārsniedz:
 - 30 stundas gadā, ja mirgošanas efekta ietekmes uzraudzībai netiek izmantotas iekārtas faktiskā saules spīdēšanas laika noteikšanai;
 - 8 stundas gadā, ja mirgošanas efekta ietekmes uzraudzībai tiek izmantotas iekārtas faktiskā saules spīdēšanas laika noteikšanai;
 - 30 minūtes diennaktī.
- Ja mirgošanas efektu var izraisīt vairākas vēja elektrostacijas, tiek aprēķināts summārais visu vēja elektrostaciju radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks un vērtēta tā atbilstība noteiktajiem rādītājiem.
- Vēja parka operators ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc vēja parka nodošanas ekspluatācijā iesniedz pašvaldībā pārskatu pa īstenotajiem mirgošanas efekta ietekmes laika ierobežošanas pasākumiem, apliecinot noteikto prasību izpildi.
- Izsniedzot būvatļauju jaunas dzīvojamās ēkas būvniecībai teritorijā, kas atrodas mazāk nekā 3 km attālumā no izbūvētajām vēja elektrostacijām lokālpilnvarotāja teritorijā, būvvalde informē par pieņemto lēmumu vēja parka operatoru, kas, veicot aprēķinus, nosaka mirgošanas efekta ietekmes laiku jaunbūvējamajai ēkai.

Ja aprēķinātais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās ēkās pārsniedz 8 mirgošanas stundas gadā vai 30 minūtes vienā dienā, vēja parka operators veic ietekmi radošo vēja elektrostaciju iestatījumu maiņu, nodrošinot, ka mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās ēkās nepārsniedz 8 mirgošanas stundas gadā un 30 minūtes vienā dienā.

Mirgošanas efekta ietekmi mazinošo pasākumu īstenošana jāusāk no dienas, kad jaunbūvētā dzīvojamā ēka tiek nodota ekspluatācijā, par ko būvvalde informē vēja parka operatoru.

3.7.4. Elektromagnētiskā lauka iedarbība

Elektromagnētiskie lauki parasti nav sajūtami, un zema līmeņa elektromagnētiskie lauki uzreiz nerada negatīvus efektus veselībai. Zinātnē nav vienprātības par to, vai šie lauki maz ietekmē cilvēku veselību, jo potenciālo efektu izpausmes var būt grūti saistīt ar iepriekšēju iedarbību.

Elektroenerģijas izmantošana dažādās dzīves jomās, kā arī bezvadu sakari, radio, TV, radiolokācija un medicīniskā diagnostika un terapija, papildina vidē esošos dabiskos elektromagnētiskos laukus, piemēram, zemes magnētisko lauku (apmēram 51 μ T Latvijā) un dabiskos elektriskos laukus. Arī cilvēks un citas dzīvās būtnes rada elektriskos un magnētiskos laukus, bet ar zemu intensitāti.

Latvijā kopš 2018. gada spēkā ir Ministru kabineta noteikumi Nr. 637 "Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi", pārņemot Eiropas Padomes ieteikumus un

ICNIRP³² vadlīnijas. Veselības ministrija jau gadiem ilgi izmanto šos ieteikumus, piemēram, mobilo sakaru bāzes staciju ietekmes novērtēšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros veikts elektromagnētiskā starojuma novērtējums, salīdzinot ar noteikumos Nr.637 norādītajiem robežlielumiem sabiedrības veselības aizsardzībai. Noteikumos aprēķinātais elektromagnētiskā lauka mērķlielums iedzīvotājiem magnētiskajam laukam ar frekvenci 50 Hz ir 100 μ T.

Elektromagnētiskā lauka intensitāte, ko rada vēja elektrostacijas, ir zema, jo ģenerators un transformators atrodas augstu, vismaz 160 metru virs zemes, un ir elektriski ekranēti. Tādēļ magnētiskā lauka plūsmas blīvums uz zemes ir minimāls. VES tornī tiek izmantoti ekranēti vienas dzīslas kabeļi, kas nodrošina magnētiskā lauka samazinājumu. Piemēram, pie 33 kV sprieguma un 220 A strāvas magnētiskais lauks ir mazāks par 26 līdz 129 μ T, atkarībā no dzīslu attāluma.

Magnētiskā lauka plūsmas blīvums ir atkarīgs no kabeļa dziļuma un attāluma starp fāzēm. Piemēram, 33 kV kabeļa gadījumā ar 1 metra dziļumu un 0.25 metru attālumu starp fāzēm, magnētiskā lauka plūsmas blīvums ir 19 reizes mazāks par noteikto mērķlielumu. Pie maksimālās noslodzes, 7 kabeļi ar 33 kV spriegumu un 1 metra dziļumu, magnētiskais lauks var sasniegt līdz 779 μ T.

Secinājumi

- VES un pazemes kabeļu radītais magnētiskais lauks ir ievērojami zemāks par pieļaujamajām robežām, tādējādi neradot būtisku ietekmi uz veselību.
- Ekranēti kabeļi un to dziļums ievērojami samazina magnētisko lauku, nodrošinot drošību un samazinot iedarbību uz apkārtējo vidi.
- Jau 10 metru attālumā no kabeļiem magnētiskā lauka plūsmas blīvums ievērojami samazinās, padarot to drošu apkārtējai videi.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas neizbēgami radīsies, ja vēja parka projekts tiks īstenots, **nav uzskatāmi** par tādiem, kas varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrības kopumu un vēju parka apkaimē dzīvojošo un ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm izmantojošo iedzīvotāju veselību³³.
- Lokālpilānojumā risinājumos **nav nepieciešams** iekļaut prasības elektromagnētiskā lauka iedarbības mazināšanai.

3.7.5. Vibrācijas

Līdzīgi kā citās mehāniskās iekārtās, arī vēja elektrostaciju darbības laikā vibrācijas izraisa rotējošo daļu nelīdzsvarotība un berze. Galvenie vibrāciju avoti ir ģenerators, pārnēsūmkārba un gultņi. Šo rotējošo daļu vibrācija var izraisīt arī gondolas un torņa svārstības. Pie lieliem vēja ātrumiem vibrācijas līmeni var palielināt vēja spiediena un turbulences plūsmas radīti līdzsvara traucējumi. Mehānisko daļu izraisīto vibrāciju samazināšana un kontrole ir bijusi nozīmīga izpētes joma VES inženieriem pēdējās desmitgadēs. Jaunu risinājumu izstrāde turpinās, galvenokārt VES operatoru vadībā, jo vibrāciju izraisītie bojājumi var būtiski palielināt ekspluatācijas izmaksas. VES struktūru radītās vibrācijas tieši ietekmē vibrācijas līmeni to tuvumā.

2009.gadā Vācijā tika apstiprinātas pirmās vadlīnijas, kas nosaka VES mehānisko daļu vibrācijas robežvērtības. 2015. gadā vadlīnijas tika precizētas, attiecinot tās uz VES, kuru nominālā jauda pārsniedz 3 MW. Šīs vadlīnijas ievēro visi lielākie ražotāji un operatori.

³² ICNIRP - *International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection*. ICNIRP ir neatkarīga organizācija, kas sniedz zinātniskus padomus un vadlīnijas par nejonizējošā starojuma ietekmi uz veselību un vidi. Šis starojums ietver visus elektromagnētiskā starojuma veidus, kuriem nav pietiekami daudz enerģijas, lai jonizētu atomus vai molekulas, piemēram, radioviļņus, mikroviļņus, infrasarkano starojumu, redzamo gaismu un ultravioletos starus.

³³ "Vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums", SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment, 2024.g.

Pētījumi Vācijā un Kanādā parāda, ka VES radītās vibrācijas pie stacijas pārsniedz 1 m/s^2 , bet 300 m attālumā samazinās līdz apmēram $0,01 \text{ m/s}^2$, kas nav būtiski augstāks par līmeni, kad VES ir izslēgta. Līdzīgi rezultāti novēroti arī citos pētījumos, kas analizē VES ietekmi uz seismoloģisko iekārtu darbību.

Latvijā VES radītās vibrācijas nav reglamentētas ar noteiktiem robežlielumiem. Līdz 2010. gada 30. jūnijam šie lielumi tika noteikti MK noteikumos Nr. 341 "Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamā un publiskā ēku telpās", pēc kuru zaudēšanas spēkā jauni normatīvi nav izdoti. Iepriekšējie noteikumi paredzēja, ka vibrācijas paātrinājums nedrīkst pārsniegt $0,028 \text{ m/s}^2$ ārstniecības iestādēs nakts laikā un $0,04 \text{ m/s}^2$ dzīvojamās telpās nakts laikā. VES radītais vibrācijas līmenis tiešā tuvumā ir augstāks, bet 300 m attālumā – zemāks par šiem robežlielumiem.

SECINĀJUMI

- Pētījumi parāda, ka vibrācijas līmenis strauji samazinās ar attālumu no VES.
- Plānotā vēja parka "Audari Wind" VES radītās vibrācijas ietekme uz sabiedrības veselību ir vērtējama kā **nebūtiska**.
- Lokālplānojuma risinājumos nav nepieciešams iekļaut prasības vibrāciju iedarbības mazināšanai.

3.7.6. Ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, augiem un biotopiem

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros analizēta plānotā vēja parka un saistīto inženierbūvju ietekme uz augiem un biotopiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, lai novērtētu potenciālo ietekmi uz dabas vidi un bioloģisko daudzveidību.

IVN Ziņojuma sagatavošanas ietvaros zālāju biotopu eksperte Margita Deičmane (sertifikāta Nr.024) sagatavoja atzinumu "Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības ietekmi uz aizsargājamiem zālāju biotopiem" (skatīt Paskaidrojuma raksta 1. pielikumu).

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Nav sagaidāma ietekme uz dabas parku "Embūte" un tajā ietilpstošo valsts nozīmes dabas pieminekli, ģeoloģiskais veidojumu "Embūtes gravas un Joda dambis", kā arī uz dabas liegumu "Ruņupes ieleja", jo tie atrodas pietiekoši tālu (6-10 km) no plānotā vēja parka.
- Plānotā vēja parka izbūve tieši neskar Natura 2000 teritoriju – dabas liegumu "Blažģa ezers", un būvniecība neradīs papildus nosusināšanas efektu, kā arī neietekmēs pļavu apsaimniekošanu vai sukcesiju. Tādējādi, vēja parka izbūve neietekmēs abinieku faunu un to dzīvotnes Natura 2000 teritorijā. Nav prognozējams, ka darbības pastiprinās Natura 2000 teritorijas negatīvos faktoros, piemēram, nosusināšanu un veģetācijas sukcesijas radītās sugu sastāva izmaiņas.

MIKROLIEGUMI

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Plānotā vēja parka izbūve neatstās ietekmi uz izlocītās ķērsas *Cardamine flexuosa* izveidoto mikroliegumu (Nr.1048), jo tas atrodas ~1,8 km attālumā no parka. Nav ziņu par sugas aktuālo sastopamību mikroliegumā, kas dibināts 2005.g. Sugas sastopamība teritorijā ir mazticama.
- Putnu eksperts komentējis, ka ap mikroliegumu Nr.1046 ir nocirsta mežaudze un stārķa atgriešanās tajā pārskatāmā nākotnē ir maz ticama. Mikroliegumu stipri ietekmējusi mežsaimnieciskā darbība tiešā mikrolieguma tuvumā. Vēja parka izbūve mikroliegumu nevar būtiski negatīvi ietekmēt.

- No mikroliegumā Nr.2458. esošās ligzdas stārķis ir pazudis, jo uzreiz aiz mikrolieguma robežas atrodas liela cirsmā, un netālu ir iemitinājies jūras ērglis.

DIŽKOKI

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Plānots, ka tuvākais dižkoks blīgzna (ID 509570) atradīsies apmēram 180 m no tuvākās VES, paredzētā darbība neatstās būtisku negatīvu ietekmi.
- Pastāv risks, ka negatīvi tiks ietekmēta parastā zirgkastaņa (ID 113700), kas atrodas ceļa P106 *Ezere - Embūte – Grobiņa* malā un tiešā plānotās kabeļu trases tuvumā. Taču, veicot atbilstošus piesardzības pasākumus, ietekmes var novērst.

Pasākumi ietekmes mazināšanai

- Potenciāls apdraudējums var būt dižkoku stumbra un sakņu bojājumi, ko var radīt tehnikas darbība; šāds apdraudējums attiecas uz parasto kastaņu Audaru ciemā, kuras tuvumā jāierīko ceļu pagrieziņa rādiuss un jāizbūvē kabeļtrase.
- Lai arī pagrieziņa rādiuss un ceļa pagrieziņa pārbūve neskar dižkoka vainaga projekciju vai tā aizsargzonu, tomēr koka tuvumā notiks tehnikas pārvietošanās. Veicot būvniecības darbus, nepieciešamības gadījumā dižkoku stumbri jāaizsargā ar dēļu vairogiem vai citiem līdzekļiem, kas nodrošina stumbra aizsardzību, un tehnikas pārvietošanās jāveic pēc iespējas tālāk no kokiem.
- Nav atļauts dižkokus nocirst vai cirst to zarus. Aizliegts dižkoku aizsargzonā izvietot tehniku vai veidot būvmateriālu krātuves.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMI BIOTOPI

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Nav plānota būvniecība tuvāk par 50 m no ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu platībām, kas varētu radīt netiešu (fragmentācijas, nosusināšanas vai malas efekta) negatīvu ietekmi uz šīm teritorijām.
- VES būvniecība plānotajā konfigurācijā tieši neskar ES un Latvijā aizsargājamo zālāju biotopu 6510 (3.12.) Mēreni mitras pļavas 0,34 ha platībā, kā arī tajā esošo vīru dzegužpuķes *Orchis mascula* atradni, taču biotopa un atradnes teritorija atrodas samērā tuvu novietnes vienas no plānotās VES montāžas laukumiem, un var tikt negatīvi ietekmēta būvniecības laikā, tādēļ nepieciešams veikt piesardzības pasākumus.

Pasākumi ietekmes mazināšanai

- Nepieciešamie pasākumi ietekmes mazināšanai uz aizsargājamo zālāju biotopu platībām jāveic būvprojektēšanas un būvniecības laikā, nodrošinot, ka aizsargājamā zālāju biotopa 6510 (3.12.) **Mēreni mitras pļavas** un vīru dzegužpuķes dzīvotnes teritorijā nenotiek tehnikas pārvietošanās, rakšanas darbi, grunts novietošana, ūdens novadīšana vai jebkādi citi darbi, kas var radīt pārmaiņas teritorijas zemsedzē.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS SUGAS

Nekustamā īpašuma "Unas" zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820010089 konstatēta **naktsvijoles** *Platanthera spp.* atradne. Lokālplānojuma teritorijai, t.sk. arī saistītajai infrastruktūrai ārpus lokālplānojuma teritorijas, tuvākās aizsargājamo vaskulāro augu sugu atradnes ir:

- mieturu mugurene *Polygonatum verticillatum*, kas konstatēta ap 30 m un 700 m uz rietumiem no ceļa un kabeļtrases posmā starp Audariem un plānoto apakšstaciju;
- 500 m attālumā no elektrostacijas stacijas WT14 konstatēts gada staipeknis *Lycopodium annotinum* (meža biotopā 9010* Veci vai dabiski boreāli meži).

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperti, sagatavojot atzinumu, secinājuši:

Secinājumi

- Vēja parka un saistīto inženierbūvju būvniecība ietekmes uz vidi novērtējumā noteiktajā konfigurācijā tieši neskar ES un Latvijā aizsargājamu zālāju biotopu 6510 (3.12.) Mēreni mitras pļavas 0,34 ha platībā, kā arī tajā esošo **vīru dzegužpuķes** *Orchis mascula* atradni, taču biotopa un atradnes teritorija atrodas samērā tuvu vēja elektrostacijas WT2 novietnes montāžas laukumam, un var tikt negatīvi ietekmēta būvniecības laikā, ja netiek veikti piesardzības pasākumi. Vīru dzegužpuķe ir samērā reti sastopama ("Ozols" nepilni 300 reģistrējumu punkti, t.sk. Dienvidkurzemes novadā 17 punkti), tāpēc sugas indivīdu un dzīvotnes iznīcināšana atstātu negatīvu ietekmi uz sugas populāciju vismaz reģionālā mērogā.
- Novietnes W5 montāžas laukums praktiski robežojas ar **naktsvijoles** *Platanthera spp.* atradni, pastāv iespēja, ka būvniecības laikā tiks negatīvi ietekmēta vai pat iznīcināta dzīvotnes teritorija, ja netiks veikti ietekmi samazinošie pasākumi. Naktsvijoles ir samērā bieži sastopama suga ar plastiskām ekoloģiskajām prasībām; kopumā DDPS "Ozols" reģistrēti vairāk kā 3800 šīs sugas atradņu punkti, no tiem 345 Dienvidkurzemes novadā (teritorijai tuvākās reģistrētās naktsvijoles atradnes ir ap 1 km uz ziemeļiem no paredzētās darbības vietas); visdrīzāk sugas atradņu skaits patiesībā ir lielāks, jo nav veikta speciāla sugas indivīdu uzskaitē vai populācijas aprēķini. Līdz ar to atsevišķu naktsvijoles *Platanthera spp.* indivīdu iznīcināšana neatstās negatīvu ietekmi uz sugas populāciju vietējās pašvaldības, reģionālā vai valsts mērogā, taču vēlams projektēšanas un būvniecības darbu laikā nodrošināt, lai saglabātos vismaz daļa konstatētās atradnes, jo tā ir viena no tikai divām naktsvijoles atradnēm, kas konstatētas teritorijā.
- Tuvākā **mieturu mugurenes** *Polygonatum verticillatum* atradne (ap 30 m no plānotās kabeltases starp Audariem un plānoto apakšstaciju) tās reģistrēšanas laikā atradusies mežaudzē, taču šobrīd mežaudze ir nocirsta, līdz ar to atradni ietekmē no paredzētās darbības neatkarīgas dzīvotnes izmaiņas. Kabeltases ierīkošana ceļa nodalījuma joslā neietekmēs mežaudzes turpmāko attīstību. Suga savā izplatības areālā Skandināvijā ir saistīta ar platlapju un jauktiem mežiem un arī aizaugušām parkveida pļavām, taču Latvijā tiek uzskatīta tieši par dabisko meža biotopu indikatorsugu, līdz ar to sugas populācijas paredzētās darbības vietā un tās apkārtnē ietekmē vecu mežu sastopamība un mežsaimnieciskās darbības faktori.

Pasākumi ietekmes mazināšanai

Nepieciešamie pasākumi ietekmes mazināšanai uz vaskulāro augu sugu atradņu platībām jāveic būvprojektēšanas un būvniecības laikā:

- nodrošina, ka aizsargājamā zālāju biotopa un **vīru dzegužpuķes** dzīvotnes teritorijā nenotiek tehnikas pārvietošanās, rakšanas darbi, grunts novietošana, ūdens novadīšana vai jebkādi citi darbi, kas var radīt pārmaiņas teritorijas zemsedzē;
- iespēju robežās nodrošināt, ka **naktsvijoles** dzīvotnes teritorijā nenotiek tehnikas pārvietošanās, rakšanas darbi, grunts novietošana, ūdens novadīšana vai jebkādi citi darbi, kas var radīt pārmaiņas teritorijas zemsedzē; neskarta saglabājami vismaz 50% dzīvotnes, kā arī vēlams pēc darbu pabeigšanas daļu no montāžas laukuma un ceļa malas atstāt bez melnzemes un sētā zālāja seguma, lai radītu naktsvijoles izplatībai piemērotu platību.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Lokālplānojuma izstrādes laikā par IVN Ziņojumu nav saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums, līdz ar to nav zināmas konkrētas prasības vides risku samazināšanai, īpaši aizsargājamo sugu un dižkoku aizsardzībai, tādēļ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauta vispārīga prasība vides risku samazināšanai.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts punkts: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Audari Wind" būvniecība Dienvidkurzemes novada Priekules pagasta teritorijā" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

3.7.7. ORNITOFAUNA

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros saņemts sertificētu ekspertu Dr. biol. Māra Strazda un Pētera Dakņa atzinumi par plānotā vēja parka būvniecības un ekspluatācijas varbūtējo ietekmi uz putnu faunu (atzinums iekļauts Paskaidrojuma raksta 2.pielikumā.

Eksperti norādījuši, ka vēja parka uzbūvēšana teritorijā var ietekmēt putnus trīs galvenajos veidos:

- radot pastāvīgu trokšņa piesārņojumu,
- radot tiešu sadursmju un bojāejas risku sugām, kas medī no gaisa vai migrē nakts laikā, kad torņi nav redzami,
- būtiski samazinot pieejamās dzīvotnes, liedzot izmantot līdzšinējos lidošanas maršrutus vai vietas sugām, kas torņus redz, bet izvairās no tiem.

Secinājumi

Eksperti par plānotā vēja parka iespējamo ietekmi uz ornitofaunu secina:

- Nozīmīgākās teritorijā konstatētās ligzdojošās sugas, kas var ietekmēt plānoto VES izvietošanu, ir jūras ērglis, ziemeļu gulbis, dzērve, purva tilbīte un lielais dumpis. Sugas globālās nozīmības dēļ ir jāreģistrē arī ar mazo ērgli.
- Jūras ērglim teritorijas tuvumā konstatēta tikai viena ligzda un vēl viena varētu būt iespējama. Sugas ligzdojošās populācijas blīvums šeit ir līdzīgs vai pat mazāks nekā lielākajā daļā dienvidrietumu Kurzemes, bet ainavas struktūras dēļ šeit (regulāri) ir novērojami neligzdojoši putni, kas var sapulcēties ievērojamā skaitā. Tā kā jūras ērglis ir viena no visaugstākā riska sugām, lai izvairītos no varbūtējām sadursmēm, ir vēlams VES aprīkot ar ierīcēm, kas atpazīst tuvojošos putnus un attiecīgi stacijas darbību aptur, ja putns pielidojis par tuvu.
- Ziemeļu gulbja un dzērves ligzdojošā (un neligzdojošā) vietējā populācija ir ievērojama, bet putnu sadursmju varbūtība ar VES ir maza. Turklāt ir zināms, ka ziemeļu gulbji no esošām VES cenšas izvairīties, tās aplidojot. Eksperti norāda, ka, uzsākot parka būvniecību, situācija šai sugai būtiski mainīsies.
- Purva tilbītes viena pāra ligzdošana teritorijā 2023. gadā ir tikai varbūtēja. Šīs sugas klātbūtnei un statusam jāpievērš uzmanība turpmāk, veicot būvniecības uzraudzības monitoringu.
- Visas konstatētās lielā dumpja ligzdošanas vietas no plānotajām VES atrodas tālāk par kritisko attālumu, kādā sugu var ietekmēt troksnis.
- Mazajam ērglim konstatētas tikai divas ligzdošanas teritorijas (atrastas ligzdas), kas, ņemot vērā šai sugai ļoti piemēroto barošanās dzīvotni (jo lielāko daļu ne-meža teritorijas aizņem ganības un zālāji, nevis intensīvi apsaimniekotas lauksaimniecības zemes) ir ļoti maz. Visticamākais iemesls tam ir visu piemēroto mežaudžu izciršana (kas var turpināties, padarot šīs sugas ligzdošanu teritorijā nākotnē maz reālu). Formāli šīs sugas skaits teritorijā nesasniedz tādu pakāpi, lai ietekmi uz sugu varētu uzskatīt par būtisku, bet, ņemot vērā to, ka šīs sugas populācija Latvijā veido nozīmīgu daļu no sugas globālās populācijas, ar to tomēr ir jāreģistrē.
- Melnais stārķis 2023. gadā teritorijā nav konstatēts un zonas, kas jā saglabā brīvas no vēja elektrostacijām ap melnajam stārķim svarīgajām upēm plānotā parka teritoriju neskar.

Pasākumi ietekmes mazināšanai

Pamatojoties uz informāciju un datiem, eksperti prognozē, ka **vēja parka būvniecība būtiski neietekmēs putnus**, ja tiek ievēroti tālāk uzskaitītie nosacījumi:

- Vēja elektrostaciju skaita samazināšanai, ja tāda ir iespējama, kā kritēriju var izmantot VES summāro riska indeksu. Ar lielāko bīstamību putniem ir vēja elektrostacijas WT15 un WT10.
- Ņemot vērā jūras ērgļa biežo sastopamību Kurzemē un arī teritorijas apkārtnē, regulāru tā uzturēšanos teritorijā, kā arī te ligzdojošo mazo ērgļu esamību apkārtnē, paredzētā vēja parku teritorijā pie VES ieteicams uzstādīt „ērgļu” atpazīšanas ierīces. Priekšroka dodot ierīcēm, kas atpazīst sugu un aptur konkrētās stacijas darbu, ja pastāv sadursmes risks. Šādu ierīču daudzumu parkā un to izvietošanu (pie visām vai tikai noteiktām) var noteikt pēc VES galīgā izvietošanas apstiprināšanas, izstrādājot putnu monitoringa plānu vēja parkam. IVN Ziņojuma izstrādātāju ieskatā vēja parkā nav pieļaujama vēja elektrostaciju parka ekspluatācijas uzsākšana bez tām.

- VES torņiem vismaz 20 metru augstumā jābūt kontrastainiem, lai tie ir labi redzami miglā. Kontrastains stacijas torņa krāsojums samazina vistveidīgo putnu (rubeņu un medņu) sadursmju varbūtību. Savukārt VES lāpstīņām jābūt kontrastaini melnbaltām, vai viena lāpstīņai melnai un divām baltām, kas nozīmīgi samazina sadursmes ar putniem, un ļauj vieglāk tās pamanīt arī citām potenciāli apdraudētām putnu sugām.
- Jāizvēlas pēc iespējas klusākas VES. Piemēram, stacijas ar *serrated trailing edge* spārniem, kas ir par 2–3 dB klusākas. Šādas iekārtas samazina trokšņa ietekmes zonas platību vairāk nekā divas reizes
- Ar vēja parka izbūvi saistīto jauno augstsprieguma elektrolīniju vadi ir jāmarķē. Elektrolīniju posmos, kur vadu fonā jebkurā no pusēm ir mežs, marķējumam jābūt intensīvam. Visas jaunās vidēja sprieguma elektrolīnijas jāierīko kā pazemes kabelji.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Lokālpilānojuma izstrādes laikā par IVN Ziņojumu nav saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums, līdz ar to nav zināmas konkrētas prasības vides risku samazināšanai un ornitofaunas aizsardzībai, tādēļ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauta vispārīga prasība vides risku samazināšanai.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauti punkti:
 - Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Audari Wind" būvniecība Dienvidkurzemes novada Priekules pagasta teritorijā" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu..
 - Lai mazinātu ietekmi uz putnu ligzdošanu, atmežošanu vēja elektrostaciju un ceļu būvniecības vietās veic laika posmā no 1.augusta līdz 1. februārim.

3.7.8. SIKSPĀRŅI

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros eksperts secinājis, ka plānotā vēja parka izbūve un ekspluatācija var radīt ietekmi uz sikspārņu populācijām, galvenokārt izraisot sikspārņu bojāeju vēja ģeneratoru tuvumā. Bojāejas cēloņi ir sadursmes ar vēja elektrostaciju spārniem vai bojāeja no barotraumām, kas rodas sikspārņiem iekļūstot gaisa retinājuma un pazemināta spiediena apgabalā aiz rotējošas lāpstīņas.

Kopumā plānotais vēja elektrostaciju parks, līdzīgi kā jebkurš cits Latvijā izbūvēts vēja parks, atstās ietekmi uz sikspārņu populācijām. Eksperts, veicot izpēti, nav konstatējis limitējošus faktorus, kas no sikspārņu aizsardzības viedokļa nepieļautu VES un to infrastruktūru būvniecību plānotajās vietās. Sagaidāmā ietekme ekspluatācijas laikā būs nebūtiska vai neliela nelabvēlīga.

Plānotā vēja elektrostaciju parka radītā ietekme uz sikspārņu populācijām ir mazināma, īstenojot ietekmi mazinošos pasākumus.

Jaunākie pētījumi liecina, ka vēja elektrostacijas var piesaistīt sikspārņus, pat ja pirms to ierīkošanas konstatēta maza sikspārņu aktivitāte. Tādēļ ieteicams piemērot rotora darbības apturēšanu vai palēnināšanu nakts laikā noteiktos sezonas laikos un meteoroloģiskos apstākļos, kad sagaidāma augsta sikspārņu aktivitāte. Akustiskas vai citas ierīces sikspārņu atbaidīšanai nav devušas pietiekami efektīvus un zinātniski pierādītus rezultātus.

Secinājumi

- Vēja parki būtiski ietekmē sikspārņu populācijas, īpaši mežmalu, ūdensteču un ūdenstilpju tuvumā, kur notiek sikspārņu koncentrēšanās. Lielākais sikspārņu bojāejas risks ir rudens migrācijas periodā no jūlija beigām līdz oktobra sākumam, īpaši siltās, lēna vēja vai bezvēja naktīs.
- Lokālpilānojuma teritorijā biežāk konstatētās sugas - ziemeļu sikspārnis, Natūza sikspārnis, Pīgmejsikspārnis un rūsganais vakarsikspārnis - ir visaugstākā riska sugas saistībā ar vēja parku ekspluatāciju. Klajumu sugām, piemēram, rūsganajam vakarsikspārnim, ir ievērojami biežāka bojāeja sadursmēs ar vēja ģeneratoriem nekā biežņu sugām.

- Latvijā starp reģistrētajiem vēja staciju upuriem visbiežāk sastopamās sugas ir Natūza sikspārnis un ziemeļu sikspārnis. Pētījumā konstatēts, ka augstākais sikspārņu bojāejas risks plānotajā vēja parka teritorijā ir jūlijā un augustā, bet sikspārņi ir aktīvi arī maijā un septembrī naktīs ar labvēlīgiem laika apstākļiem. Īpaši augsts risks ir pie VES, kas plānotas tuvu mežiem un citām koku struktūrām, un ūdenskrātuvēm.

Pasākumi ietekmes mazināšanai

- Nav pieļaujama vēja elektrostacijas būvniecība pie ūdenstilpes zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64820010129, kur novērota augsta sikspārņu aktivitāte (vidēji 24,9 pārlidojumi stundā). Tā jānovieto vismaz 100 m attālumā no ūdenstilpēm vai ūdenstecēm, mērot no rotora projekcijas ārējās malas.
- Jānodrošina visu vēja turbīnu darbības apturēšana vai darbības neuzsākšana no 1. maija līdz 30. septembrim naktīs laikā no saulrieta līdz saullēktam, ja vienlaikus:
 - vēja ātrums turbīnas rotora augstumā ir 5 m/s vai mazāks;
 - gaisa temperatūra ir augstāka par 10°C.
- Vēja elektrostaciju darbības ierobežojumi sikspārņu aizsardzības nodrošināšanai attiecināmi uz visu nakti - no saulrieta līdz saullēktam.
- Lai pārliecinātos par ietekmes mazināšanas pasākumu efektivitāti, vēja parka ekspluatācijas laikā jāveic sikspārņu monitoringa. Vēja elektrostaciju darbības ierobežojumi var tikt pārskatīti atbilstoši monitoringa rezultātiem.

Secinājumi

- Eksperta atzinumā konstatēts, ka plānotais vēja parks, līdzīgi kā jebkurš cits Latvijā izbūvēts vēja parks, atstās ietekmi uz sikspārņu populācijām, tomēr eksperts nav konstatējis limitējošus faktorus, kas no sikspārņu aizsardzības viedokļa nepieļautu VES un to infrastruktūru būvniecību plānotajās vietās, norādot, ka sagaidāmā ietekme ekspluatācijas laikā būs nebūtiska vai neliela nelabvēlīga.
- Plānotā vēja elektrostaciju parka radītā ietekme uz sikspārņu populācijām ir mazināma, īstenojot ietekmi mazinošos pasākumus.
- Izņēmums ir zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 64820010129, kur atrodas ūdenstilpes un kur konstatēta augsta sikspārņu aktivitāte. Šajā zemes vienībā VES sagaidāmā ietekme raksturota kā vērā ņemama nelabvēlīga. Šeit VES iespējams būvēt ne tuvāk kā 100 m attālumā no ūdenstilpēm vai ūdenstecēm, mērot no rotora projekcijas ārējās malas .

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Lokālpilānojumā izstrādes laikā par IVN Ziņojumu nav saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums, līdz ar to nav zināmas konkrētas prasības vides risku samazināšanai, tai skaitā ietekmes mazināšanai uz sikspārņu populāciju, tādēļ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauta vispārīga prasība vides risku samazināšanai.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts punkts: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Audari Wind" būvniecība Dienvidkurzemes novada Priekules pagasta teritorijā" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

3.7.9. ABINIEKI

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros novērtēta plānotā vēja parka potenciālā ietekme uz abinieku populācijām. Saņemts sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības ietekmi uz abinieku un rāpuļu sugām.

Kaut gan, apsekojot teritoriju, kokvārdes nav konstatētas, tomēr teritorijā ir vairākas kokvārdēm piemērotas ūdenstilpes, kurās kokvārdes konstatētas iepriekšējo gadu apsekojumos

Secinājumi

- Nav pamata uzskatīt, ka plānotā vēja parka būvniecība radīs būtiskas negatīvas ietekmes uz teritorijā sastopamo rāpuļu un abinieku sugu populācijām, kā arī paredzētā darbība nepasliktinās kokvārdes sugas aizsardzības stāvokli valstī kopumā.
- Paredzētā darbība neradīs negatīvas ietekmes uz kokvārdes populāciju un citām dabas vērtībām dabas liegumā un Natura 2000 teritorijā "Blažģa ezers", jo dabas liegums atrodas pārāk tālu no paredzētās darbības teritorijas. Paredzētā būvniecība lieguma teritoriju tieši neskar, un tas atrodas pārāk tālu, lai tiktu ietekmēts tā hidroloģiskais režīms.
- Plānotajai darbībai būs nebūtiska ietekme uz abinieku un rāpuļu sugām ekspluatācijas periodā. Vēja elektrostaciju darbība neapdraud abiniekus un rāpuļus un nemazina teritorijas piemērotību šo sugu vajadzībām.
- IVN Ziņojumā iekļauti pasākumi iespējamās ietekmes mazināšanai uz abinieku un rāpuļu sugām.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Lokālpilānojuma izstrādes laikā par IVN Ziņojumu nav saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums, līdz ar to nav zināmas konkrētas prasības vides risku samazināšanai, tai skaitā ietekmes mazināšanai uz abinieku populāciju, tādēļ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauta vispārīga prasība vides risku samazināšanai.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts punkts: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Audari Wind" būvniecība Dienvidkurzemes novada Priekules pagasta teritorijā" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.

3.7.10. Ainava un vizuālā ietekme

Plānotā vēja elektrostaciju parka ietekme uz apkārtnes ainavu vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. Saņemts sertificētas ainavu arhitektes Gunitas Čepanones atzinums, kas pievienots Paskaidrojuma raksta 5.pielikumā.

Eksperte secinājusi, ka kopumā vēja parkam paredzētajā teritorijā dominē vidēji vai tuvi skati. Salīdzinājumā ar kopējo apvidu VES teritorijas lokāli neizceļas ar īpaši nozīmīgu ainavas izteiksmību.

Tā kā plānotās darbības tuvumā nav konstatēta blīva apbūves intensitāte, konkrētajā situācijā varētu uzskatīt, ka VES neradīs būtisku ietekmi, vērtējot to no sociālā aspekta, jo lauku apbūve ierasti ir viens no sensitīvākajiem jautājumiem VES būvniecībā. Šajā gadījumā, iespējams, plānotās darbības realizācija varētu tikt uztverta kā maznozīmīgāka.

Arī blīvāk apdzīvoto vietu kontekstā nav konstatētas būtiskas vizuālās konfliktsituācijas, jo tās atrodas pietiekamā attālumā, tāpat urbānās teritorijas kopumā vieglāk ļauj integrēt jaunus objektus, jo tās ir telpiski piepildītākas un retāk paver iespējas plašiem un tāliem skatiem uz apkārtni.

Kopumā vērtējama apvidus vērtējams kā ļoti ainavisks un vizuāli izteiksmīgs, galvenokārt pateicoties esošajai daudzveidīgajai ainavides struktūrai. Esošie publiski nozīmīgie ceļi sniedz pietiekami plašu pārredzamību un teritorijas vizuālo pieejamību, savukārt lauku ceļi ir uzskatāmi par nozīmīgu nosacījumu, kas paaugstina ainavas kvalitāti, tieši tāpat kā zaļās struktūras sīkie elementi – atsevišķi koki, nelieli koku puduri, kas kopumā veido ļoti estētisku lauku ainavu³⁴.

³⁴ "Paredzētās darbības – vēja elektrostaciju parka "Audari Wind" un saistītās infrastruktūras būvniecība Dienvidkurzemes novadā, Priekules pagastā – ietekmes uz esošo ainavu novērtējums", ainavu arhitekta: Mg. arch. Gunita Čepanone, 2023.g.

Vērtējot VES parka uztveramību un tā vizuālo ietekmi uz ainavu, uzmanība jāpievērš diviem vizuālajiem aspektiem – redzamībai un saskatāmībai.

Redzamību nosaka ainavvides ģeomorfoloģija, ainavvides raksturs, kas arī nosaka vizuālās ietekmes zonas. Tās var iedalīt nozīmīgā, vidēji nozīmīgā, maznozīmīgā un nenozīmīgā.

Savukārt **saskatāmību** primāri nosaka cilvēka redzes fizioloģija – cik labi objektu iespējams saskatīt un uztvert –, kā arī konkrēti atmosfēras apstākļi, piemēram, saules starojuma spilgtums, arī meteoroloģiskie apstākļi, kas tiešā veidā ietekmē vizuālo uztveri, kurā konkrētie objekti ir integrēti. Abos gadījumos liela nozīme ir ainavvides kontekstam, struktūrai un, protams, ainavvidei kopumā.

Pamatojoties uz jau realizēto vēja parku apsekošanu dabā, eksperte izdala četras hipotētiskas saskatāmības zonas:

1. *Klātesošā saskatāmības zona* – VES ir aplūkojamas pavisam tuvu, ļaujot saskatīt arī detaļas, un tām ir dominējošs vai pat nomācošs raksturs. Aptuvenais zonas plašums – līdz 1 km no VES.
2. *Ļoti labas saskatāmības zona* – aptuveni 2–3 km no VES. Tās vēl aizvien ir uzskatāmas par dominējošām, taču pamazām sāk uztverties kā daļa no kopējā skata, ļaujot novērtēt gan to proporciju un mērogu, gan to vizuālo mijiedarbību ar citiem ainavu elementiem.
3. *Labas saskatāmības zona* ir 3–7 km attālumā, un VES vizuāli kļūst par ainavvides elementu, "iegulstot" kopējā ainavā, jo, pieaugot skatu līnijas garumam, pieaug arī ainaviskās telpas vizuālās informācijas daudzums, līdz ar to ir mazāka iespēja, ka skats ilgstoši fokusēsies uz kaut ko konkrētu.
4. *Vājas saskatāmības zona* ir aptuveni 7–12 km attālumā no VES. Pie maksimālā attāluma stacijas saskatāmas, tikai ilgāk raugoties, un to lielā mērā ietekmē meteoroloģiskie apstākļi un ainavas kopējā pārredzamība. Šādā attālumā liela nozīme ir arī priekšzināšanām par konkrēto teritoriju un elementiem tajā, proti, ja cilvēks apkārtnē lūkojas ar mērķi atrast kaut ko konkrētu, tad viņš to pamanīs ātrāk, taču, ja cilvēkam šis elements ir kā pārsteiguma moments, visticamāk, šādā attālumā lielākas iespējas to pamanīt ir tad, ja skata vērsums būs frontāls.

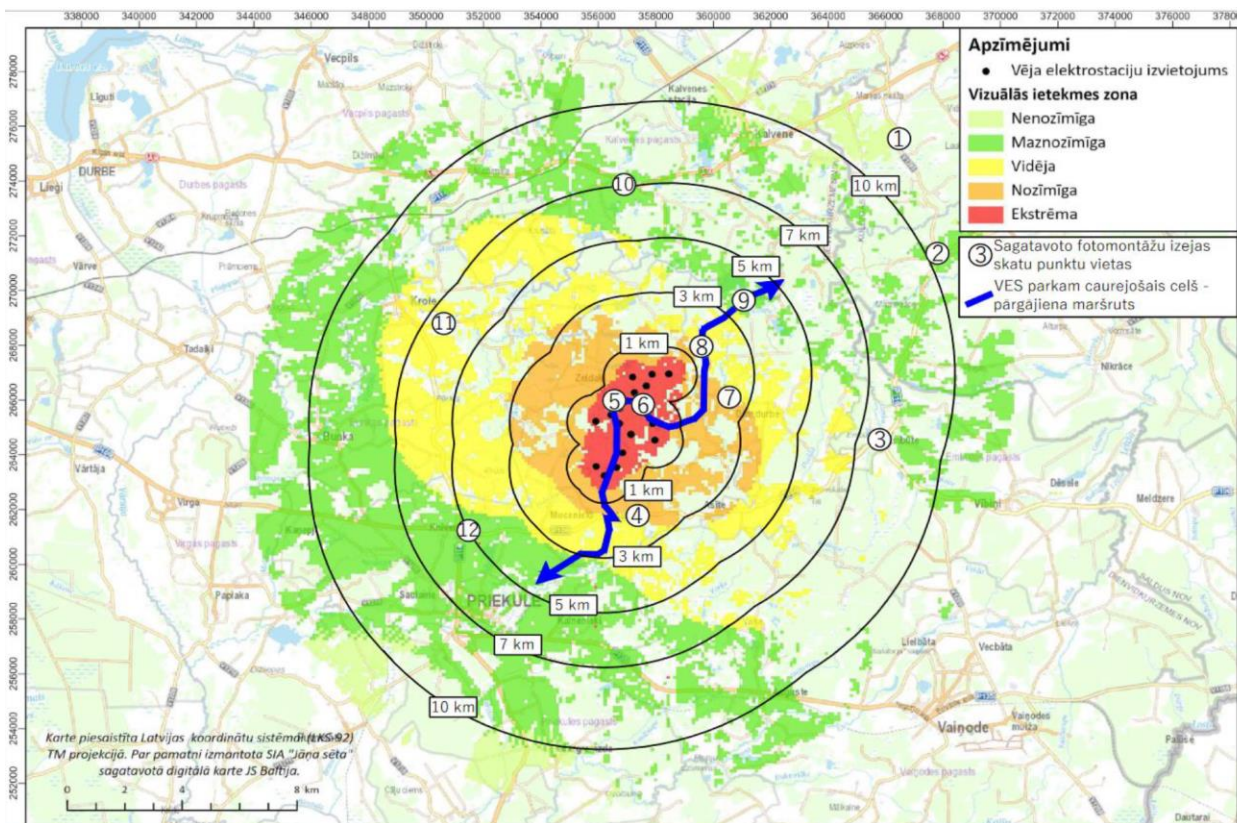
Ņemot vērā VES iespējamās dimensijas, nav izslēgts, ka vizuālā saredzamība atsevišķās zonās var arī pārsniegt minētos 12 km, taču šādā gadījumā vizuālā ietekme būs ļoti niecīga vai tās nebūs vispār. Šādai saskatāmībai ir arī noteikti aspekti, piemēram, ainavai ir jābūt maksimāli plakanai, atvērta, brīvai no citiem ainavu veidojošiem elementiem, kas dod iespēju ļoti tālām skatu līnijām. Jāņem vērā, ka jebkura ainava, īpaši no ceļiem, lielākoties uztverama kā kustīga, nevis statiska, līdz ar to skats, kas paveras, ir mainīgs.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros sagatavots attēls ar plānotās darbības vizuālās ietekmes zonām. Saskaņā ar shēmā atspoguļoto konstatēts, ka lielākā vizuālā ietekme ir tieši plānotā VES parka malās – austrumu un rietumu virzienā, ar plašāku ietekmi rietumu virzienā. Tas izskaidrojams ar to, ka šajā daļā ainava ir vairāk atvērta un reljefs pākāpeniski pāriet viendabīgā formā, līdz ar to samazinās ainavas kopējā daudzveidība.

Attiecībā uz VES saskatāmību eksperte atzīmē, kā konkrētajā gadījumā, kad teritorijai fiziski tiešā veidā nepieklaujas publiski nozīmīgi ceļi, savukārt daudzveidīgās reljefa formas un mainīgā apauguma struktūra nodrošina nepārtrauktu skata mainību, par prioritāri vērtējamiem skatu punktiem, modelējot fotomontāžas ar plānoto VES apjomu, tiek noteikti skati no tuvumā esošajām aizsargājamām teritorijām un fiksētajām īpaši ainaviskām skatu vietām, kas nodrošina labu pārskatāmību plānotās teritorijas virzienā. Izvēlētie skatu punkti ir uzskatāmi par svarīgiem gan no ainaviskā viedokļa, gan no redzamības un saskatāmības aspekta. Visus vērtētos fotomontāžu skatu punktus skatīt eksperta atzinumā Paskaidrojuma raksta 5.pielikumā.

14.attēls. Plānotā vēja parka vizuālās ietekmes zonas un vērtētie fotomontāžas skatu punkti

[avots –letekmes uz esošo ainavu novērtējums, ainavu arhitekte Mg. arch. Gunita Čepāne]

15.attēls. Fotomontāža skatu punktam Nr.10 (7 km attālumā) no autoceļa A9. VES, lai arī labi saskatāmas, raksturojas kā fona elements

[avots –letekmes uz esošo ainavu novērtējums, ainavu arhitekte Mg. arch. Gunita Čepāne]

16.attēls. Fotomontāža skatu punktam Nr.4 (2 km attālumā), kas raksturojama kā vienkārša lauku ainava. VES proporcija samērā veiksmīgi iegulst kopējā ainavas mērogā.

[avots –ietekmes uz esošo ainavu novērtējums, ainavu arhitekta Mg. arch. Gunita Čepanone]

17.attēls. Fotomontāža skatu punktam Nr. 6a ar vērsumu dienvidu virzienā. Skatu punkts atrodas plānotā vēja parka teritorijā. Liela vizuālā ietekme. Ainavvide kopumā vērtēta kā ne īpaši izteiksmīga

[avots –ietekmes uz esošo ainavu novērtējums, ainavu arhitekta Mg. arch. Gunita Čepanone]

Secinājumi

- Jebkura jauna elementa vai objekta integrēšana ainavīdē viennozīmīgi rada ietekmi uz tās vizuālo raksturu. Taču lielāka nozīme ir tam, cik plašas ir ietekmes zonas, kādas un kādā apjomā ir paredzamās sekas, ko plānotā darbība varētu izmainīt konkrētajā ainavīdē.
- Apsekojot konkrēto apvidu, eksperte konstatējusi vairākas ainaviski vērtīgas skatu vietas, kas ne tikai spilgti raksturo konkrēto ainavu vienības tipu, bet arī vizuāli paaugstina apvidus ainavisko vērtību. Taču tajā pašā laikā secināts, ka tas nodrošina arī labvēlīgus apstākļus konkrētā vēja parka integrēšanā, jo no fiksētajām nozīmīgākajām skatu vietām, piemēram, no Embūtes skatu torņa, Dzeldas pilskalna, Odukalna apvidus, VES nebūs redzamas vispār vai arī to redzamība būs maznozīmīga.
- Vērtējot fotomontāžas un plānotās darbības vizuālo ietekmi kopumā, eksperte secinājusi, ka ainavas daudzveidīgā struktūra gan ģeomorfoloģijas, gan apauguma kontekstā kopumā rada pietiekami labvēlīgus apstākļus, lai VES parks veiksmīgi iekļautos konkrētajā ainavīdē.
- Kā pozitīvs aspekts minēts, ka no ainaviski nozīmīgiem skatu punktiem VES parkam ir ļoti neliela vizuālā ietekme vai pat tās vispār nav, pateicoties attālumam un ainavīdes raksturam.
- Konfliktsituācijas konstatētas lokālā līmenī, un tās saistītas ar ceļa posmu, kas ved caur plānoto vēja parka teritoriju un vienlaikus ir noteikts kā tūrisma maršruts gājējiem. Lai mazinātu negatīvo ietekmi, atsevišķās vietās varētu tikt paredzēti buferstādījumi.

Eksperta ieteiktie pasākumi ietekmes mazināšanai

- Pieņemot lēmumu par noteikta VES modeļa izmantošanu, jāizvēlas stacijas modeli ar maksimāli mazāko dimensiju, iekļaujoties plānotajā 16 staciju skaitā.
- Ja elektrostacijas tiek pārkārtotas, saglabāt izklaidus izvietojuma principu un nepieļaut regulāru elektrostaciju izvietojumu.
- Precizējot elektrostaciju galīgo novietojumu un izvērtējot reāli izbūvējamo VES dimensijas, veic atkārtota skata modelēšanu no Embūtes skatu torņa, lai vēlreiz pārliecinātos par skata saglabāšanu bez būtiskām izmaiņām. Ja, veicot atkārtotu modelēšanu, tiek konstatēts, ka stacijas būs redzamas, izvērtēt iespēju izvēlēties stacijas ar samazinātu dimensiju.
- Ideālā situācijā elementu un skatu līniju proporcija būtu jānodrošina ne mazāka kā 3:1 (skatu līnijas garums: objekta augstums), kas nodrošina konkrētā elementa iekļaušanos ainavīdē. Ja pieņem, ka stacijas kopējais augstums varētu sasniegt 250 m, tad attālumam no ceļa līdz stacijai būtu jāsasniedz 750 m.
- Ņemot vērā, ka plānotās darbības teritorijā atrodas valsts nozīmes dižkoks, būtu jānodrošina, ka stacijas WT14 novietojums tiktu plānots tā, lai neskartu normatīvajos aktos noteikto aizsardzības joslu – 10 m uz āru no vainaga projekcijas. Savukārt būvprojekta izstrādes un būvniecības laikā piesaistīt sertificētu arboristu, lai saņemtu norādījumus par plānotās būvniecības ietekmes samazināšanas pasākumiem.
- Plānojot piegādes trajektorijas, izvēlēties tādus piegādes ceļus, kas izslēgtu vajadzību apjomīgu ceļmalu tīrīšanai nepieciešamo VES lielgabarīta elementu piegādei.
- Nepieciešamās kabeļu trases jāveido no kokiem brīvājās zonās, saglabājot arī esošo teritorijas reljefu.
- Papildus vērtējot ornitologa izvirzīto prasību (par mastu kontrastainu krāsojumu 20 m augstumā un par kontrastainu lāpstiņu krāsojumu), lai samazinātu putnu sadursmju iespējamību, tika secināts, ka balstu krāsošana jau šobrīd tiek praktizēta atsevišķos VES parkos, kur balsti ir marķēti ar pakāpenisku pāreju zaļā krāsā. Vērtējot apkārtni un tās dominējošo krāsu gammu, zaļās krāsas toņu palete varētu tikt pielietota balstu marķēšanai arī šajā vēja parkā. Savukārt saistībā ar rotoru marķēšanu, par vizuāli piemērotāku variantu tiek uzskatīts nevis visa rotora marķēšana, bet vienas atsevišķas lāpstiņas krāsošana. Izvērtējot situāciju un attiecināmo pētījumu rezultātus, izskatīt iespēju rotora lāpstiņu krāsot tumši pelēkā, nevis melnā krāsā, tādējādi samazinot vizuālo intensitāti.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Lokālpilānojumā izstrādes laikā par IVN Ziņojumu nav saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums, līdz ar to nav zināmas konkrētas prasības vides risku samazināšanai, tai skaitā ietekmes mazināšanai uz ainavīdi, tādēļ Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauta vispārīga prasība vides risku samazināšanai.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts punkts: Vides risku samazināšanas un dabas aizsardzības pasākumus īsteno atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā "Vēja parka "Audari Wind" būvniecība Dienvidkurzemes novada Priekules pagasta teritorijā" ietvertajām prasībām attiecībā uz paredzētās darbības īstenošanas vietu, apjomu un tehnoloģiju veidu, kā arī ietekmes novēršanu, samazināšanu un monitoringu.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauts 27.punkts, kas nosaka prasības, lai mazinātu vizuālo ietekmi uz ainavas uztveri, raksturu un ainavas kā resursa vērtību:
 - vēja elektrostaciju signālapgaismojumam izmanto vienas krāsas apgaismojumu;
 - nodrošina vērtīgo koku aizsardzību būvniecības laikā un veicot piegādes ceļu trasējuma sagatavošanu, konsultējoties ar sertificētu arboristu par būvniecības procesā veicamajiem aizsardzības pasākumiem;
 - nodrošina vēja elektrostaciju transporta piegādes ceļus, kas izslēdz vajadzību veikt apjomīgu ceļmalu tīrīšanu.

3.7.11. Kultūrvēsturiskās vērtības

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros saņemts eksperta Ritvara Rituma "Atzinums par VES "Audari Wind" izbūves Priekules pagasta teritorijā ietekmi uz kultūrvēsturiskajām vērtībām". Atzinums pievienots Paskaidrojuma raksta 6.pielikumā.

Saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes mājas lapas informāciju, plānotā vēja parka apkārtnē atrodas 3 valsts aizsargājami kultūras pieminekļi:

1. reģiona nozīmes kultūras piemineklis Nr. 1399 **Priežu kalva – senkapi** atrodas ap 1,15 km attālumā no plānotās vēja elektrostacijas WT1;
2. valsts nozīmes kultūras piemineklis Nr.1383 **Asītes pilskalns** atrodas ap 2,15 km attālumā no plānotās vēja elektrostacijas WT1 stacijas;
3. valsts nozīmes kultūras piemineklis Nr.1388 **Elkas Ķezēnu senkapi** - apmēram 3,2 km attālumā no plānotās vēja elektrostacijas WT1.

Citi valsts aizsargājami kultūras pieminekļi atrodas vairāk nekā 4 km attālumā no plānotā vēja parka.

Otrajā pasaules karā nopostīto Apšu māju ceļa galā pie Auderu-Deģu ceļa 1984. gadā tika uzstādīts piemiņas akmens Apšos dzimušajam rakstniekam un mediķim Andrejam Kurcijam (1884.-1959.). Piemiņas zīme atrodas apmēram 15 m no Auderu-Deģu ceļa, gar kuru plānots būvēt kabeļa līniju.

Kabeļa trase šķērsos Priežu kalvas – senkapu aizsardzības zonu un būs pāris desmitu metru attālumā no senkapu teritorijas.

Secinājumi

- Eksperta atzinumā konstatēts, ka vēja parka būvniecība un ekspluatācija neradīs apdraudējumu minētajam valsts aizsargātajām kultūrvēsturiskajām vērtībām. Tomēr tiks izmainīta ainava skatā no šiem objektiem uz plānotā vēja parka pusi.
- Vēja parka saistītās infrastruktūras - elektrības kabeļu trases izveide var radīt apdraudējumu atsevišķiem kultūrvēsturiskās nozīmes objektiem.
- Teritorijā atrodas vairākas kultūrvēsturiskas vērtības, kas ir būtiskas vietējo arheoloģisko un vēsturisko pētījumu kontekstā.
- Vēja parka būvniecības un elektrības kabeļu izbūves plānošanā jāņem vērā šo vērtību saglabāšanas nepieciešamība. Ir būtiski nodrošināt arheoloģisko uzraudzību, lai novērstu potenciālus bojājumus vēsturiskajiem objektiem.
- Jāveic papildus arheoloģiskās izpētes, lai precīzi noteiktu senvietu robežas un novērstu iespējamās iznīcināšanas vai bojāšanas draudus.
- Īpaša uzmanība jāpievērš teritorijām, kur konstatētas Otrā pasaules kara apbedījumu vietas.

Eksperta atzinumā minētie pasākumi ietekmes mazināšanai

- Pirms vēja parka izbūves parka teritoriju jāapseko profesionālam arheologam, lai pārbaudītu, vai VES un saistītās infrastruktūras izbūves vietās nav arheoloģijas vai citu vēsturisko periodu objekti. Jāievēro, ka arī būvniecības laikā, atklājot objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, darbi ir jāpārtrauc un par atradumiem jāziņo Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldei. Vēlama arheoloģiskā uzraudzība zemes darbu laikā.
- Jebkuru saimniecisko darbību aizsargjoslās (aizsardzības zonās) ap kultūras pieminekļiem drīkst veikt tikai ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldi un kultūras pieminekļa īpašnieka atļauju.
- Lai neapdraudētu rakstniekam un mediķim Andrejam Kurcijam uzstādīto piemiņas akmeni, izbūvējot vēja parka elektrības kabeļa trasi pieļaujams izvietot, neizejot no ceļa nodalījuma joslas.
- Iepretī Priežu kalva-senkapiem elektrības kabeļa trase ir pieļaujama tikai autoceļa Audari -Deģi nodalījuma joslā.
- Zemes darbu laikā iespējami 2. pasaules karā kritušo karavīru apbedījumu atradumi, par ko ziņot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

- Plānotā vēja parka apkārtnē esošo kultūras pieminekļu ainavas un skatu punktu korekcijai, nepieciešamības gadījumā, iespējams veidot koku stādījumus, izvietot dekoratīvus vides objektus u.c., lai aizsegtu skatu uz vēja elektrostaciju stāviem.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauts punkts: Būvprojektēšanas laikā vēja elektrostacijas būvniecības vietas apseko arheologs. Veicot vēja elektrostaciju un to darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras būvniecību, būvdarbu laikā pieaicina arheologu.

3.7.12. Drošība un civilā aizsardzība

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros novērtēti vēja elektrostaciju avāriju riski, analizētas iespējamās sekas un nepieciešamie ietekmi mazinošie pasākumi. Izvērtējot globālos VES negadījumus un citu valstu rekomendācijas, identificēti potenciālie apdraudējumi:

- Mehāniski bojājumi vai sabrukums, kas var izraisīt iekārtas atlūzu izplatīšanos.
- Eļļošanas sistēmas defekti, kas var novest pie eļļas noplūdes.
- Vēja elektrostaciju ugunsgrēki.
- Apledējuma veidošanās uz rotora lāpstiņām, radot ledus gabalu krišanas risku.

Šādu avāriju rezultātā var tikt apdraudēta cilvēku veselība un dzīvība, kā arī radīts vides piesārņojums. VES avārijas var radīt apdraudējumu sabiedrības drošībai, ja iekārtas sastāvdaļas, atdaloties, apdraud cilvēkus vai īpašumus apkārtējā teritorijā.

Secinājumi

- Vēja elektrostacijas ir aprīkotas ar automātiskām drošības sistēmām, tostarp vibrācijas sensoriem, dūmu detektoriem un zibens aizsardzības sistēmām. Šīs sistēmas novērš avāriju risku, automātiski apturot stacijas darbību pieļaujamo parametru pārsniegšanas gadījumā.
- Saskaņā ar starptautiskām vadlīnijām šādu sistēmu kļūdas varbūtība ir zema (1 no 100 gadījumiem), ļaujot ievērojami samazināt risku. Tomēr nepieciešama regulāra tehniskā uzraudzība un iekārtu apkope, lai uzturētu drošību ekspluatācijas laikā.
- VES tuvumā nav dzīvojamo vai publisko ēku (tuvāk par 800 m), kā arī paaugstinātas bīstamības objektu, kas samazina avāriju risku cilvēkiem. Tuvākie autoceļi ir vismaz 90 m attālumā no stacijām, kas, ievērojot noteiktos drošības pasākumus, tiek uzskatīti par pieņemamu.
- Vēja elektrostacijas jāaprīko ar pretapledošanas un ledus detektēšanas sistēmām. Šo sistēmu ieviešana ļauj samazināt drošības attālumu līdz rotora spārna garumam.
- Iekšējos ceļos ieteicams uzstādīt brīdinājuma zīmes, brīdinājuma gaismas signālus vai slēgt piekļuvi bīstamās situācijās. Jānodrošina arī rīcības plāns avārijas gadījumiem, piemēram, ķīmisko vielu izplatības ierobežošanai.
- Kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objektam, ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, izstrādā un saskaņo civilās aizsardzības plānu, kas ietver rīcību ugunsgrēka gadījumā un savlaicīgu operatīvo dienestu iesaisti.
- Piekļuve vēja elektrostacijām jāierobežo, lai novērstu nepiederošu personu iekļūšanu.

LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.nodaļā iekļauti punkti:
 - Ja vēja elektrostacija atradīsies tuvāk nekā 300 m no pašvaldības ceļa vai valsts autoceļa ass, tās aprīko ar pretapledošanas sistēmām un ledus detektēšanas sistēmām, kas nodrošina elektrostacijas darbības apturēšanu gadījumos, ja apledojums tiek konstatēts.

- Ja nepieciešams, izstrādā Civilās aizsardzības plānu, ko saskaņo ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Dienvidkurzemes novada pašvaldību. Pēc plāna apstiprināšanas to iesniedz Dienvidkurzemes novada pašvaldībai.
- Vēja elektrostaciju un to uzturēšanai, apsaimniekošanai un funkcionēšanai nepieciešamo infrastruktūras, labiekārtojuma un inženiertīklu elementu teritorijas atļauts iežogot.

3.8. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS APROBEŽOJUMI

Grafiskās daļas kartē „Funkcionālais zonējums” atbilstoši mēroga noteiktībai **attēlotas aizsargjoslas, kuru platums ir 10 m vai vairāk.**

- Valsts aizsardzības vajadzībām paredzētā Līvkalnu navigācijas tehniskā līdzekļa aizsargjoslā aizliegts bez saskaņošanas ar Aizsardzības ministriju uzsākt būvju būvniecību, ja būves plānotais augstums virs tās atrašanās vietas pārsniedz šķēršļu plakni, kura noteikta Ministru kabineta 20.05.2014. noteikumos Nr. 246 “Noteikumi par to valsts aizsardzības vajadzībām paredzēto navigācijas tehnisko līdzekļu un militāro jūras novērošanas tehnisko līdzekļu sarakstu, ap kuriem nosakāmas aizsargjoslas, aizsargjoslu platumu un tajās nosakāmajiem būvniecības ierobežojumiem”. Papildus citu normatīvo aktu prasību izpildei saņemama Aizsardzības ministrijas atļauja būvēt, ierīkot un izvietot objektus, kuru augstums virs to atrašanās vietas reljefa ir 100 metri vai vairāk atbilstoši likuma “Par aviāciju” 113.4 pantam.
- Aizsargjoslas gar inženiertīkliem vai citām būvēm, no kurām saskaņā ar Aizsargjoslu likumu nosaka aizsargjoslas, tās nosaka pēc inženiertīklu vai citu būvju būvniecības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Meliorētajās zemēs un ekspluatācijas aizsargjoslās ap meliorācijas būvēm un ierīcēm būvju un inženierkomunikāciju būvniecībai, pārvietošanai un pārbūvei; derīgo izrakteņu ieguvei; meža ieaudzēšanai; kokaugu stādījumu ieaudzēšanai lauksaimniecībā izmantojamā meliorētajā zemē; citām darbībām vietās, kur tas var traucēt meliorācijas sistēmas darbības režīmu, nepieciešami VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” izdoti tehniskie noteikumi.
- Veicot lokālplānojuma teritorijā jebkura veida būvniecību, tai skaitā esošo ēku renovāciju un rekonstrukciju, inženierkomunikāciju, ceļu un tiltu būvniecību, teritorijas labiekārtošanu un citu saimniecisko darbību, kas skar valsts ģeodēziskā tīkla punkta aizsargjoslu, šo darbu projektētājiem ir jāveic saskaņojums ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūru par darbiem valsts ģeodēziskā tīkla punktu aizsargjoslā.

3.9. LOKĀLPLĀNOJUMĀ NOTEIKTĀ FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA ATBILSTĪBA PAŠVALDĪBAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI

Dienvidkurzemes novada pašvaldības ilgspējīgas attīstības stratēģija

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 24.pantu, pēc vietējās pašvaldības ilgspējīgas attīstības stratēģijas spēkā stāšanās lokālplānojumā var grozīt vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, ciktāl lokālplānojums nav pretrunā ar vietējās pašvaldības ilgspējīgas attīstības stratēģiju.

2022.gadā apstiprinātajā "Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2035. gadam" lokālplānojuma teritorija iekļauta *Prioritāri attīstāmā teritorijā ar augstu potenciālu vēja elektroenerģijas ražošanai* (skatīt 18.attēlu). Starp vadlīnijām šo teritoriju attīstībai norādīta nepieciešamība veicināt enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem resursiem – vēja, saules, zemes u.tml., ciktāl tas ir līdzsvarā starp sabiedrības un saimnieciskajām interesēm. Specifiskos nosacījumus iekļaujot teritorijas plānojumā, lokālplānojumos, detālplānojumos, tematiskajos plānojumos vai tehniskajos noteikumos.

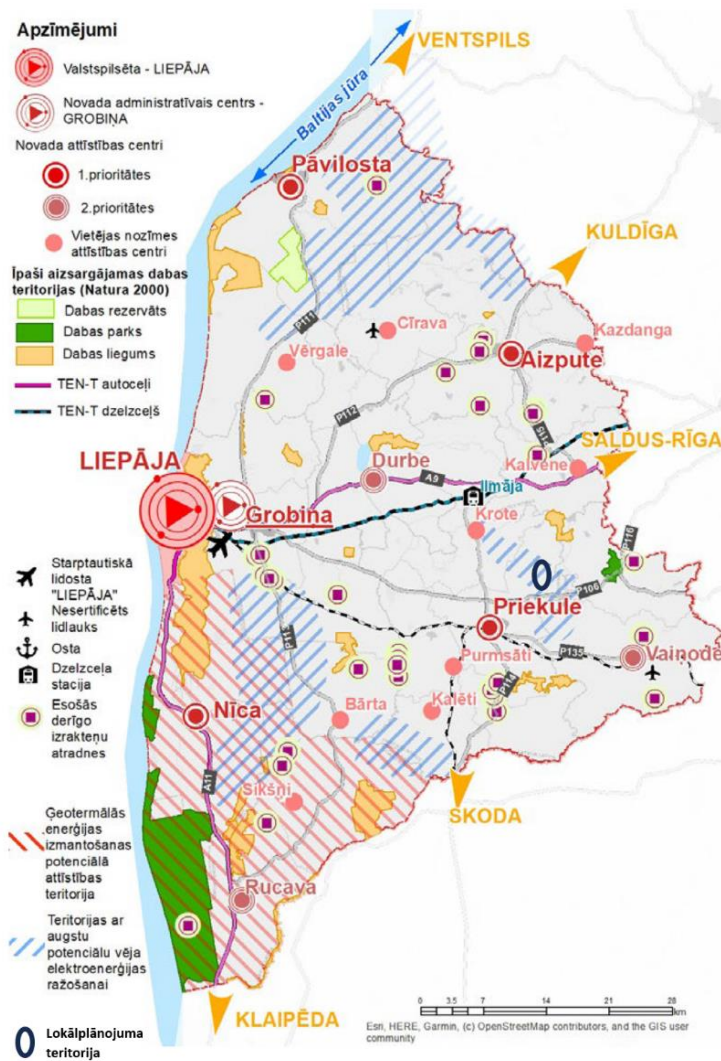
Novada telpiskajā struktūrā lokālplānojuma teritorija iekļaujas *Pilskalnu, senkapu kultūrvēsturiskās ainavas telpā*, kurā starp vadlīnijām norādīts, ka pirms jaunu lineāru vai vertikālu dominantu objektu būvniecības ieteicams veikt novērtējumu par to iespējamo ietekmi uz ainavu.

Vēja elektrostaciju iespējamā ietekme uz ainavu detalizēti vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros (skatīt [3.7.8.nodalu](#)), eksperta atzinums pievienots lokālplānojuma Paskaidrojuma raksta 5.pielikumā. Eksperts norādījis, ka ņemot vērā, ka plānotās darbības teritorija stratēģijā ir definēta kā teritorija ar augstu potenciālu vēja elektroenerģijas ražošanai, konkrētajā situācijā, lai arī pilskalnu un senkapu galveno vērtību nosaka tieši arheoloģiskie atradumi, nevis vizuālā sasaiste, meklējot optimālo VES izvietojumu, ir jāpiesaista attiecīgās jomas speciālisti apkārtesošo kultūrvēsturiski nozīmīgo objektu vērtības noteikšanai un ietekmes izvērtēšanai plānotās darbības kontekstā.

Lokālplānojumu izstrādes priekšlikumā ietvertais attīstības priekšlikums **nav pretrunā** Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgspējīgas attīstības stratēģijā noteiktajiem pašvaldības ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem.

18.attēls. Dienvidkurzemes novada prioritāri attīstāmās teritorijas

[avots: Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam]

3.10. LOKĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA

Lokālpilānojuma īstenošanu veic saskaņā ar lokālpilānojuma risinājumiem, izstrādājot būvprojektus un veicot būvniecību. Lokālpilānojuma teritorijā nav nepieciešams izstrādāt detālpilānojumu.

Inženierbūvju un inženiertīklu pieslēgumu izbūves secību precizē būvprojektēšanas stadijā saskaņā ar katra konkrētā inženiertīkla turētāja tehniskajiem noteikumiem.

1. pielikums. Noteikumi elektroapgādes projektēšanai un būvniecībai

Ņemt vērā Aizsargjoslu likuma 35. un 45. pantā noteiktos aprobežojumus:

- 1) Vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, tos var noteikt arī ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas izdoti to kompetences ietvaros.
- 2) Ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam vai valdītājam ir atļauts aizsargjoslā veikt attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, atjaunošanai, pārbūvei nepieciešamos darbus. Par to rakstveidā brīdināms zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidēšanas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā bez brīdinājuma.
- 3) Aizsargjoslās, kas ir lauksaimniecības zemēs, plānotie ekspluatācijas, remonta, atjaunošanas un pārbūves darbi veicami laikposmā, kad šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras vai kad ir iespējama lauksaimniecības kultūru saglabāšana, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā.
- 4) Pēc darbu veikšanas objekta īpašnieks vai valdītājs sakārto zemes platības, lai tās būtu derīgas izmantošanai paredzētajām vajadzībām, kā arī atlīdzina zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam darbu izpildes gaitā nodarītos zaudējumus. Zaudējumu apmēru nosaka un zaudējumus atlīdzina likumos noteiktajā kārtībā vai pēc savstarpējas vienošanās.
- 5) Ja aizsargjoslas sakrīt vai krustojas, ar attiecīgo objektu ekspluatāciju un remontu saistītos darbus kopīgajos aizsargjoslu iecirkņos veic attiecīgo objektu īpašnieki vai valdītāji pēc savstarpējas vienošanās.
- 6) Juridiskās un fiziskās personas, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams objektus aizsargāt no bojājumiem, pārbūvēt vai pārvietot, aizsardzības, pārbūves vai pārvietošanas darbus veic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai valdītāju. Ar minētajām darbībām saistītās izmaksas sedz attiecīgā juridiskā vai fiziskā persona vai — pēc savstarpējas vienošanās — objekta īpašnieks vai valdītājs.
- 7) Juridiskajām un fiziskajām personām aizsargjoslās jāizpilda attiecīgā objekta īpašnieka vai valdītāja likumīgās prasības.
- 8) Pašvaldību un atbildīgo valsts institūciju dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kontroles veikšanas kārtību. Objektu īpašnieku vai valdītāju dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā, iepriekš par to brīdinot zemes īpašnieku, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai, — zemes lietotāju.
- 9) Tāda objekta īpašnieks vai valdītājs, kuram noteikta aizsargjosla, izmanto šo aizsargjoslu, nemaksājot atlīdzību par nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu. Šis nosacījums neierobežo nekustamā īpašuma īpašnieka, valdītāja vai lietotāja tiesības prasīt viņam radīto tiešo zaudējumu atlīdzību.
- 10) Aizsargjoslās gar elektriskajiem tīkliem, izņemot aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kilovoltiem, ja tās šķērso meža teritoriju, kur aprobežojumi noteikti tikai elektrolīniju trasē, — papildus iepriekšējos punktos minētajiem aprobežojumiem tiek noteikti šādi aprobežojumi:
 - aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas elektrisko tīklu objektiem;
 - aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēsļu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas;
 - aizliegts aizsargjoslās gar gaisa vadu līnijām ierīkot sporta laukumus, rotaļu laukumus, stadionus, tirgus, sabiedriskā transporta pieturas, mašīnu un mehānismu stāvvietas, kā arī veikt jebkādas pasākumus, kas saistīti ar cilvēku pulcēšanos;
 - aizliegts aizsargjoslās gar pazemes elektropārvades kabeļlīnijām veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus;

- aizliegts celt, kapitāli remontēt, pārbūvēt vai nojaukt jebkuras ēkas un būves bez attiecīgo komunikāciju īpašnieka atļaujas;
- aizliegts veikt jebkāda veida derīgo izrakteņu iegūšanas, iekraušanas un izkraušanas, gultnes padziļināšanas, zemes smelšanas, spridzināšanas un meliorācijas darbus, kā arī izvietot lauka apmetnes un mehānizēti laistīt lauksaimniecības kultūras
- aizliegts aizsargjoslās gar zemūdens elektropārvades kabeļlīnijām iekārtot kuģu, liellaivu un peldošu celtnu piestātnes, noenkuroties, braukt ar izmestu enkuru un tīkliem, ierādīt zvejas vietas un zvejot, ķert ūdens dzīvniekus un iegūt ūdensaugus ar dziļūdens rīkiem, kā arī ierīkot dzirdinātavas;
- aizliegts skaldīt ledu;
- aizliegts braukt ar mašīnām un mehānismiem, kā arī strādāt ar lauksaimniecības tehniku, kuras augstums, mērot no ceļa (zemes) virsmas, pārsniedz 4,5 metrus;
- aizliegts veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemes - dziļāk par 0,45 metriem, kā arī veikt grunts planēšanu ar tehniku;
- aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemju applūdināšanu uz laiku;
- aizliegts ar jebkādam darbībām traucēt energoapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, pārbūves, avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus šajā likumā noteiktajā kārtībā;
- aizliegts audzēt kokus un krūmus meža zemēs — platībās, kuras norādītas aizsargjoslu noteikšanas metodikā, ārpus meža zemēm — visā aizsargjoslas platumā. Ārpus meža zemēm zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs aizsargjoslā var audzēt kokus un krūmus, ja par to noslēgta rakstveida vienošanās ar elektrisko tīklu īpašnieku.
- veicot apūdeņošanas grāvju un drenāžas kolektorgrāvju būvi, kā arī ierīkojot nožogojumus un veicot citus darbus, jāsaģlabā pievedceļi un pieejas elektriskajiem tīkliem un to būvēm.

levērot prasības par elektrotīklu ekspluatāciju un drošību, kā arī prasības vides un cilvēku aizsardzībai, ko nosaka MK noteikumi Nr.982 "Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika"- 3., 8.-11.punkts:

1) Elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs vietās, kur elektroliņija šķērso meža teritoriju, izveido un atbrīvo no kokiem un krūmiem elektroliņiju trases. Elektroliņijas trases platums ir:

- gaisvadu elektroliņijām, kuru spriegums:
 - nepārsniedz 0,4 kilovoltus, - piecus metrus platā joslā;
 - ir no 6 līdz 20 kilovoltiem, - 13 metru platā joslā;
 - ir 110 kilovoltu, - 26 metrus platā joslā;
 - ir 330 kilovoltu, - 54 metrus platā joslā;
- kabeļlīnijām – trīs metrus platā joslā.

2) Ja, veicot zemes darbus, juridiskās vai fiziskās personas konstatē kabeli, kurš nav norādīts darbu veikšanas tehniskajā dokumentācijā, tās pārtrauc zemes darbus un nodrošina kabeļa saglabāšanu, kā arī nekavējoties ziņo par to elektrisko tīklu īpašniekam vai valdītājam un vietējai pašvaldībai. Ja kabeli izceļ no ūdens ar enkuru, zvejas rīkiem vai citādi, kuģa kapteinis vai darbu vadītājs nekavējoties ziņo par to elektrisko tīklu īpašniekam vai valdītājam un vietējai pašvaldībai.

3) Aizsargjoslās papildus Aizsargjoslu likuma 35. un 45.pantā minētajiem aprobežojumiem aizliegts:

- atrasties elektrisko tīklu būvju teritorijā un telpās, atvērt elektroietaišu durvis, nožogojumus un lūkas, pievienoties elektriskajiem tīkliem un darbināt komutācijas aparātus;
- mest uz vadiem un balstiem, kā arī tuvināt tiem jebkādas priekšmetus;

- kāpt uz elektrisko tīklu konstrukcijām, piesliet, novietot vai nostiprināt uz tām dažādus priekšmetus;
- laist gaisa pūķus, lidaparātu sporta modeļus un citus lidojošus priekšmetus.

4) Zemūdens kabeļu pārejas saskaņo ar attiecīgās ostas pārvaldi un atzīmē ostas plānos un navigācijas kartēs. Vietas, kur zemūdens kabeļlīnijas šķērso kuģojamās upes, kanālus un ūdenskrātuves, dabā norāda ar signālzīmēm. Signālzīmju dizainu un novietojumu ūdenstilpju krastos saskaņo ar attiecīgās ostas pārvaldi. Signālzīmes novieto elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs.

5) Neatkarīgi no noteiktā aizsargjoslu platuma darbus ar celšanas mehānismiem 30 metru joslā no gaisvadu elektrolīnijas malējā vada pirms darba sākšanas saskaņo ar attiecīgo elektrisko tīklu īpašnieku vai valdītāju.

Ievērot **Enerģētikas likuma** 19., 191, 23. un 24. panta prasības:

1) Jaunu energoapgādes komersantu objektu ierīkošanai energoapgādes komersantam ir tiesības izmantot jebkuru zemi par vienreizēju samaksu tās īpašniekam saskaņā ar šā likuma 24.pantu.

2) Energoapgādes komersantam ir pienākums saskaņot ar zemes īpašnieku jaunu energoapgādes objektu ierīkošanas nosacījumus, kā arī tiesības saskaņošanas procedūru aizstāt ar zemes īpašnieka informēšanu gadījumos, ja zeme tiek izmantota jaunu energoapgādes komersanta objektu — iekārtu, ierīču, ietaišu, tīklu, līniju un to piederumu ierīkošanai, ja ir iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- energoapgādes komersanta objekta ierīkošana paredzēta vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai detālplānojumā;
- energoapgādes komersanta objekts tiek ierīkots sarkano līniju, publiski lietojamās ielas, tāda ceļa robežās, kam nav noteiktas sarkanās līnijas, vai esošās aizsargjoslas robežās;
- vietējā pašvaldība atzinusi, ka sabiedrības interesēs jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošana vai esošā objekta vai tā daļas izmantošana nav iespējama bez šīs zemes izmantošanas;
- energoapgādes komersanta objekts tiek ierīkots esošajā energoapgādes komersanta objekta aizsargjoslā un pēc tā ierīkošanas aizsargjoslas platums palielinās ne vairāk kā par 10 procentiem, ievērojot, ka šajā punktā noteiktajā kārtībā aizsargjoslu var palielināt ne vairāk kā vienu reizi;
- ierīkojamam energoapgādes komersanta objektam ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss un ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums;
- citos likumos noteiktajos gadījumos.

3) Energoapgādes komersantam ir tiesības veikt jebkura sava objekta pārbūvi vai atjaunošanu, savlaicīgi par to informējot zemes īpašnieku. Zemes īpašniekam pienākas vienreizēja samaksa saskaņā ar šā likuma 24.pantu, ja pārbūves rezultātā palielinās energoapgādes komersanta objekta vai aizsargjoslas ap vai gar šo objektu aizņemtā zemes platība. Zemes īpašnieks nevar liegt energoapgādes komersantam šajā daļā un šā likuma 19.panta 1.1 daļā noteikto darbu veikšanu. Ja puses nevar vienoties par zemes īpašniekam izmaksājamo vienreizējo samaksu, jautājums par šo samaksu risināms tiesas ceļā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā darbu veikšanas laikā vai pēc to pabeigšanas.

4) Namīpašnieks nevar liegt kabeļu, armatūras, līniju un citu iekārtu un ietaišu uzstādīšanai, ierīkošanai, ekspluatācijai un attīstībai izmantot sava nama fasādi, zem nama esošo pagrabu un nama bēniņu telpas.

5) Energoapgādes komersants par jauna objekta ierīkošanu vai esošā objekta paplašināšanu brīdina nekustamā īpašuma īpašnieku vismaz 30 dienas pirms darbu uzsākšanas.

6) Energoapgādes komersantu objektu — ēku un būvju celtniecībai, kā arī norobežotu teritoriju ierīkošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu var atsavināt kārtībā, kādu nosaka likums "Par nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanu valsts vai sabiedriskajām vajadzībām".

7) Energoapgādes komersantu objektu ierīkošana aizsargājamās dabas teritorijās saskaņojama ar valsts vides aizsardzības institūcijām un aizsargājamās dabas teritorijas pārvaldes institūciju, bet kultūras pieminekļos, to aizsardzības zonās vai kultūrvēsturiskās teritorijās — ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju.

8) Ja tiek ierīkoti jauni vai paplašināti esošie energoapgādes objekti uz zemes vai dzīvojamā mājā, kas ir daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieku kopīpašums, šāda ierīkošana vai paplašināšana saskaņojama ar daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašniekiem, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no visiem dzīvokļu īpašumiem.

9) Energoapgādes komersantu objektu (izņemot ēkas) ierīkošanai, pārbūvei, atjaunošanai un ekspluatācijai nosakāmi nekustamo īpašumu lietošanas tiesību aprobežojumi.

10) Nekustamo īpašumu īpašnieku lietošanas tiesību aprobežojumu apjoms un izmantošanas kārtība noteikta šajā likumā un Aizsargjoslu likumā. Šie aprobežojumi jauniem energoapgādes komersantu objektiem ir spēkā no dienas, kad tie ierīkoti, ievērojot šā likuma 19.pantā noteikto kārtību. Ja zemes īpašnieks nesaskaņo jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošanu, aprobežojumus nosaka ar tiesas spriedumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

11) Nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nedrīkst bojāt vai pārveidot energoapgādes komersanta objektus, kas izvietoti viņa nekustamajā īpašumā, vai veikt darbības, kas kavētu citu enerģijas lietotāju apgādi.

12) Nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nedrīkst veikt darbības, kas varētu kavēt energoapgādes komersantu veikt nekustamajā īpašumā esošo objektu pārbūvi, atjaunošanu vai ekspluatāciju.

13) Esošo energoapgādes komersantu objektu pārvietošanu pēc pamatotas nekustamā īpašuma īpašnieka prasības veic par nekustamā īpašuma īpašnieka līdzekļiem.

14) Nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nodrošina iespēju energoapgādes komersanta personālam piekļūt pie attiecīgajā īpašumā, arī liegumzonā, slēgtā teritorijā vai ēkā esošajiem energoapgādes komersanta objektiem, lai veiktu šo objektu pārbūvi, atjaunošanu vai ar to ekspluatāciju saistītus darbus. Par remonta vai citu darbu nepieciešamību īpašnieku brīdina vismaz trīs dienas pirms šo darbu uzsākšanas, bet avārijas gadījumā tās seku novēršanu pieļaujams uzsākt bez īpašnieka iepriekšējas brīdināšanas, ja to nav iespējams izdarīt.

15) Energoapgādes komersants atlīdzina nekustamā īpašuma īpašniekam zaudējumus, kas tieši saistīti ar jaunu energoapgādes komersanta objektu ierīkošanu vai esošo objektu ekspluatācijas un remonta nodrošināšanu.

16) Energoapgādes komersants atlīdzina nekustamā īpašuma īpašniekam par zemes lietošanas tiesību ierobežošanu, ja:

- Īpašumu izmanto jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošanai;
- veicot objekta pārbūvi, palielinās zemes platība, ko aizņem energoapgādes komersanta objekts vai aizsargjosla gar vai ap šo objektu.

17) Atlīdzības aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

18) Ja energoapgādes komersanta objekts tiek likvidēts vai pārvietots, komersants sakārto nekustamo īpašumu atbilstoši tā agrākajam stāvoklim vai arī apmaksā tā sakārtošanai nepieciešamos darbus.

19) Pašvaldība un energoapgādes komersants var vienoties par ielu apgaismojuma tīkla nodošanu attiecīgajai pašvaldībai valdījumā vai īpašumā.

LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDĀTĀJS

METRUM

SIA „METRUM”

Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011
Tālr. 80008100, metrum@metrum.lv
www.metrum.lv